

CXXI.

Programm

des

Königl. Friedrichs-Gymnasiums

zu

Breslau

1886

II. Wissenschaftliche Abhandlung

Breslau

1886 Progr. Nr. 160 Druck von Otto Gutschmann

9br
30 (1886)

158,466

Maximi monachi Planudis
epistulae

---

particula prima

(pag. 1—48)

---

edidit

Maximilianus Treu

Algemeen Handelsblad

Rotterdam

1871

1871

1871

1871

Maximi monachi Planudis epistularum libri manu scripti enumerantur in Io. Alb. Fabricii Bibliotheca Graeca quam nova cura edidit Gottlieb Christophorus Harles, Hamb. 1808, in vol. XI. pag. 688. nr. 21. alii quod sciam non exstant. falso enim Bernardus de Montfaucon in Bibliotheca bibliothecarum MSS. nova, Par. 1739, in tom. I. pag. 501. a. m. epistulas Planudeas censet in codice quodam esse Ambrosianae Mediolanensis.

exstant Planudis epistulae CXXI, in unum corpus congestae: omnes insunt in codicibus tribus, in codice

Laurentiano LVI 22,

Monacensi L,

Vindobonensi CCLXIX.

L
M
V

partem epistularum continent codices hi:

Laurentianus XXXII 16: inest in uno et dimidio folio quod inscribitur ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ πλανούδη epistula XCH. integra, tum loci parvuli ex aliis epistulis electi, ut ex extrema epistula LXXXVI. οἷς ἐκάστοτε μετένοιαν πέμπομεν καὶ αὐθις πέμπομεν, ex extrema epistula LXXXV. ἔρωσο καὶ μέμνησο τοῦ μεμνημένου, alii. desinit in verbis epistulae CXXI. μάλιστα δὲ πάντων φιλῶν, οὐκ ἂν σοι μαρτύρων. nullius est pretii.

Laurentianus LVI 3: sedecim sunt folia, alter et tertius quaternio epistularum codicis olim ut videtur integri. servatae sunt epistulae inde a verbis epistulae IX. καὶ νικῶ λέγων usque ad verba epistulae XXXI. ἐχιδνῶν ἀνόμαζε, τούτους. nomina eorum quibus inscriptae sunt epistulae minio scripta fuerunt, sed data opera erasa sunt.

Laurentianus LIX 30 unam habet epistulam XLIX.

*

i *Matritensis* LXXII: habet in foliis novem XI epistulas hasce: I II III IV XIII XX XXI XXII IX XXV L.

T *Taurinensis* CCCLIV: continet in quattuor quaternionibus epistulas XXII hasce: I XII XI XVII III LXIV LXVI LXVII LXIII XC XCVII HXC CII CVII IXC C CVI CXIII CXIV CXIII CXIX LXII. hic quidem est rectus epistularum in codice ordo. nam falso nunc quartus et tertius quaternio alteri praecedit.

horum codicum aestate anni 1877 transcripsi Monacensem, transcriptum annis deinceps contuli cum Laurentianis et cum Vindobonensi. de Taurinensi quae scire mea intererat ad me perscripsit *Iosephus Müller*. Matritensem nisi ex eis quae Ioannes Iriarte in catalogo codicum regiae bibliothecae Matritensis satis ut videtur mendose scripsit non cognovi.

eis igitur quos novi codicibus perspicuum est hanc cum epistulis quas sua ipsius manu scripsit Planudes intercedere necessitudinem, ut omnes ex duobus earum apographis descripti sint: ex altero apographo, chirographi Planudei tanquam nepotes, sunt codices LF, ex altero VMT. illorum fratrum praestantior est L, horum V, sed codice L paulo inferior: neglegens haud raro uterque, libidini tamen indulgens nunquam.

itaque in restituendis epistulis eam legem diligenter observavi, ut codicum L et V scripturas congruentes fere semper reciperem, reliquos tacite spernerem; ubicumque dissentirent inter se optimi, respiciens codices FM, aliquotiens etiam T, ea praeferrem, quae et dicendi usu et sententia mihi magis probarentur, discrepantia infra enotarem. quibus in locis ne manifesta quidem praetermissi librariorum menda. consulto tamen ut par est neglexi quae librariorum nihil curare constat: interpungendi quidem signa neque constanter ab eis adhibentur neque quicquam ad sententias recte iungendas conducunt. *ι* mutum temere aut scribunt aut omittunt (frequens est in L, in V uni fere litterae *η* paulo infra lineam adscribi solet). spiritus utriusque, apostrophi, coronidis usus nullibi certus, paulo accuratius, enclisim modo exceperis, accentuum leges observantur.

a corrigendi autem studio plurimum afui. Byzantinorum enim gregi adsignandus est Planudes, infimae Graecitatis: natum eum esse paulo post medium saeculum tertium decimum p. Chr. n. docui in studiis meis ad Plutarchi moralium historiam criticam pertinentibus, part. I. pag. XIV ss., Waldenb. 1877, hae autem epistulae maximam partem anno 1296 p. Chr. n. scriptae sunt. non quidem sum nescius Planudem, multiplici et varia doctrina omnibus fere qui tum erant praestantem, veterum scriptorum dictionem et elegantiam exprimere atque recreare sedulo studuisse: in verborum tamen et conformatione et significatione et constructione ut ex diversae aetatis oratione et soluta et vineta hinc illinc plurima libavit, ita in vulgarem illum et depravatum aequalium sermonem quamvis invitus saepe relapsus est.

Planudis epistulas omnes nunc edidi primus: epistulam LXXXIV. una cum versione latina impresserat *Iac. Phil. Dorville* in Observationibus miscellaneis, Amstel. 1733 vol. II. tom. III. pag. 446 s ex codice V. idem indicem epistularum evulgavit pag. 448 ss. nomina eorum ad quos scriptae sunt epistulae, prima et extrema earum verba exhibuerunt in catalogis quos Harlesius recenset l. l. Bandinius, Pasinus, Iriarte, Hardt. viginti denique epistulas I V XII XXIX XXXIII XXXV XLVI LXIV—LXIX XCV HXC C CVI CX CXIV CXIX CXX edidit *Aeneas Piccolomini* in *Estratti inediti dai codici greci della biblioteca Mediceo-Laurenziana*, quem libellum et in *Annali delle Università Toscane tom. XVI.* et separatim publicavit Pisis 1879. usus est codicibus LT, de codice T accurate exposuit. scripturas eius discrepantes nota p significavi, operarum menda neglexi. cui viro eruditissimo velim placeant haec mea qualiacumque sunt.

Praeter has epistulas CXXI commemorantur in libris epistulae Planudis quas quidem invenerim duae. quarum altera perperam epistula dicitur: est narratiuncula iocosa sane arte a Planude consuta, qua verbis ludit quae varie scribuntur, eodem sono ab itacistis enuntiantur. alteram Planudis epistulam esse negaverim. quas haud ab re videtur esse hic praemittere.

narratiuncula est in codice Vindobonensi CXXIII et in Marciano CDLXXXI: quam ex illo (V) in meum usum proximo anno exscripsit *Pius Knöll*, vir mihi carissimus, in hoc (M) ipse inveni ante hos quattuordecim annos. v. libellum meum de librorum Plutarcheorum catalogo Lampriae olim vulgo adscripto, Waldenb. 1873, pag. 22 s.

ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΗ

Ἐρημην ποτὲ καταδικασθεῖς ἐπὶ τὸν δικαστὴν ἦεν καὶ οὐχ εὖρον ὃν ἂν ἐροίμην, τίς ποτε χῶρος αἰρεῖ μιν. καὶ δη τὴν ὡς ἐκείνον φέρουσαν ἀγνοῶν πρὸς ἑμαυτὸν ἔλεγον· εἰ
5 μὴ τις ἐρεῖ μιν, αἰροίμην ἂν καταδικασθῆαι μᾶλλον ἢ πλανᾶσθαι ἀνηνυτα. καύματος οὖν ἐπιγενομένου κατὰ γῆς τε ἐρροίμην καὶ ἀπεγίνωσκον, πῶς ἂν ἐκεῖθεν αἰροίμην. πηγὴν μέντοι πλησίον οὔσαν αἰσθόμενος μόλις τε πρὸς αὐτὴν εἴρπυσα καὶ κεῖθεν αὐθις ἀναστὰς ὠδοιπόρουν. καὶ γὰρ αὐθι
10 καὶ πέπωκα καὶ ἐρρούμην καὶ ἀνέψυξα καὶ ἑμαυτὸν θανάτου ἐρρούμην. ταῦτα δὲ πάντα οὐκ ἂν μοι συνέβη, ἀλλ' ὄύμην ἐβάδιζον πόλεως: —

epistula illa vere Byzantina, ineptae sane et insulsae sagacitatis, est in codice Taurinensi quem supra dixi, sed alio loco alia manu, atque XXII illae genuinae, inde a fol. 211^r usque ad fol. 213^v. de qua Iosephus Pasinus in catalogo: alia eiusdem Planudae epistola, cuius titulus fere abrasus est. quibus verbis Aeneas Piccolomini l. l. addit: ma ognuno vi può leggere: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ [Μαξίμου] . . . . ἐπιστολὴ πρὸς κύριον αὐ[τοκράτορα?]. totam epistulam qua solet accurratione ad me perscripsit anno proximo *Iosephus Müller*, cui pro insigni erga me comitate maximas gratias ago. idem descripsit e codice imposita perlucida charta epistolae inscriptionem, cuius imago haec est:

¹ ἐπιστολὴ κυροῦ μαξίμου τοῦ πλανουδῆ: V ² εἰρούμην ποτὲ M sed de litteris εἰ et v nunc dubito scriptura paene evanida ⁴ litterae ὡς ἐκείνον φέρουσα evanuerunt in M ⁵ μᾶλλον δὲ (?) ὡς πλ. M ⁶ litt. ἀνᾶς et ἀνήνυ evan. in M ⁷ verbum ἀπεγίνωσκον evan. in M ⁸ verb. πηγὴν evan. in M ⁹ γὰρ οὖν καὶ V ¹¹ ταῦτα — συνέβη om. V scriptura inter μοι et ἀλλ' evan. in M supplevi συνέβη, nam tale quid requiritur.

+ τοῦ σοφῶ ε' λο' ιω' κ' ς

1211
1190
1382
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400

luculente apparet et spatium illud inter κυροῦ et ἐπιστολῇ artius esse quam ut capiat verba μαξιμου τοῦ πλανουδῆ neque quod reliquum est compendii legi posse *im.* ceterum post compendium vocis κύριον litteras non legerim *av*, sed *αν*, ut haud scio an scriptum fuerit *αν*[δρόνικον] τὸν [παλαιολόγου]. epistula autem est haec:

Εὐρυτος καὶ Κτέατος οἱ Μολιονίδαί δόξαν καὶ μέχρι τοῦ παρόντος τῷ σοφῷ παρέσχον Ὅμηρον· συμφνεῖς οὗτος ἐκείνους διατείνεται γεγονέναι. τέρας ἕτερον κατὰ τὸν τριπλοῦν Γηρουόνην μετὰ τοὺς διφνεῖς Χείρωνά τε καὶ Κέρροπα καὶ τὸν ἐν λαβυρίνῳ Κρήτης Μινώταυρον, ὃν ἀπήγαγε τοῦ βίου Θεσεύς· 5 τὸν γὰρ τοι Τυφῶνα παρελθεῖν μοι δοκῶ διὰ τὸ πάμπολυ προλαβεῖν τῆς ἡλικίας τῶν εἰρημέων καὶ σφόδρα τῶν νόμων ἐκτετοπίσθαι τῆς φύσεως.

οἳ γε μὴν συμφνεῖς πέπονες οὗτοι καὶ τὴν τε χροιάν καὶ τὸ μέγεθος ἀλλήλων μικρὰ ἢ οὐδὲν διαλλάττοντες δοκοῦσι 10 μυθολογίας ἀπολύειν τὸν ποιητὴν, ὅποτε καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος τοιοῦδε τοῦ ἐκ φύσεως καινουργήματος θεατὰς ἡμᾶς ἐφιλοτιμήσατο παραστήσαι. ἔδει γὰρ ὡς ἔοικε τοῦ μὲν πάλαι χρόνου καὶ ὅτε κόσμος καθίστατο περὶ τὰ ἔμψυχα τὴν φύσιν τὴν 15 τηλικαύτην καινοτομίαν φιλοτεχνεῖν· νυνὶ δὲ περὶ τὰ ἄψυχα, ὡς ἂν μὴ ἐκ θατέρου τῶν ἀντιδιηρημένων ἐκ σώματος ὑποσκάζων ὁ κόσμος ὀρῶτο, εἴη ἂν οὗτος ἀνταρμέστατός τε καὶ παντελέστατος τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον οὐδὲ τῆς ἐν εἵδεσι ποικιλίας ἐνδέων. ἀλλὰ Μολιονίδας μὲν Ἡρακλῆς ἐπιθέμενος σφίσις ἐν 20 χειρῶν νόμῳ διέφθειρεν, ὅτι δὴ τῆς ἐπὶ τοὺς Ἥλείους στρατείας ἐπιτείγισμα ἦσαν αὐτῷ· τοὺς δὲ πέπονας τίς οὕτω στερεοκαρδίας Ἡρακλῆς, ὡς ἦτοι ἀνελεῖν φιλονεικῆσαι ἢ διελεῖν, καὶ μὴ μᾶλλον, εἴπερ οἶόντ' ἦν, ἀποθανατίσαι πρόθυμος παντὶ σθένει γε-

¹ δόξ[αν] litterae *an* evanuerunt. supplevit m [Iosephus Müller] ² erras, bone. Homerus nusquam dicit Molionidarum corpora in unum coaluisse ¹⁷ εἴη [ἂν]? ego εἴη [δὲ οὐ]τ[ος αὐ]ταρκ. m ¹⁸ παντελέ[σ]τα[τος] m εἰδέσις cod. ²³ πρ. corr. ex προθύμως

- νέσθαι, ἢ τὸ γοῦν δεύτερον συγγραφῇ παραδοῦναι, ἵνα, ὡς τὸ
 25 ἐκείνων ἢ Ὀμήρου ῥαψῳδία πολὺ πεποιήκεν εἶναι, κατὰ τὰ
 αὐτὰ δὴ καὶ οὗτοι τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου τὴν μνήμην ἀείμνη-
 στον ἔχοιεν; εἰ γὰρ ἐκείνοι ἐκ τοῦ κακοῦν ἄλλους καὶ τῷ Διὸς
 ὑἱῷ ἐμποδῶν καθεστάναι τῶν ἐν χερσίν ἔτι καὶ νῦν εἰσι παρ'
 ἡμῶν γνωσκόμενοι, πολλῶ μᾶλλον οὗτοι εἰς τὸν ἔπειτα καὶ
 30 ἔξῃς χρόνον τοῦ συνεῖναι τῇ φήμῃ καὶ διαμένειν εἰσὶν ἀξιώτεροι.
 καὶ γὰρ οὔτε τοὺς ἐν συγχώρῳ ὄντας χεῖρόν τι διατιθέασι καὶ
 οἷς εἰς ὄψιν ἤκουσι τέρψιν ἐνιασί καὶ θαῦμα. ἐμοὶ μὲν οὖν
 δοκεῖ οὐδ' αὐτὸν Ἡρακλῆν, εἰ παρῆν, τούτοις ἐπιχειρῆσαι βου-
 λεύσασθαι. ἐμαλάχθη γὰρ ἂν δυσωπηθεὶς κάκεινος τῷ θαύματι,
 35 καὶ δευτέρα μετὰ τὴν προτέραν ἐπεπόλασεν ἡμῖν παροιμία δις
 ἢ αὐτῇ λεγομένη πρὸς δύο οὐδ' Ἡρακλῆς, καὶ ὡς πείθειν
 ξμαντὸν ἔχω δικαιότερον ἐντανθοῖ. ὁ γὰρ πρὸς πόλεις ὅλας
 παραβαλλόμενος καὶ συντεταγμένοις στρατεύμασι μόνος ἀντιτάτ-
 τομενος σχολῇ γ' ἂν δεῖν ἀνθρώπων ἠττήθη.
 40 ἀλλ' ἴσως ἔρεῖ τις· ὅτου δὴ χάριν ὁ πέμπων τὸ δῶρον τὴν
 αὐτοῦ χρῆσιν ἀπαγορεύεις; ὅτι, εἰ οὗτος, οὐκ ἀνάλογον πρὸς
 βασιλέα τηλικούτου τὸ δῶρον, οἷος ὁ ἐμὸς βασιλεὺς, εἰ πρὸς
 τὴν χρῆσιν τὸν λογισμὸν τείνεις· τοῦ δὲ μὴ τοιοῦτον θαῦ-
 μα τὸν θαυμάσιον ἐν βασιλεῦσι παραδραμεῖν οὐκ ἠξιώσα
 45 συγκαλύψας ἔχειν παρ' ἑμαυτῷ. καὶ εἰ ὀρέδιον ἦν πίστιν
 ἐνεργάσασθαι τῷ θαύματι διηγούμενον καὶ μόνου τέρψαι τὸν
 ἀκροατὴν λόγου μᾶλλον ἢ τὸν θεατὴν ἐκ τῆς ὄψεως, οὐδὲν
 ἔδει τῆς ἐν ὕλῃ δείξεως καὶ τῆς κατὰ τὴν αἰσθησὶν ἀντιλήψεως
 — ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο νῦν ἐπὶ νοῦν ἀνέβη, θειότατε βασιλεῦ —
 50 καὶ ἴσως οὐκ ἀπὸ μαντικῆς διαλήψεως. καταμαντεύομαι γὰρ
 ἐπ' αἰσίοις σέ, τον θεσπέσιον βασιλέα, αἰνίττεσθαι τὸ τῆς ὀπώρας
 ἡδὺ καὶ παραδόξον. σὺ γὰρ τὰ τε τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ καὶ τὰ
 τοῦ σώματος πλεονεκτήματα, δοκοῦντα πρότερον διηρητῆσθαι
 καὶ ἥκιστα εὐφυῶς ἔχειν συνιέναι ἀλλήλοις, θαυμασίως συνέ-
 55 πλέξας καὶ ξένην ἐντεῦθεν συνεστήσω τὴν ἀρμογὴν. καὶ τὸ
 τῆς ὀπώρας ὠραῖον οὐχ ὅτι ὠραῖος ἦδη καὶ πάγκαλος κατὰ
 τὸν Ἰωσήφ καὶ ὀρεῖσθαι ἔχεις ἐν ταύτῳ καὶ νοεῖσθαι; ὅτι δὲ
 καὶ ἡδὺς ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον, ἂ πᾶσαν τὴν ἐν αἰσθητοῖς συν-

31 συγχ[ώρῳ ὄν]τας ego 32 εἰς[ὄψιν ἢ]κ[ου]σι ego 33 βασιλεῦσιν
 cod. παρ[αδ]ραμ[εῖν] ego 45 [ἐ]χ[ειν παρ'] ego 58 ὑπ[ε]ρ[ε]μ[έλι] m αἰ-
 σθητοῖ[s] m [συνέ]ξει vel simile quid ego

έχει γλυκύτητα, ὁ τοῦ πράου καὶ προσηνοῦς Ἰησοῦ μιμητῆς βασιλεὺς, οὔτε πρόσθεν ἡμῖν ἀγνοούμενον ἦν καὶ νῦν καὶ τὰ 60 ἄψυχα προσειλήφμεν ἔργοις τῷ λόγῳ συμμαρτυροῦντα. τό γέ τοι ναστόν τῆς ὀπάρας καὶ τὸ βαρύσταθμον οὐχ ἕτερόν τι δηλοῦν, ᾧ παρισσοῦμεν ἄν, βούλεται, ὅτι μὴ τὸ στεγανὸν τῆς τοῦ βασιλέως φρονήσεως καὶ τῆς ἀγχινοίας τὸ ἐμβριθέες. λειπόμηνόν ἐστὶ φιλοσοφῆσαι ἡμᾶς καὶ περὶ τῆς χοιᾶς, ὅπως τὸν 65 περὶ τὸν βασιλέα χρυσὸν καὶ τὴν πορφύραν ἐν τῷ μέρει ἀναμάξασθαι βουλομένη εἰς τὸ κισρόν καὶ οἶον φοινικοῦν ἀποπέποπεν. οὐ γὰρ συνεχώρησεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἑαυτοῦ κόσμον ἀκραιφνή καὶ τοῖς ἐλαχίστοις.

ἀλλὰ σύγε, θεϊότατε βασιλεῦ — σοὶ γὰρ πάλιν φέρων παρα- 70 δίδωμι τὴν ἐπιστολήν —, μηδαμῶς νημεσήσεις, εἰ ἐξ ὀπάρας σε μιᾶς εἰκονίζεῖν ἐπεβαλόμην. καὶ ὀρᾶς γὰρ δήπου καὶ αὐτός, ὡς ὁ κοινὸς ἡμῶν βασιλεὺς καὶ δεσπότης Ἰησοῦς οὐκ ἐκ πενιχρότερον μόνον ἔτερον, ἀλλὰ καὶ — ᾧν οὐδὲν εὐωνότερον — ἐκ λίθων ἐν τοῖς θείοις χρησιμοῖς ἀναγράφεται. τοῦτον, ἐπειδὴ 75 καὶ ἐκ τῶν τοιούτων αὐτῷ σε εἰκάξω, σύμμαχον, προστάτην, ὑπερασπιστήν καὶ εἴ τι κάλλιστον καὶ πράγμα καὶ ὄνομα εἶναι σοὶ διὰ χρόνων μακρῶν ἐν εὐχαῖς τίθεμαι: —

⁶² παρισσοῦμεν ἄν? ego. codicis παριστάμενοι quid sibi velit non intellego
⁶⁵ καὶ ἡμᾶς περὶ cod. ⁷¹ εἰ pro ἢ ego ὀπ[άρα]s m ⁷² καὶ ὀρᾶς vel simile
 quid ego. n . . . s cod.

The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country. It is followed by a detailed account of the work done during the year. The report concludes with a summary of the results and a list of the names of the members of the committee.

The committee has the honor to acknowledge the assistance rendered by the various departments of the Government and the private institutions. It is also indebted to the members of the committee for their valuable suggestions and criticisms.

Very respectfully,
The Secretary of the Committee

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΗ

α'

ΤΩΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ

Ἐπήνεσα τὸ μέχρι τοῦδε σιγᾶν, ἐπέσχον ἄχρι τοῦ δεῦρο παρ' ἑμαυτῶ τοῦ πόθου τρεφομένην τὴν φλόγα, εἰ δὲ καὶ προσηκόντως, εἴποιεν ἂν οἱ τό τε περὶ τὴν σὴν βασιλείαν 5 ὕψος καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ταπεινὸν παράλληλα θέντες, κρίνειν βουλόμενοι· καὶ ἅμα οὐδὲ γυμνάσας ἑμαυτὸν ἔφθην ταῖς πρὸς τοσοῦτον ὕψος ἐπιστολαῖς, ἵν' ἐξ ἔθους εἴη μοι τὸ θαρρεῖν. νῦν δ' ἄλλ' ὑπερβλύσαντος τοῦ πυρὸς καὶ κρατήρων ἀναστομωθέντων μεγάλων μηκέτι στέγων πρὸς τε γράμματα φέρο- 10 μαί, καὶ λογισμοὺς ἐκείνους πάντας ὀπίσω λιπὼν πρὸς ἑτέρους αὐτόμολος γίνομαι. τί γὰρ ἄτοπον, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον εὐλογον, ὥς ὑποτιθεμένων τῶν δευτέρων λογισμῶν ἔστιν αἰσθάνεσθαι, εἰ βασιλεῖ χρηστοτάτῳ γνησιώτατος ὑπήκοος ἐπιστεῖλαιμι, εἰ μοναχὸς τῷ τῆς ἐκκλησίας προμάχῳ καὶ τὸ σχῆμα εἰπέρ τις 15 ἄλλος τετιμηκότι, εἰ λόγιος φιλόλογος, τὸ πάντων ἔμοιγε ἤδιστον, εἰ φιλῶν, κἂν μὴ τοῖς ἔρωτῶμαι, φιλοῦντι γράψαιμι; καὶ γὰρ καὶ τούτων τὸ μὲν αὐτὸς εὖ οἶδα, τὸ δ' ἀσφαλῶς πειθόμεναι. δεῖνόν δὲ καὶ ἄλλως τῶν μὲν ἐνθένδε πολλοὺς καὶ μήκους ὁδοῦ καὶ χειμῶνος ἔσθ' ὅτε καταγελαῶν, ἂν εἰς τὸ σὸν δέη κρά- 20 τος αὐτοὺς διαβαίνειν, ἐμὲ δὲ μάτην ἀναπνεῖν τὸν ἀέρα καὶ

²Ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη Lp ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου κυρίου μαξίμου τοῦ πλανούδη V ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη M ἐπιστολαὶ τοῦ κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη T μαξίμου τοῦ πλανούδη i

I ⁶ προσηκόντος V ⁸ ἵνα VM ¹⁶ ὑπέρ V ¹⁹ ἄλλως, τὸ μὲν V

- καθῆσθαι, ὡς ἂν οὐχ ὅπως εἰς πορείαν ἔχοντα πόδας, ἀλλὰ
καὶ χειρῶν εἰς τὸ γράφειν καὶ φωνῆς ἀμοιροῦντα. οὐ μὴν ὡς
οἱ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ τῶν ἐφοδίων ἦκω· οὔτε γὰρ
25 εὐπορά μοι ταῦτα νῦν, οὔτ' ἐλπίδες ὀρθῶς ἀντίκα ποθὲν
ἔσεσθαι· κὰν εἴ με δεῖο περιμένειν, κινδυνεύσω τοῦ παντός
ἐκπεσεῖν. σπεύδων δὴ βάλλω ἑμαυτὸν εἰς τὴν τοῦ γράφειν
θάλασσαν, ὡς πρὸς τὸν ἐμὸν Ἰησοῦν διανήξασθαι, καὶ τῷ
τῆς ἐπιστολῆς ἐπενδύτη ἢ ἑμαντοῦ σοι ἦκει ψυχὴ καὶ σοῦ
30 προσκυνεῖ τὸ κράτος καὶ περιπτύσσεται πόδας τε τοὺς εἰρήνην
εὐαγγελιζομένους ἡμῖν, χεῖρας τὰς τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν καὶ συμ-
φερόντων ἐργατίδας, καὶ κεφαλὴν τὴν ὄντως χρυσῆν ἐμοὶ καὶ
θεοειδῆ καὶ θεοστεφεῆ. καὶ γὰρ τοι καὶ αὐτὸς οὐ μόνον τοὺς
πόδας ἡμῶν νίπτεις καθαίρων, ἀλλὰ καὶ χεῖρας καὶ κεφαλὴν
35 γε πρὸς, ἐκ τῶν ταπεινοτάτων καὶ μέσων καὶ ὑπερεχόντων
τῆς ὑπηκόου ἀδικίας ἀπάσης καὶ κακίας ῥύπον ἐκπλύνων τε
καὶ ἀποτριβόμενος. καὶ ἀπιστεῖν γε οὐ χρῆ, ὡς ὁ τοῦ βασιλικοῦ
νοὸς ἥλιος πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει· τὰ τῆς ἀρχῆς,
καὶ τῶν μερῶν ἕκαστον διατίθησι κατὰ τὸ προσῆκον ζυγογονῶν,
40 φωτίζων, θερμαίνων, ἐξικμάζων οὗ τούτου δεῖ, τᾶλλα διαχειρι-
ζων. οὐδὲ γὰρ, καὶ εἰ διὰ πάντων ἐξελθεῖν ἐθελήσω, δυνη-
σομαι· συνηγορῶν δὲ καὶ τις λογισμὸς ἕτερος τῷ προειληφότι
τῷδε ταῦθ' οὕτως ἔχειν φησί. τὴν γὰρ ἀπάντων γυνῶσιν ταῖς
γνωστικαῖς δυνάμεσι πρὸς ἑαυτὸν ἀναμάττη, κράτιστε βασιλεῦ,
45 τὸ τοῦ νοῦ φῶς ἐπ' αὐτὰ πρῶτος ἐπέμπων, καὶ ἀκριβῆς ἐπι-
στήμων ἀπάντων γίνῃ, ὥσπερ καὶ ὁ αἰσθητὸς ἥλιος ἠπίστατο
ἂν τὰ φαινόμενα, εἰ τὴν τοῦ βλέπειν αἰ ἀκτῖνες ἐπλούτουν δύ-
ναμιν. οὐκοῦν καὶ διαγινώσκων ἄριστα καὶ ἄριστα θεραπεύεις
τὰ κάμνοντα, οὐ πόρρωθεν μόνον, ὡς ἐκεῖνος, τὰ τῆδε διοικῶν
50 ταῖς ἀκτῖσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῖς ἑκασταχοῦ παροῦσι παρα-
γινόμενος. ὁ μὲν γὰρ κατηθάλωσεν ἂν τὰ ἐνταῦθα περίγειος
ἐνεχθεῖς· τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Φαέθοντος ἐν τοῖς μύθοις· σὺ δὲ
παντὶ μέρει τῆς ἀρχῆς ἐφιστάμενος τοῦ μὲν φωτισμοῦ πολὺ
55 ἐπαφίης. εἰ γὰρ τι δεῖ καὶ τούτων διδόναι λόγον, ἐκείνον

²⁵ ἐλπίδι p ²⁶ δέη p ²⁸ ἐμὸν . . . διανήξασθαι p ³⁰ εἰρήνης p
³³ γὰρ τι V ³⁴ ἡμῶν om. V ³⁵ γε om. V ³⁶ τῆς corr. ex τοῦ L
³⁸ Hom. λ 109 ⁴⁴ ἑαυτὸν, in marg. man. alia σεαυτὸν L ⁴⁵ αὐτὰς Lp
⁵⁵ γὰρ τοι L ἐκείνῳ Lp

μὲν φύσις μόνη τὸ διοικοῦν ἔστι, σοὶ δὲ μετὰ τῆς φύσεως εὖ ἤρμοσμένης καὶ ἡ τοῦ πάντα τὰ καλὰ καὶ δίκαια καὶ συνοῖσοντα βούλεσθαι προαίρεσις πρόσεστι.

τί ἔτι; δῶρά σοι πέμπω, θεοδώρητε βασιλεῦ, τὴν εὐχαριστίαν, ἀνθ' ὧν — βούλομαι δὲ παράγειν εἰς μέσον αὐτίς τὸν ἥλιον — τοῖς ἐσπερίοις ἐκ τῶν ἐωθινωτέρων ἡμῶν ἀνέτειλας, καὶ οὐ μόνον τοῖς ταύτῃ νεμομένοις πρὸς τὰ σφέτερα ὑπῆρξεν ἔργα καὶ ἐργασίας ἐξελεῖν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔναγχος ὠρούμενοι σκύμνοι συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν ἐκοιτάσθησαν, ἢ ἀληθέστερον φάναι, τῆς τῶν προβάτων μοίρας γεγόνασι. καὶ νῦν συμβόσκειται λύκος μετὰ ἄρουῦ· ἔργον τοῦτο τῆς σῆς ὑπὲρ ἡμῶν προμηθείας καὶ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τὰ μέρη παρουσίας. οἶδα δὲ γὰρ καὶ ἐκπλαγέντας ἂν μεθ' ἡμῶν τὰς τῶν ἄλλων χαρίτων ἀκτῖνας τοὺς — ἀλλὰ τί; βούλεται τις ὀνομάσω τὸ προσληφθὲν ἔθνος; οὐ γὰρ ἔργω βαρβάρους οἶμαι δεῖν ἔτι τοὺς ἡμετέρους καλεῖν καὶ πολλὰ τῆς σῆς τῶν ἡθῶν ἀπολαύσαντας εὐνοσίμιας καὶ ὑπὸ σοὶ παιδοτριβῆ τὰ κάλλιστα παιδαγωγηθέντας, οὕτως ἐπ' οἴκου ποιησαμένους τὴν ἀναχώρησιν. προστίθηναι τῷ δωροφορηματι, καὶ εὐχὰς — ὧν τὰς πλείους, μᾶλλον μὲν οὖν ἀπάσας, ἐνὶ βαλαντίῳ καταθήσας καὶ σφραγισάμενος τῷ . . . δῶν σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι — πρὸς τὸ κράτος ἀναπέμπω τὸ σόν, ἐπὶ σοίγε εἶναι βουλόμενος, κράτιστε Ἡράκλεις, τὸ λαμβάνειν ἐκεῖθεν ὡς ἐξ Ἀμαλθείας κέρως τινός, ἀκνωτότου δηλαδὴ ταμείου, ἥπερ ἂν τῶν εὐχῶν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἐθέλης χρῆσθαι.

νῦν δ' ἄγε μοι, ψυχὴ παρισταμένη τῷ αὐτοκράτορι, καὶ πρὸς ἀντιβολήσεις τρέψον σαυτήν, καὶ δεήθητι τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν ἐπανόδου μνησθῆναι ἤδη· ἀνάμνησον αὐτόν, ὡς οὐδ' ὁ τῆς ἡμέρας ὀφθαλμὸς ἐπέκεινα τοῦ ἰσημερινοῦ κινήθεις ἐκεῖ στηρίζει, ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτίς ἐπάνεισι. καὶ νῦν δῆτα ἐπάνεισι, καὶ πνοὴ ἡμῖν ἤδη προσβάλλει τοῦ ἔαρος. ἐπανίτω τοίνυν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁ ἴδιος ἡμῖν ἥλιος· πρὸς ἡμᾶς γὰρ καὶ εἰ διαφόρως καὶ ἀμφοτέροι ἐαυτῶν ὑψηλότεροι γίνονται καὶ πρὸς τῇ ὥρᾳ τοῦ ἔαρος καὶ θυμηδίας ἔαρ ἡμῖν προσγελάσει.

⁶⁸ πρόσεστιν VM ⁶⁹ τις ἐκπλαγέντας V ⁷⁰ βαλαντίῳ addita supra litt. λ litt. λ ead. manu L βαλλαντίῳ p τῷ δῶν LM τῷ, δῶν V τό, δῶν T τῷ . . . δῶν p ⁷¹ πληρώσαι p ⁷² ταμείου Lp ⁸⁵ καὶ — ἐπάνεισι om. V ⁸⁷ γρ πρὸς ἡμᾶς γὰρ καὶ εἰ διαφόρως γίνονται καὶ ἀμφοτέροι ἐαυτῶν ὑψηλότεροι in marg. ead. manu rubr. L

90 καινὸν δὲ οὐδέν, εἰ πρὸς τοὺς ἑσθῶν ἐκ δυσμῶν ἀναδραμεῖται
 ὁ ἥλιος· τοῦτ' αὐτὸ γὰρ ποτε καὶ Ἀτρεΐ τὴν βασιλείαν προσ-
 μαρτυρῶν ὁ ἐν οὐρανῷ Τιτάν δ' μυθεύεται κατεπράξατο. καὶ
 νῦν ὁ ἐπίγειος γίγας τὴν ὁμοίαν ὁδὸν στειλάμενος ἡμῶν μᾶλλον
 προσμαρτυρήσει προσήκειν τὴν δόξαν αὐτοῦ θεωρεῖν, καὶ εἰ
 95 τῆς κατὰ πρόνοιαν θέρηης ἅπαντας ἐκ τῶν ἴσων κρίνει δεῖν
 ἀπολαύειν. φάνηθι δὴ πρὸς ἡμᾶς, θειότατε βασιλεῦ· ἄλλις ἡμῶν
 τὸν πόθον ἐγύμνασας, οὐκέτι σου πρὸς τὴν ἀπουσίαν ἀντέχομεν.
 ἡμῖν σαυτὸν ἐξ ἀρχῆς τρυφᾶν ἐμπαρέσχες, σὺν σοὶ ζῆν καὶ
 πεπαιδευμένα καὶ εἰθίσιμεθα, πλὴν σοῦ ζῆν οὐτ' οἶδαμεν, οὔτε
 100 βουλόμεθα, ὡς ἄρμα καὶ ναῦς ἠνιόχου καὶ κυβερνήτου κενὰ
 τηνάλλως φερόμεθα, σώματα δίχα ψυχῆς, ψυχὰ δίχα νοῦ, εἶ-
 δωλα καμόντων κωφά, κόσμος ἄνευ ἡλίου. ταῦτα πρεσβεύομεν
 ὑπὲρ ὅλης τῆς βασιλίδος πόλεως, ταῦτα αἰτούμεθα· σὺ δὲ
 πρὸς τῆς ἀγάπης, ἣ συνδεδέμεθα, ἀντὶ τοῦ περιττὴν οἶσθα
 105 τὴν πρεσβείαν — μᾶλλον γὰρ ἡμῶν οἶδας, ὅτι σε δεῖ πράτ-
 τειν — ἐρωτικὴν τε ἡγοῦ καὶ ψυχῆς ταῖς σαῖς χάρισιν αὐθαι-
 ρέτως δεδουλωμένης: —

β

ΤΩΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΑΥΤΑΔΕΛΦΩΙ

Ἐμάχετο παρ' ἐμοὶ τῶν τῆς σῆς βασιλείας γραμμῶν
 ἀφικομένων ποδῶν νόσος καὶ προθυμία, ἣ μὲν ἀντιγράφειν καὶ
 5 προσαγορεύειν σου τὸ ὕψος ἐπαίρουσα, ἣ δὲ κατασπῶσα καὶ
 τῆς κλίνης ἔχεσθαι μᾶλλον ἢ γράφειν βιαζομένη· ἠνέγκατο δὴ
 τὸ πλεον ἢ νόσος καὶ περιγεγόνει τῆς προθυμίας καὶ ἐπιστέλ-
 λειν τέως οὐ συνεχώρει· ἐμὲ δὲ τό τε ἄλγος ἐπίεξε καὶ οὐδὲν
 ἦττον ἠνία τὸ μηδὲ γράμμασι δύνασθαι προσειπεῖν σε, τὴν
 10 κεχαρισμένην ἐμοὶ ψυχῆν.

οὕτω τοίνυν τότε κακῶς ἔχων καὶ πράξεως ἀνθρωπίνης
 πάσης εἰργόμενος ἐνενόουν ἀκείνο, τὸ τὸν νοσοῦντα καὶ κεί-
 μενον μικροῦ μηδ' ἀνθρώπου εἶναι δοκεῖν τά τε ἄλλα καὶ τῷ
 τῆς κατακλίσεως σχήματι. καὶ γὰρ τὸ μὲν λογικὸν ζῷον, ὁ
 15 ἀνθρώπος, πρὸς οὐρανὸν τείνει τὴν κεφαλὴν, τὰ φυτὰ δ' ἀντι-
 στρόφως ὑπὸ γῆν κρύπτει ταύτην· ἣ γὰρ ὄριζα τούτοις ἐστὶ

¹⁰¹ τηνάλλως L ¹⁰⁵ οἶσθα V ¹⁰⁶ ad ἐρωτικὴν in marg. alia man. add.
 πρεσβείαν L II ¹³ τῇ τε ἄλλῃ VM

κεφαλή· ἐκεῖθεν γὰρ τρέφεται. μεταξύ δὲ τούτων, ἃ καὶ μεταξύ τῆν φύσιν ἐστί, τὰ τῆ ἀλόγῳ διοικούμενα ζῶα ψυχῇ παραλλήλως τῷ τῆς γῆς ἐπιπέδῳ προβεβλημένην φέρει τὴν κεφαλὴν. οἷς ὁμοίως ὁ νοσῶν καὶ κείμενος ἐσχημάτισται, ἅτε τὴν ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἀπο- 20 λελοιπῶς στάσιν· ἐξ ἧς δὴ στάσεως οἶμαι καὶ Πλάτων ὁ σοφὸς ὀρμηθεὶς οὐράνιον φυτὸν τὸν ἄνθρωπον προσηγόρευσεν· ἴσως μὲν γὰρ καὶ τῷ τὴν ψυχὴν οὐρανόθεν λαμβάνειν, ἴσως δὲ καὶ τῷ τὴν τῆς κεφαλῆς ὄριζαν ἐκεῖσε νεύουσαν ἔχειν.

ἐνταῦθα γε μὴν — εἰ καὶ ἐν ἐπιστολῇ παρεμβάντας τὸν 25 δημιουργὸν δεῖ θαυμάζειν· τάχα γὰρ τι καὶ αὐτὸς περὶ τούτων, ὡς ἐδήλωσας, ἀκούειν ποθεῖς — πάρεστιν ἐκτόπως τὴν ἐκείνου σοφίαν ἄρασθαι, ὡς ἐν τάξει πάντα καὶ ἀρμονία συνέστησε.

τριτοῦ γὰρ ὄντος τοῦ τῶν ἐμψύχων γένους, φυτῶν καὶ ζῴων ἀλόγων καὶ λογικῶν — ἀλλήλοις γὰρ ἅπαντα κοινώνει 30 ταῦτα κατὰ γε τὴν φυτικὴν ψυχὴν, ἣν δὴ φασι τὸ θρηπτικὸν καὶ αὐξητικὸν ἔχειν καὶ τὸ τοῦ ὁμοίου γεννητικόν —, τὰ μὲν φυτὰ πρὸς τῆ γῆ κατορωρυγμένην φέρει τὴν κεφαλὴν, ἅτε πολλοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀναδιδόμενου πνεύματος ἀμέσως μετέχοντα· τὰ δ' ἄλογα τῶν ζῴων αἰσθησιν ἤδη προσειληφότα 35 ἐξῆρε μὲν τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς γῆς, οὐ μὴν καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνατεῖναι ταύτην οἶάτ' ἐγένετο, ἀλλ' ἐνέμεινεν ἐν τῷ μέσῳ, δηλοῦντα τὴν ψυχὴν αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεταξύ γῆς καὶ οὐρανοῦ καθεστῶτος ἀέρος προεληλυθέναι· τὸ δὲ δὴ τρίτον καὶ τελειώτατον τῶν ἐμψύχων ὁ ἄνθρωπος, πρὸς τῆ φυτικῇ καὶ αἰσθητικῇ 40 ψυχῇ καὶ τῆ λογικῇ κοσμηθεὶς ὑπερεῖδ' ἐτε τὴν ἐν τῷ μέσῳ κατάστασιν καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνέσχευ ὡς ἐκεῖθεν αὐτῷ τῆς λογικῆς καὶ κρείττονος κατιούσης ψυχῆς. σκεπτέον δὲ ἄρα, εἰ μὴ καὶ ἐν ἐκάστῳ τῶν τριῶν τούτων γενῶν ἡ ὀρθεῖσα τριττῇ τάξιν ἀναλόγως — ὃ δὴ καὶ θαυμασιώτατόν ἐστι — θεωρεῖται. 45 αὐτίκα γὰρ μόνος ὁ ἄνθρωπος ἔμβρουον ὦν τὰ πρῶτα κὰν τῆ μήτρα ἐρριζωμένος οὐδὲν τῶν φυτῶν διαλλάττει· εἴτα προσελθὼν ἐκεῖθεν εἰς φῶς, ἄχρως ἂν βρέφος ἦ, αἰσθήσει μόνη καθαπερεὶ τὰ ἄλογα ζῆ· τελευταῖον δὲ λογισμοῦ καὶ διανοίας ἀπτόμενος ἐκλάμπων ἐν αὐτῷ τὸ λογικὸν διαδείκνυσι. καὶ δὴ καὶ 50 τῶν ἀλόγων εἰς τριττὴν μοῖραν διανενημένων, τὴν τῶν νη-

²⁰ ἀπολειπῶς V ²¹ Plat. Tim. 90A ²³ καὶ τὸ L ²⁴ τὸ τὴν L ³² γενητικόν V τὸ γὰρ ἀπόλλυται πρὸς τὸ ἐμψυχον in marg. alia man. L ³³ τὴν γῆν V ³⁶ προσηληφότα V ³⁷ ἐμεινεν VM ³⁹ δὴ om. V ⁴⁴ τρίτη V ⁴⁶ ὄν L ⁴⁷ διαλάττει V ⁵⁰ ἐκλάμπων V

κτῶν δηλαδὴ καὶ τῶν χερσαίων καὶ τῶν πτηνῶν, τὰ μὲν νηκτὰ τῷ
 ὕδατι κατοικωρρυγμένα τῆς τῶν φυτῶν ἀνι μεταλαγχάνοι καὶ
 τῶν ἐμβρύων ἀναλογίας· τὰ δὲ χερσαῖα τῆς τῶν ἀλόγων, αὐτὰ
 55 γὰρ δὴ ταῦτά ἐστιν ἄλογα· τὰ δὲ πτηνὰ καὶ ὑπὲρ ταῦτα τῆ
 πτήσει γενόμενα τῆς τῶν τρίτων ἀνι ἀναλογίας μετέχοι. ἐφεξῆς
 δὲ καὶ τῶν φυτῶν εἰς τρεῖς μοῖρας διηρημένων τὰ μὲν ἐστὶν
 ὑπὸ γῆν, ὡς ὕδνα τε καὶ βολβοί· τὰ δὲ καὶ ὑπὲρ γῆν ἀνέσχε
 καὶ προῦκνυσεν, ὡς τῶν βοτανῶν αἱ χαμαιπετεῖς· τὰ δὲ καὶ εἰς
 60 ὕψος ἐρείρεται, οἷα τὰ δένδρα. οὕτω κατὰ βαθμοὺς ἢ τούτων
 προεχώρησε φύσις, ἐκ τῶν ἀτελεστέρων ἐπὶ τὰ τελεώτερα, ἐκ
 τῶν εὐτελεστέρων ἐπὶ τὰ τιμιώτερα· ὧν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ
 τὸ τοῦ κληνῆρους αὐτὸς σχῆμα παραβάλλον οὐδὲν τι τῶν
 ἀτόπων ᾤμην ποιεῖν· καὶ γὰρ ὅσον ἄνθρωπος ἀλόγου διενήνοχε
 65 ζῆτον τῆ γε τοῦ λόγου ῥώμη καὶ ὅσον ἄνηρ βρέφους καὶ πτη-
 νὸν ἄλογον ἀλόγου πεζοῦ καὶ δένδρον πόας, τοσοῦτον καὶ
 ὑγιαίνων κάμνοντος τῷ τοῦ σώματος σθένει.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἢ τῆς ἀρρωστίας προσβολῆ παρέσχε λογί-
 ξεσθαι· νυνὶ δὲ ῥᾶων γενόμενος καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν στάς καὶ
 70 γράφω καὶ προσφθέγγομαι καὶ εὐχομαί σου τῆ βασιλείᾳ πᾶν
 ὅτι κάλλιστον· γράμματα γὰρ ἐγὼ μετὰ φιλίας καὶ διδόμαι καὶ
 λαμβάνειν εἰπέρω τις γίνομαι πρόθυμος, καὶ μάλιστα, ἐπειδὴν
 ἄπερ ζητῶ παρὰ τῷ φιλουμένῳ εὐρίσκω, ἢ τῶν σεμνότητα,
 τρόπων εὐθύτητα, φρονήματος μετριότητα τὸν ὑψηλὸν οὐ κα-
 75 θαιροῦσαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξαίρουσαν, τᾶλλα ὧν βραχὺ τι καὶ
 ἄπαξ ἐγὼ παρὰ σοὶ γενεσάμενος ἐάλων, ὡς οἱ ὑπὸ θαναμαστοῦ
 κάλλους ἐαλωκότες κἀκείνο περὶ νοῦν ἀειδήποτε στρέφοντες,
 καὶ τις κρύφιος ἠδονὴ περὶ τὴν ἐμὴν χορεῦει ψυχῆν, ἐνθυμου-
 μένην, οἷα εἰκός, ὅσων καὶ οἷων μοι τῶν σῶν ἀρετῶν ἔτι κα-
 80 θίσεις θεάτρον, ἐπειδὴν τελεωτέραν μοι σεαυτοῦ πείραν θῆς
 καὶ καθ' ἐκάστην αὐτῶν ἐφεξῆς καὶ ὑπ' ἐμοὶ θεατῆ ὥσπερ
 ἀθλητῆς ἀποδύη γενναῖος.

ταῦτα μὲν οὖν ἐλίξεν ἔξεστιν· ἔξεστι δὲ καὶ εὐχεσθαι
 πρὸς πέρας ἰδεῖν ἐκβάντα. ἐμὲ δέ, κἀπερ ἀρτιμαθῆ τῶν σῶν
 85 ὄντα χαρίτων, ἴσθι τοῖς ἐν μακροῦ πεπειραμένοις αὐτῶν ἀμιλλ-
 λώμενον καί, ὡς ἐγὼ φημι, ἐν τῷ ταύτας ἐπαινεῖν καὶ θανμά-
 ζειν οὐδενὶ τῶν πρωτείων παραχωρήσουτα· —

⁵² τῶν ante χερσ. addidi ⁵⁸ οἷδνα VM in marg. manu alia ἴσως ὕδνα M
⁶¹ τελειώτερα LM ⁶⁴ ὁ ἄνθρ. VM ⁷² ἐπειδὴν om. VM ⁷⁹ καθήσεις V ⁸³ ἐλ-
 πίξεν ἔξεστι V ⁸⁷ πρωτείων V

γ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ ΟΝΤΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΩΝ ΑΓΕΛΩΝ

Καλῶς ποιεῖς ἐπαινῶν με, φιλοῦντα γὰρ ἐπαινεῖς με·
 κάλλιον ποιεῖς φιλῶν με, καὶ γὰρ φιλεῖς ἐπαινοῦντα. ταῦτα
 καὶ δίδομεν ἀλλήλοις, ἐγὼ τε καὶ σύ, καὶ ἀντιλαμβάνομεν καὶ 5
 τούτων μείζον οὐκ ἂν ἐξεύρομεν. ἀλλ' ὁ τὴν ἐπιστολὴν σοι
 ταύτην ἀναδιδούς δημοσίων τινῶν χρημάτων συλλογῆς σὺν
 ἑτέροις ἐρασθεῖς ὡς μὴ ὄφειλε καὶ ὡς οὐδ' ἂν αὐτὸς εἰς τοῦτ'
 ἐλθεῖν προσεδόκησεν, οὐκέτ' ἐπαινεῖν ὅπερ ἐφίλησεν ἔχει, ἀλλὰ
 καὶ ἑαυτῷ — οὐ γὰρ τοῖς γε φευκαλίσασι λέγειν χρή — κατ- 10
 αραῖται· οἷς ἀποβουκοληθεῖς τῆς αἰεὶ συντροφίου καὶ ἀπράγμου
 καταστάσεως εἰς μηδὲν αὐτῷ προσήκουσαν πολιτείαν ἐχώρησε
 καὶ ἦν εἴ τις ὄρεγεν ἀναγκάζων φεύγειν ἐχοῖν. καὶ γὰρ ἐνίοτε
 τοῦτο ζητοῦμεν ἐπισφαλῶς, ὅπερ ἂν εἴ τις ἐδίδου παρητησάμεθα.
 ἀλλ' ἡ νῦν ἐπιπολάζουσα μανία τῶν τελωνῶν καὶ τοῦτον ἀνέ- 15
 σεισεν· οὐ γὰρ φαῖν ἂν, ὡς ἐξέμηνεν. οὐ μὴν ἔτι τοιοῦτοις
 οὗτός τιςιν ὁμιλήσει· μανίῃ γὰρ ἂν. ἔργῳ δὲ παιδευθεῖς, ὁ
 τοῖς λογισμοῖς πρότερον ἐδοκίμαζεν, ὡς ἄμεινον τῶν ἰδίων
 φροντίζειν ἀσφαλῶς ἢ τῶν δημοσίων ἐπισφαλῶς, φεύξεται ἀμε-
 ταστρεπί. τύχη τινὶ — καὶ γὰρ ἦν αὐτὸς ἂν πρὸς ὑμᾶς λέγοι 20
 καὶ πιστεύεσθαι δίκαιος· οὐ γὰρ κατεγνωσμένον οἶδα τὸν ἄνδρα
 ψεύδους — οὐχ οἷοίτ' ἐγένοντο τὸ συμφωνηθὲν ἐκλέξαι χρυσίον,
 ὅθεν ἐχοῖν ἐκλέγειν· νυνὶ δ' ὅλον ἀπαιτούμενοι αὐτοὶ μηδ'
 ἐγγύς, ἀλλὰ πόρρω τοῦ τὸ πᾶν ἐμπορίσαι τυγχάνοντες ἄρονται
 τε καὶ φέρονται καὶ τὰ πάντων ἀσχεῖστα πάσχουσιν ὑπὸ τῶν 25
 εἰσπραττομένων αὐτοῦς ὁ συλλέξαι μὴ ἴσχυσαν. ἐγὼ δ' ὑπὲρ
 μὲν τῶν κοινωνῶν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ τοῦδε τοῦ λειτουργήματος
 τί ποτε δεῖ λέγειν, ἴσως οὐκ ἂν εἰδείην· ὑπὲρ δὲ τούτου πολλὰ
 ἂν ἔχοιμι λέγειν πόρρωθέν τε τοῦτον εἰδὼς καὶ γείτονι αὐτῷ
 τὰ ἀρχαῖα χρησάμενος καὶ φίλῳ διὰ παντός. καὶ γὰρ ἔστι τὰ 30
 πρὸς θεὸν εὐλαβής, τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαιος, φίλος, πιστός,
 φρονεῖν οὐκ ἀμαθής, πονηρίαν μισῶν, ἐν τούτῳ μόνον δυστυ-
 χήσας, ὅτι οὐ νεανίας ὢν ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους παραινῶν
 ἀποτρέπειν ἠδύνατο, πρὸς τοῦθ' ἴφ' ἑτέρων ἐπὶ πολιᾶς παρη-
 νέχθη. διὸ δὴ καὶ ἐλεεῖσθαι πρόπων· οὐ γὰρ ἔστι τῶν τελων- 35

νεῖν εἰδισμένων, οὐδὲ τῶν ἐν ἀλλοτρίοις τρυφώντων δάκρυσιν,
οὐδὲ τῶν κερδαίνειν ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ζημίας αἰρουμένων,
οὐδὲ τῶν ἐπειδὴν ἄλλους βλέπωσιν ἔτι κρεμαμένους καὶ στρε-
βλουμένους, ἐφ' οἷς κακῶς ἐτελώνησαν, τὴν ἐκείνων λειτουργίαν,
40 ἅμα δὲ σὺν αὐτῇ καὶ τὴν βδελυρίαν ὠνούμενων· ἀλλ' ἅπαξ
πταίσας οὐ κατ' οἰκείαν ὁρμήν, ἀλλ' ἀπατηθεῖς — ἴδει γὰρ
αὐτὸν ἄνθρωπον ὄντα ἐλεγχθῆναι — οὐκέτι προσθήσει τῷ
πταίσματι, ἀλλὰ πρὸς τὴν φίλην ἄσμενος ἐπανήξει ἀπραγμοσύνην
τηνικαῦτα μᾶλλον ἢ πρότερον καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ τοὺς ἐπὶ ταῦτα
45 παριόντας νουθετῶν τε καὶ ἀποτρέπων, κάπειδὴ μὴ τοῖς τῶν
ἄλλων αὐτὸς ἐσωφρονίσθη παραδείγμασι, τοῖς ἑαυτοῦ σωφρο-
νίζων ἐτέροις. τάχα τοῦτό σοι οὐ κατ' ἡδονήν· οὐ γὰρ ἔξεις
συχνοὺς τοὺς ὠνησομένους ἂν τὰ τοιαῦτα. θάρσει τούτου γε
ἔνεκεν· μυρίους ἐγὼ κλαίοντας εἶδον, ὅτι μὴ κλαῦσαι ὡς οὗτος
50 ἀξιοῦνται, καὶ κακῶς ἔχειν τὰ πράγματα μεγαληγοροῦντας καὶ
ὑπὲρ τῶν κοινῶν δηθὲν ἀγανακτοῦντας, οἷς οὐκ ἐν τῷ τὰ
ἑαυτῶν πράττειν ὁ βίος, ἀλλ' ἐν τῷ μῆδ' οἴεσθαι ζῆν, ἂν μὴ
τὴν κοιλίαν ἐκ τῶν δημοσίων πιαίνωσιν. ἀλλ' οὗτος οὐ μόνον
οὐ γέγονε πιμελέστερος, ἀλλὰ καὶ κενωτικὸν ἔοικεν ἀνθρώπῳ
55 πεπωκότι φάρμακον· οὐ γὰρ μόνον οὐκ ἀπώνατο οὐδενὸς
ἐκεῖθεν ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑαυτοῦ πολλὰ προσεπέβαλε καὶ
βούλοιτ' ἂν καὶ ἔτι ἀποβαλεῖν, μόνον εἰ τοῦ κακῶς αὐτὸν δια-
θέντος λειτουργήματος ἀπαλλάξεις· φρίττει καὶ γὰρ ἐνθυμού-
μενος, εἰ καὶ τοὺς προσιόντας ἔξ μῆνας τῆς αὐτῆς πειραθήσεται
60 δυστυχίας. ἀλλὰ σύγε δὲ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἣν προθυμότατα
ἀνθρώπων τιμᾶς, εἰ δὲ βούλει, καὶ δὲ ἐμέ, ὅς οὐδέποτε ἂν ὃ μὴ
δίκαιον ἀξιώσασαι, ἢ στήσον τὸν ἄνδρα τῆς ἐνοχῆς καὶ σὸν ποι-
ήσον ἀπελεύθερον, ἢ μὴ ἀπαιτεῖσθαι ὅπερ αὐτὸς ἀπαιτῆσαι μὴ
δύναται· καὶ γὰρ οὐδ', ἂν ἐπιλίπωσιν αἱ πηγαί, ὕδωρ τοὺς
65 ποταμούς ἀπαιτήσομεν, οὐδ', ἂν μὴ ὑετὸς ᾗ, στάχυν ἀποδίδουαι
τὴν γῆν ἀξιώσομεν. ὅτι μὲν οὖν δεῖ τὰ δίκαια δοῦναι, ἐμὸν μὲν
ἔστιν ἀναμνησθαι, σὸν δὲ ποιῆσαι· ὅτι δ' οὐ δεῖ τοῦτον ἐπανήκειν
σχετλιάζοντα πρὸς ὃν ταῖς ἐλίπισιν ἠδόμενος ἔτρεχε, κἀγὼ συν-
ηδόμην, σὸν καὶ τοῦτο παρασκευάσαι: —

⁴⁰ βδελυρίαν L ⁴² ἄνθρωπον αὐτὸν VM ⁴⁷ τάχα τοσοῦτοι οὐ V
⁴⁹ μνη. γὰρ ἐγ. L κλαίοντας VM ⁵⁵ πεπωκότι manu rec. corr. ex πεποκότι L
⁶⁶ μὲν om. L

δ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐγὼ μὲν οἶμαι σε, φίλη κεφαλή, καὶ τὰ πρῶτα πεμφθέντα σοι
 παρ' ἐμοῦ γράμματα τῷ αὐτοκράτορι ἐπιδεῖξαι, ἐν οἷς τὴν αὐ-
 τοῦ καὶ ὑμῶν ποθεῖν ὁμολογοῦμεν ἐπάνοδον· εἰ δέ τις ἀκαιρία 5
 τῆς εὐτυχίας ταύτης ἡμῖν ἐφθόνησεν, ἀλλὰ νῦν γε αὐτῷ τῷ
 αὐτοκράτορι θαρρήσας ἐπέσταλκα ἄλλα τε δεσπότης παρὰ δού-
 λων ἀρμόζοντα καὶ περὶ τῶν αὐτῶν αὐθις προσβείαν. οὕτω 11
 γὰρ ἂν ἕως ἀνάγκη τις γένοιτο μὴ ἀνήκοον αὐτὸν τῆς ἡμε-
 τέρας ἐπιθυμίας μείναι, ἐπεὶ καὶ ἡδιόν μοι παντὸς μᾶλλον μὴ 10
 ἀγνοεῖν τὸν φιλούμενον, ὅποσα γε ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖται.

καὶ τὰ μὲν οὕτως· σὺ δὲ πάλαι δὴ με τοῖς σαυτοῦ τρόποις
 διδάξας ἔχεις καὶ ἤθεσιν, ὡς πρόπων εἰ διαπύρως φιλεῖσθαι καὶ 16
 πολλοῦ παρὰ τοῖς τὰ καλὰ μεμαθηκόσι τιμᾶν τιμᾶσθαι· κἀγὼ
 τῶν διδαχθέντων ἀκριβῆ σῶζων αἰετὴν τὴν μνήμην αἰετὴν σοι 15
 παρόντι τὴν στοργὴν εἶπερ ἄλλος τις ἐνεδεικνύμην καὶ αὐτὸς
 οἶσθα καὶ νῦν ἀποδημοῦντι δυσχεραίνω πῶς ἂν εἰποῖς τὴν
 ἀπουσίαν. τὸ μὲν οὖν ἐμοὶ κατ' εὐχὴν τοῦτ' ἔστι, τὸ θᾶττον 20
 ὑμᾶς ἐπανήκοντας περιπτύξασθαι, ὃ δὴ γερονὸς πολλὴν τε παρ'
 ἐμοὶ τὴν ἡδονὴν ἀποτέξεται κατὰ τῆς ὑμετέρας οἰκίας ἄφραστον 20
 αὐτὴν χορευθεῖν παρασκευάσει. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν εὖξασθαι ὄραστον
 καὶ τοῦ παντός, γίνεται δ' οὐδὲν ἔλαττον καὶ τὰ παρὰ τὴν εὐχὴν,
 συμβουλευθεῖσθε μὲν — καὶ γὰρ μοι μέλει τῶν σῶν ὡς τῶν ξυαν- 28
 τοῦ —, εἰ μὴ βέβαιοι παρεῖεν ἐλπίδες — μᾶλλον δ' ἀσφαλῆς γνώσις,
 ἀλλ' οὐκ ἐλπίδες τῆς διὰ τάχους ὑποστροφῆς —, τὸν σαυτοῦ θᾶτ- 25
 τον μεταπέμψασθαι οἶον. καὶ γὰρ ἀλγοῦσι στερούμενοι σοῦ
 τοῦτο μὲν ἢ τὰ πάντα ἀρίστη μήτηρ, τοῦτο δὲ καὶ ἢ τῶν παι-
 δίων μήτηρ· καὶ μάλισθ' ὅτι πολλάκις ὑμέτεροις ἀνεπιτερώθησαν
 γράμμασιν ὡς μετακληθησόμενα ὅσον οὕτω· αἱ καὶ τοσαυ- 30
 τάκις ὡς ἂν συνοῦσαι σοὶ ἐνόμισαν διαζεύγνυσθαι σοι, ὁσάκις 30
 ἀφίξασθαι πρὸς ὑμᾶς προσδοκήσασαι, ἀντίκα μάλα παρ' ἐλπίδας
 ἡσθάνοντο πράττουσαι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ἀγνοεῖς, ὡς ἢ
 γενναῖα καὶ φιλόπαις εἶπερ τις μήτηρ κατ' εὐχὴν τὴν ὑπερ
 σοῦ τῶν τοῦ μεγάλου Δημητρίου μύρων ἀρύσασθαι σφόδρα
 περιμαῶς ἔχει. τίς οὖν ἀμείνων καιρὸς τῆς νῦν παρούσης νη- 35

IV¹⁹ δὴ om. VM²³ συμβουλευθεῖσθε μὲν ἂν VM³⁰ ὡς ἂν — ὁσάκις om. V

στειάς πρὸς τοιαύτην θεοφιλή πορείαν; πότε δὲ τερπνότερον
 τὴν σορὸν προσκυνήσει τοῦ μάρτυρος ἢ σοῦ, τοῦ φιλάτου,
 συμπροσκυνοῦντος αὐτῇ; ἐγὼ δὲ σου κἀκεῖνο θαυμάζω, ὅπως
 οὐδ' ἔνεκά γε τοῦ τὸν ἡμῖν φίλτατον υἱὸν Ἰωάννην ἰδεῖν τε
 40 καὶ κατασπάσασθαι καὶ χερσὶ βαστάσαι καὶ ἡσθῆναι περισκαί-
 ροντι καὶ ἀτάκτως δεῦρο κἀκεῖσε ἄττοντι καὶ ψελλίζοντος ἀκρο-
 άσασθαι καὶ λουδορουμένου τοὺς παροξύνοντας τὰς κομισάσας
 ἂν αὐτὸν μετεστείλω. ἀλλ' εἰ μὲν ἀδικεῖν οὕτω πολλοὺς ἐθέλεις,
 ,σιδῆρείον νύ τοι ἦτορ'. οὐ μὴν ἐμέγε τοῦτό τις πείσει. εἰ δὲ
 45 τὸ καθ' ἡμέραν αὔριον εἰς ἕτερον αὔριον παραπέμπει καὶ τὸ
 ἐκεῖνου πέρας ἄληπτον ὃν ὑπερθέσειν ἀειδήποτε χρῆσθαι ποιεῖ,
 ἀγνοῶ πότ' ἂν ἐπιλίποι τοῦτο τὸ αὔριον. δεῖ δὲ μεταλαβόντα
 τὸ σήμερον πρὸ τοῦ αὔριον σήμερον ἄρξασθαι τῶν βεβουλε-
 μένων καὶ οὕτω φωρᾶσαι κλέπτον τὰ πρακτέα τὸ αὔριον. εἰ γε
 50 μὴν ἐλπίδες τῆς μετ' ὀλίγον ὑποστροφῆς ὑποσαίνουσαι τῆς
 ἐγχειρήσεως εἴργουσιν, ἀλλὰ σύγε πολλάκις τῶν ἐλπίδων του-
 τῶν ψευσαμένων πεπειρασαι. εἰ δὲ καὶ ἀληθεύουσιν, ὃ κἀγὼ
 μάλιστα πάντων εὔχομαι, οὐδὲν τὸ παράλογον, εἰ τῶν φιλάτων
 ἀφικομένων ὡς σὲ σὺν αὐτοῖς αὐτίκα τῆς εἰς τοῦπίσω πορείας
 55 ἄψῃ. κέρδος μὲν οὖν ἦδιστον ἢ καθ' ὁδὸν συνδιαίτησις τοῖς
 οἰκείοις· οἶδα καὶ γάρ, ὡς ἐπανιόντες οὐ πτήσεσθε, ἀλλ' ὡς
 ἐν στρατοπέδῳ σχολαιτερον κινηθήσεσθε. καὶ μακάριον ἂν ἦν,
 εἰ τὴν Θεσσαλονίκην ἀπολιποῦσιν ὑμῖν μεθ' ὅλον μῆνα δεύτερον
 εἰσελαύνουσιν εἰς τὴν βασιλίδαν προσυπηγήσαμεν· καὶ ὑπαν-
 60 τήσαιμὲν γε εὐθυμοῦσι καὶ ὑγιαίνουσιν, οὔπερ ἦδιον ἐμοὶ
 τυχεῖν, ἢ τῶν τοῦ Μίδου θησαυρῶν ὅσων ἔτυχεν: —

ε'

ΤΩΙ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΩΙ ΚΥΡΩΙ ΛΕΟΝΤΙ ΤΩΙ
 ΒΑΡΔΑΛΗΙ

Πολλὰ πρὸς πολλοὺς, μᾶλλον δὲ πάντα πρὸς ἅπαντας περὶ
 5 σοῦ τάραθ' ἀ λέγειν ἢ σὴ περὶ ταῦτά με ἀναπέιδει σπουδή·
 καὶ πείθω λέγων ἃ πείρα μεμάθηκα, ὡς ἡδὺς ἐντυχεῖν σύ, ὡς
 ἡδίων εἰς λόγους ἐλθεῖν, ὡς ἦδιστος συνεῖναι, τὸ τοῦ τρόπου
 χρῆστὸν, τὴν τοῦ λόγου δύναμιν, τὴν ἀρχίνουσαν, τᾶλλα ἃ παρ-

⁴⁴ Hom. Ω 205. 521 ⁴⁷ ἐπιλείποι corr. manu rec. ex ἐπιλείπει L ⁵³ ἐπεύ-
 χομαι L ⁵⁹ προσυπαντήσαμεν LV

όντων ἐτέρων κρῖνω δεῖν μᾶλλον διηγεῖσθαι, ἢ πρὸς σὲ γράφων
 συνείρειν. οὐ γὰρ νῦν σε μανθάνειν ὡς ἀγνοοῦντα βούλομαι 10
 τὰ σαυτοῦ, ἀλλὰ τούτων ἀπάντων ἕνεκεν εἰς ἀμίλλαν ὁ Μερ-
 κούριος παρ' ὑμῶν ἦκων ἐμοὶ κατέστη καὶ με τοῖς ὑπὲρ σοῦ
 πλείοσιν ἅμα καὶ καλλίοσι, μᾶλλον ἢ πλείοσιν, ἐγκωμίους ὑπερ-
 βαλέσθαι ἐφίλουεῖκῃσε· καὶ ἑντῆρας ὅλους ἐπαίνων ἀνεῖς ἀν-
 ἐπίσχετος ἦν τὴν ῥύμην καὶ ἔδοκίμει παρὰ τοῖς ἀκροωμένοις. 15
 καὶ γὰρ ἔτυχεν οὐσα τούτων περὶ ἡμᾶς τηνικαῦτα χορεία οὐκ
 ἀγευνης. προσετίθει τόλυννι, ὡς συνελόντα φάναι, τὸ ἐν ἐξουσία
 μέτριον, τὸ ἐν ὑπεροχῇ ἄτυφον, τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν,
 τὸν πρὸς τοὺς ὁμοφύλους οἶκτον, μυρία ὄσα, τὴν εἰς θεὸν
 ἐλπίδα τὸ τελευταῖον. ἐμοὶ δὲ πῶς ἂν εἴποις ἐπήγει 20
 χαίρειν ἡττωμένῳ τὴν καλὴν ταύτην ἦτταν ὑπὸ τοῦ πλει-
 ούων τῶν προσόντων σοι πεπειραμένου καλαῶν καὶ οὕτω
 φιλοῦντος; καὶ ἠδόμην διχῆ· τοῦτο μὲν δι' ὃν οἱ λόγοι, τοῦτο
 δὲ καὶ ὑφ' οὗ. καὶ γὰρ μοι φίλος καὶ ὁ Μερκούριος ἐκ
 μακρῶν, καὶ φοιτητῆς ὕστερον, καὶ τῶν ἐμῶν εἴτέρ' τις ἐραστῆς 25
 ὁ ἀνὴρ· καὶ βουλοίμην ἂν καὶ ὑπὲρ φίλων καὶ ὑπὸ φίλων ἐν
 τοῖς τοιούτοις αἰεὶ νικᾶσθαι· τῷ δὲ κατ' ἐμοῦ τὸ τρόπαιον τοῦτο
 στήσαντι καὶ οὕτως ἀριστεύσαντι χάριτας ἔγραψε γνούς καὶ γέρας
 ἐπεξήτουν ὀρέξαι. τί δ' ἂν ἕτερον ἐδεδώκειν, ἢ τὸ δι' αὐτοῦ
 σε τὸν τῆς φίλης ἔμοιγε ἡττης αἴτιον γράμμασι προσειπεῖν, καὶ 30
 σοι καλῶς ἐγνωσμένον αὐθις συνιστάνειν τὸν ἄνδρα; ζηλοτυπῶ
 γὰρ, εἰ μὴ καὶ δι' ἐμοῦ σοι συστήσεται.

τὰ μὲν οὖν φθάσαντα τῆς σῆς πρὸς αὐτὸν εὐμενείας σά-
 τε καὶ εἴ τινος ἄλλου τῶν φίλων βούλεται τις ἔστω· τὰ δ' ἐν-
 τεῦθεν καὶ δι' ἐμὲ γίνεσθαι ἀξιῶ, ἵν' εἰδῶ ἀγῶ μοιρῶν τινα 35
 τῆς ὑμετέρας ἐπιτροπῆς διοικῶν διὰ τοῦδε, καὶ συμμετέχων σοι
 καθ' ὅσον οἰόντε τῶν φροντίδων. καὶ γὰρ μοι δοκῶ συγκε-
 κληρωῶσθαι, εἰ οἰόντ' εἰπεῖν, τύχη τινὶ κοινωνῶν πανταχοῦ σοι
 τῶν γινομένων. οὔτε γὰρ Βένετοι πρεσβεύοντας ἡμᾶς ὡς
 αὐτοὺς ἐκτὸς φόβου τοῦ πᾶν ὀτιοῦν παθεῖν πρότερον ἢ ἐκεῖθεν 40
 σφθῆναι ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ τοσούτοις περιτυχόντας δεινοῖς,
 ὄσα καὶ λέγειν ὀκνηρόν, εἰ μὴ τις βούλοιο παλαιὰ τραύματα
 ἀναξαίνειν. καὶ νῦν δὲ σου κατὰ τὴν Ἀσίαν πρὸς ἀνταγωνι-
 στήν πικρότατον παραταττομένου καὶ πράγματα ἔχοντος ἐργῶ

V¹³ ὑπερβάλλεσθαι p¹⁵ περὶ τοῖς VM¹⁶ οὐσα τῶν περὶ Lp²² οὕτως
 V³⁰ ἡττης ἔμοιγε Lp³⁸ κοινωνεῖν VM⁴⁴ παραταττομένου V

45 μηδὲν ἀδικῶν — εἰ μὴ τοῦτ' ἴσως ἠδίκουν, ὅτι σὸς εἰμι φίλος —, ἀλλὰ καὶ ὁδὸν δώδεκά που διεστηκῶς ἡμερῶν ἔβρυσιν ἐπλυνόμην καὶ τὰ βδελυρότατα πάντων ἤκουον παρ' ἐκείνου, ὃς δεσμώτην μὲν ἡμῖν ἄριστον καὶ λυσιτελέστατον τοῖς ὀρθοδόξοις ποιεῖ, στρατηγὸν δὲ χεῖριστον καὶ βλαβερώτατον μὲν τῇ θρησκείᾳ καὶ ἄλλως ἔχεται, τοῖς δὲ πολεμίοις ἀφελιμώτατον, δι' ὃν οὐκ ἔστιν ὅστις τῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας οὐκ ἔκλαυσε, τῶν δ' ἐπὶ τῆς ἐναντίας οὐκ ἐγέλασεν, ἴσον δὲ εἰπεῖν καὶ κατεγέλασε τῆς ἐκείνου κατὰ τῶν ὑποτεταγμένων μόνων στρατηλασίας. καὶ σιωπῶ τᾶλλα ἴσως ἐν ἑτέρῳ καιρῷ ὀρθησόμενα· ἀλλ' εἰσελάσαι τίς εἰς τὴν Σμύρναν ἢ ἐκεῖθεν ἐξελάσαι ἀδεῶς ἔχει τῶν πολεμίων εὐθύς καὶ συνοδίας ὅλας ἀνδρῶν ὡς ἐν ἄρκυσι περιλαμβανόντων; καίτοι πρὶν ἐκείνον στρατηγῆσαι, καὶ μουσάταός τις ἐκεῖ μῆδ' ὀτιοῦν ὑποπτεύων ἐβάδιζεν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πολλῶν τούτων μεῖζον πλεῖστα κατορθώσας ἕτερα ὁ γενναῖος πράκτωρ τῶν οὐκ ὀφειλομένων πρὸς τῶν ὑπηκόων χρημάτων οὐδ' ἐμοῦγε ἀπέσχετο μὴ προσήκοντος μηδὲν τῇ ἐκείνου ἐπιστασία, ἴσως, ὡς εἴρηται, ταχθέντος μου πανταχοῦ συναλγεῖν σοι.

ἀλλὰ τὸν μὲν αἱ τῶν κακῶς ὑπ' αὐτοῦ παθόντων Ἐρινύες ἐλάσουσι καὶ πάλιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὴν εἰρκτὴν συνοθήσουσι· σὺ δὲ μοι, φίλη κεφαλὴ, σφίξου καὶ φυλάττου παρὰ θεοῦ καὶ πολλὰς καὶ καλὰς ἡμῖν τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς τὰς σαυτοῦ παρὰπέμπε διηγῆσεις. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ βιβλίον τινὸς ἀξιῶσαι βούλομαι· Βοήτιος ὄνομα τῷ βιβλίῳ. τοῦτο ἐγὼ μετήνευκα μὲν ἐκ τῆς Λατίνων γλώττης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἔχρησα δὲ πρὸς ἑτῶν ἤδη που τεττάρων τῶν κατὰ τὴν Ἐφεσον ἰατρῶν ἐπιδημίας ἐκεῖσε· ὁ δὲ λαβὼν οὐκέτι βούλεται ἀποδοῦναι, καὶ οὐκ οἶδα, τί καὶ φησι. σὸν οὖν ἂν εἴη δεῖξαι, ὡς οὐκ ἀγνώμων ὁ ἰατρὸς οὐδ' οὐδενὸς ἀξίος ὁ πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων· μαρτυρούμενος εἶναι, οὐδ' ὅτι προαιρούμενος ἀδικεῖν ἐπὶ τοσούδε τοῦ χρόνου τὸ βιβλίον παρακατέσχευ, ἀλλ' ὅτι τοῦ διακομίσοντος ἦν ἀπορία. πλὴν εἰ μέλλοι πρὸς ἡμᾶς τὸ βιβλίον ἐπανιέναι, μὴ θαλαττίῳ χρησάσθω ὀχήματι, μὴ που λάθωμεν πειραταῖς περιπεσόντες ἀντ' ἰατρῶν καὶ ἀνίατα τὸ κατ' ἐκεῖνο νοσήσωμεν·

⁴⁷ βδελυρότατα Lp ⁴⁸ ἡμῖν om. V ⁵³ ἐκείνου καὶ τῶν V ⁵⁶ σμύρνην VM ⁵⁷ ὡς om. VM καὶ σοι L καὶ τὸ M καὶ σοι p ἐκεῖνο Lp ⁵⁸ στρατηγῆσαι . . . καὶ p ⁷³ οὖν om. p ⁷⁴ ἰατρ. ὁδ' οὐδ. V Hom. A 514

κοῦφον γὰρ οὐχ ἰππότη μόνον — παρέσται γὰρ βλέπειν —, 80
ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ φορτίον ἐκείνου καὶ ἴσως ἐγκόλιον: —

ς'

ΤΩΙ ΚΑΝΙΚΛΕΙΟΥ

Ἐἴ τι τοῦτο χεῖριστόν ἐστιν ὀφείλειν, ὥπερ οὐκ ἂν ἤβου-
λήθη τις, καὶ τοῦτο κάλλιστόν ἐστιν ἐκείνῳ χρεωστέιν, ὥπερ 5
ὁ ἀποδιδούς ἠδέως ποιεῖ τοῦθ' ὅτι ἀποδίδωσι· πρόσθετες, εἰ
μηδὲ πενέστερος, ἀλλ' εὐπορώτερος αὐτὸς ἑαυτοῦ ὁ τὸ χρέος
κατατιθεὶς ἀναφαίνεται. ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλοις ὀφείλουσιν ἕτερα,
ἐγὼ δὲ σου τῇ μεγαλειότητι τὸ φίλτρον καὶ τὸ οὕτως ἐθέλειν
φιλεῖν, ὡς μηδέποτε βούλεσθαι παύσασθαι. ὃν γὰρ δὴ καὶ
ἄλλως ἔστι θαυμάζειν τῆς περὶ ἀρετὴν σπουδῆς, τῆς ἀρίστης 10
τῶν κοινῶν διοικήσεως, τῆς πρὸς τὰ δίκαια ῥοπῆς, τῆς τοῦ
νοεῖν ὀξύτητος, τῆς τοῦ λέγειν ἐτοιμότητος, τῶν ἄλλων ἂ χρόνου
μὲν δεῖται ἀπαριθμεῖν, κόρον δ' οὐ δέχεται, ποῦ σε τῆς ἡμῶν
αὐτῶν στοργῆς οἶε τάττομεν, ὅτε καὶ ἰδίᾳ τοῖς λόγοις συνοι-
κειούμεθα; καὶν δεξιῷ ῥήτορος τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐθελήσω μνη- 15
σθῆναι, εὐθύς αὐτὸς μετὰ τῶν σαυτοῦ καλῶν καὶ γενναίων
συγγραμμάτων ἐπὶ νοῦν ἀπαντᾷς κἀγὼ τὸ ἐκείνων κάλλος ἑμαυ-
τοῦ κόσμον καὶ συμμαχίαν ἤγημαι, ἐπειδὴ κινδυνεύει παρὰ τοῖς
πολλοῖς τῶν νῦν ὄντων μηδένα λόγον εἶναι τῶν λόγων· ἔτι δὲ
καὶ ὅτε περὶ ἐμέ τε καὶ τοὺς ἡμετέρους τοιοῦτον δίδως σαυτόν, 20
οἷον ἂν ἡμεῖς ἀξιώσασαιμεν, ὡς δὴ καὶ περὶ τὸν ἐμὸν τουτονὶ
θεῖον, ὥπερ αὐτὸς γίνῃ τὰ πάντα καὶ κηδεμῶν καὶ προστάτης
καὶ ἀγαθὴ τύχη καὶ ὅτι ἂν εἴποι τις τῶν χρηστῶν ὀνομάτων,
ἅπερ οὗτος μὲν αἰεὶ καὶ πρὸς ἅπαντας ἐξυμνεῖ — οὐ γὰρ οἶεται
θεμιτόν εἶναι σιγᾶν τὰ καλά —, ἐγὼ δ' ἀκούων γνησίως ἤδομαι 25
καὶ κοινῇ σὺν αὐτῷ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν εὐχὰς ἀναπέμπω θεῷ. ταῦτα
λέγω καὶ δεομαι τῆς αὐτῆς ἀνδρῶν ὑμῶν εὐμενείας τυγχάνειν
τὸν ἄνδρα, τὰ μὲν διὰ τὴν σὴν περὶ τὸ εὖ ποιεῖν προθυμίαν,
ἢ καὶ πρὸς τοὺς μὴ πάνυ ἀξιούς τὸν ἑαυτῆς νόμον οἶδε φυ-
λάττειν, τὰ δὲ καὶ διὰ τὸ τῶν ἡθῶν τούτου χρηστόν· οὐδὲ γὰρ 30
ἔστιν οἷος δίκαιος εἶναι παρὰ μόνου τῷ γένει προσήκοντος ἀνδρός
ἐπαινεῖσθαι, ἀλλ' οἷος καὶ παρὰ παντός, ὃ τῆς οἰκείας προαι-
ρέσεως δέδωκε πείραν. καὶ μαρτυροῦσι πάντες, οἷς συνηρέχθη,

τὴν αὐτοῦ καλοκάγαθίαν οὐδὲν ἀηδέστερον ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν
 35 ἕκαστος. τὸ μέντοι τρίτον γένοιτ' ἂν ἴσως καὶ δι' ἐμέ· εἰ δὴ
 κἀγὼ τοσαῦτα φιλῶν ὑμᾶς καὶ θαυμάζων ἄξιός ἐστιν ἀντὶ πάσης
 ἄλλης ἀμοιβῆς καὶ πιστεῦσθαι τὰ ληθῆ λέγων καὶ εἰσακούεσθαι.

ἀλλὰ τὰ μὲν οὕτως ἔσται· τοῖς γὰρ προλαβοῦσι θαρσῶ,
 καὶ ὅτι μένεις ἐν τοῖς φιλανθρώποις σαυτοῦ τρόποις, σαυτοῦ
 40 μὲν οὔσιν, ἀγαθῶ δὲ κοινῶ τῶν δεομένων ἀπάντων· ἐγὼ δὲ
 μερίστην εὐχῶν τίθεμαι καὶ τὸ θάττον ὑμῖν ἐπαναζεύξασιν
 ὑπαντῆσαι καὶ ἡσθῆναι σὺν ἅπασιν τοῖς τὴν ὑμῶν παρουσίαν
 ἐκδεχομένοις. ἐκλείπομεν γὰρ ἤδη καὶ οὐκ ἀντέχομεν, ὡς οἱ
 δίψῃ σφοδρῶ φλεγόμενοι, τῆς δὲ πηγῆς ἀπηρτηθῆσαι πορρω-
 45 τάτω μανθάνοντες, ἧς, ὅσῳ περ ἂν θάττον ἐκ τινος μηχανῆς
 ἐπιτύχωμεν, τοσοῦτῳ πλέον τῆς παρελθούσης ὁδύνης ἔξομεν
 λήθην: —

ξ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ

Τὰ παρ' ἐμοῦ πρὸς σὲ γράμματα κἀν τοῖς ἄλλοις οἶμαι τι
 δύνασθαι παρὰ σοί — οὐ γὰρ ἄπειρος εἶ τῆς παρ' ἐμοῦ σοί
 5 προσμειδιώσης τὸν αἰὶ χρόνον στοργῆς —, τὰ δὲ νῦν ὑπὲρ
 τοῦ ἑαυτοῦ σοί θείου πεμπόμενα τὰ μέγιστα πάντων ἰσχύσασιν
 πείθουμαι καὶ ὡς περὶ κοινοῦ θείου διακεισθῆσαι σε παρασκευάσαι.
 ἀλλὰ μὴ δείσης τὸ τῆς ἐπιστολῆς ἀκούσας προοίμιον· οὐδὲν σε
 φορτικὸν ποιεῖν ἀξιώσομεν οὐδ' ὅ σοι παρέξει πράγματα.
 10 μόνον δὲ σοί συνιστῶμεν τὸν ἄνδρα καὶ τοῦτ' ἀξιοῦμεν, ἵν'
 ἀνθ' ἡμῶν ὡς ἡμῖν τούτῳ προσφέρῃ. δεῖ γὰρ ἡμᾶς μαθεῖν,
 ὡς οὐχ οἱ μέγα τῶ πλούτῳ φουσῶντες πανταχοῦ θαυμασθήσονται,
 ἀλλ' ἔστι παρ' οἷς — ὧν ἐν τοῖς πρώτοις αὐτὸς εἶ — καὶ ἀνδρὸς
 ἀρετῆ πλέον τι τοῦ τὸν Μίδα ἀπολέσαντος ἔξει χρυσοῦ. οὐ
 15 μὴν ἀλλ' ἐγὼ τάναντία πάσχειν περὶ τὸν αὐτὸν κινδυνεύω·
 ὅταν μὲν γὰρ πρὸς τὴν τοῦδε καλοκάγαθίαν ἀπίδω καὶ σύνεσιν,
 ἡδύ μοι τὸ καθ' αἷμα τῶ τοιῶδε προσήκειν, ἀνδρὶ νοῦν ἔχοντι
 καὶ εὖ ποιεῖν μᾶλλον ἢ εὖ πράττειν ἀειδήποτε βουλομένῳ· ὅταν
 δὲ πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ φέρεσθαι ἐπαίνους ἄμεινον εἰναίμοι δοκῇ,
 20 βουλομένην ἂν τηρικῶτα πόρρω γένους αὐτῶ τυγχάνειν, ἵνα

μή τι πρὸς χάριν αὐτῶ δοκοίην φθέγγεσθαι. ὥσως γὰρ ἂν
 τισιν οὐ πιστά δόξαιμι λέγειν, τοῖς μὴ τοῦμὸν ἀκριβῶς ἤθως
 εἰδόσιν, ὡς οὐδ' ἑμαυτὸν αὐτός, οὐδ' ἐν οἷς εὐ πέφυκα, πρό-
 θυμος ἐπαινεῖν, πλὴν ἔστω μοι καὶ πρὸς γένους· τοῦτο γὰρ
 ἥδιον. καὶ βραχὺ γοῦν ὑπὲρ αὐτοῦ μοι δεδόσθω παρρησία 25
 εἰπεῖν, οὐχ ἁλώσομαι γὰρ ψευδόμενος, ὅτι, κἂν ὡς φίλον αὐτὸν
 ἐξετάξῃς, τὸν γνησιώτατον εἶση· κἂν ἐν βουλαῖς, τὸν ἐμπειρό-
 τατον· κἂν ἐν ἔργοις, τὸν δεξιώτατον, ἀρετῆς ἀπάσης, συνε-
 λόντα εἰπεῖν, ἔραστὴν καὶ τῶν καλῶν ἄριστον ἐπαινήτην. τοι-
 οὔτῳ σοι τὸν φίλον προσάγομεν, γινωσκόμενον μέντοι καὶ τὰ 30
 πρότερα, νυνὶ δὲ καὶ σαφέστερον γινωσθησόμενον. σὺ δ' εὐ-
 μενῶς τὸν ἄνδρα προσιέμενος ἔσο καὶ τὴν ὑπὲρ τούτου χάριν
 τῇ τε σαυτοῦ περὶ τὰ καλὰ φύσει καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ ἡμῖν κατα-
 τίθει καὶ δείκνυε πᾶσιν, ὡς ἔστι τις ἔτι λόγος καὶ ἀρετῆς ἐν
 ἀνθρώποις: — 35

ἡ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Φιλῶ σου τὴν περὶ τὰ κρείττω σπουδὴν καὶ ὡς ἑμαυτοῦ
 κήδομαι· ἔραστῆς εἶ μου τῶν λόγων καὶ ὡς σαυτοῦ κήδη. εἴτα
 θαυμάσει τις, τῶν ἀπάντων εἶ σοι πυκνότερον ἐπιστέλλοιμι; 5
 καίτοι πῶς ἂν δικαιοτέρον ἄνθρωπος δράσειεν ἢ τοὺς, οἷος
 αὐτὸς σὺ εἶ, βελτίστους τοῖς βελτίστοις, ὧν εὐπορεῖ, δεξιούμενος
 καὶ οἷς, εἰ παρήσαν, ἥδιστα ἂν ἄπασαν ἔσαν προσεσώρα, τού-
 τους ἀποδημοῦντας συχνοῖς ἐπισκεπτόμενος γράμμασι; δεῖ γὰρ
 τοι πάντως καὶ ἐπὶ τοῖς ἀποῦσι τῶν φιλουμένων τὴν ὡς ἐπὶ 10
 παροῦσιν αὐτοῖς στοργὴν ἐνδείκνυσθαι, ἄλλως τε κἂν μὴ ὁραφ-
 δεῖν τις ἄλλως φιλοτιμῆται, ἀλλὰ πράγμασιν ἀναγκαιοῖς ὑπηρε-
 τούμενος ἀφορμὴν αὐτὰ τῆς οἰκείας ὁρμῆς εὐρίσκη.

ἀλλ' ὡς μὲν ταῦθ' οὕτως ἔχει, πάντας ἂν οἶμαι συμφήσειν·
 σὺ δ' ὑπὲρ τῶν συμβουλευμένων σοι πρὸς ἡμῶν ἀπλῆν μὲν 15
 καὶ ἀναμφίλεκτον ἐπήνεργας τὴν ἀπόκρισιν, ἀλγεινὴν δὲ τοῖς
 ἕτερόν τι παρὰ ταύτην ἐκδεχομένοις. πείθεις μὲν γὰρ τάληθῆ
 λέγων, ὡς οὐχ οἶόντε ταῦτα τό γε νῦν εἶναι μετὰ γε τοῦ προσή-
 κοντος εἰς ἔργον ἀχθῆναι, ἀλλ' ἐν τῷ πείθειν οὐχ ἄπασαν

²¹ αὐτῶ om. VM ²² αὐτὸν VM ²⁵ παρρησίαν V IIX ⁷ σὺ om. VM
⁸ οἷς ἂν, εἰ παρήσαν, ἥδιστα ἂν L ⁹ γὰρ τι V ¹⁸ τῶγε V

- 20 ἔξαιρῆς τὴν ὀδύνην, ἀλλ' ὑπομένει τι ταύτης, ὃ δεῖ θεραπεύειν ἡμᾶς παραμυθουμένους τὰ μὲν ἐκ παραδειγμάτων, τὰ δ' ἐξ ἐπιχειρημάτων ἐτέρων, τὰ δ' ἐξ ἐλπίδων τῆς ὑμῶν διὰ τάχους ὑποστροφῆς, ἧς ἤδη πανταχόσε ἢ πρόδρομος φήμη διέσπαρται, ὥσπερ αἱ πρὶν ἀνασχεῖν τὸν ἥλιον ἀκτῖνες σκεδαννύμεναι προ-
- 25 ἀγγελιοί γίνονται τοῦ μέλλειν ἀνατελεῖν ὅσον οὐκ ἤδη τὸν ἥλιον. πλὴν ἀλλὰ ταῖς ἐλπίσι ταύταις ἐν εἴδει παραμυθίας ἡμῖν χωμένοις οὐχ ἄλις ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἀκοιμήτου εὐχῆς εὐχόμεθα τελεσφόρους ταύτας τὴν ταχίστην ἰδεῖν. ὃ δὲ καλὰς ἡμῖν ὑποφαίνων ἐλπίδας ἄλλας, ὃ φίλτατος υἱὸς Ἰωάννης, ὃν ἀντὶ σοῦ
- 30 παρόντα περιπτυσσόμεθα, εἰς τε διδασκαλεῖον ἤδη φοιτᾷ καὶ στοιχεῖα τὰ ἀπλᾶ ἐμανθάνει. καὶ ἐντυγχάνω γε αὐτῷ προοτέρῳ νῦν ἢ τὸ πρότερον· πρὸς γὰρ τῇ τῶν γραμμάτων μελέτῃ καὶ τὰ ἤδη κοσμεῖν ἄρχεται καὶ προτιμᾷ μὲν ἔσθ' ὅτε τοῦ διδασκαλείου τὸ βαλανεῖον· καίτοι καὶ πρὸς τὸ ἐκεῖ θερμὸν ἐκπεπο-
- 35 λεωμένος καὶ φοβερῶ φοβερόν ὡς παττάλω πάτταλον ἐκκρούειν πειρᾶται· βαδίζει δὲ ὅμως οὐχ ὅπῃ λούεσθαι, ἀλλ' ὅπῃ μανθάνειν ἔχει καλῶς καὶ ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμέραν πάσαν παρόντος σήμερον ἐνσπονδότερος τῷ διδασκάλῳ φαίνεται καθιστάμενος, ἢ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ παρεληλυθότος ἐχθές. εἰ καὶ τὰ βρέφη, πάλιν
- 40 λέγω, τὰ τῶν βρεφῶν ποιοῦντες τὰ ἑαυτῶν μετίασιν· ἐγὼ δ' ἐκείνου τοῦ χρόνου πως οἶμι γλίχουμαι, ὅταν, ὥσπερ νῦν εἰμὶ πατῆρ αὐτῷ τὰ πνευματικά, οὕτως — εἴη δὲ σὺν θεῷ φάναι — καὶ τὰ εἰς λόγους πατῆρ προκαθέζεσθαι μέλλω· καὶ παιδεύω μὲν ἐγὼ, σοὶ δὲ ἡδὺ μὲν ἢ τὸ τηλικούτον υἱὸν βλέπειν, ἡδῖον δὲ
- 45 καὶ τὸ παιδευόμενον.

περὶ τοῦ ἐμὴν ἐπιστολὴν τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐμφανίσαι σε τῷ αὐτοῦ κράτει οὐκ ἀνάγκη λέγειν ὡς οἶδά σοι χάριτας. εὖ γὰρ οἶδας, ὡς οἶδα, κἂν μὴ λέγω. δεῖ μὲν γὰρ ἀεὶ καὶ νόμος ἀναγκαῖος τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἔργων χάριτας ἐπε-

50 σθαι. σὺ δ' εὖ ἐποίησας· εἰσθας γὰρ· κἀκεῖνο δ' ἂν εὖ ποιήσας, εἰ τὸν Γαβριᾶν, περισσὸν δὴ τι τῆς σῆς ἐξηρητημένον ἀγαπῆς καὶ μᾶλλον δυνάμενον ἑαυτὸν λέγειν κακῶς ἢ σὲ μὴ καλῶς, τῆς σαυτοῦ κηδεμονίας ἀξιοῖς ἔτι μᾶλλον καὶ εὐμενείας. κἂν δέηται τῆς οἰκαδὲ ἐπανόδου τυχεῖν διὰ σοῦ, δι' ἐμὲ μὲν παρα-

55 κατέχοις ἔτι παρὰ σαυτῷ τὸν ἄνδρα — καὶ γὰρ ἀρέσκει μοι

³⁴ ἐκπεπολεωμένος V ³⁸ διδασκαλείω L καθ. καὶ ἐπὶ V ⁴⁸ γὰρ οἶσθα V ⁴⁹ τῶν ἀνδρῶν χάρ. L

καὶ ἡδὺ νομίζω συνεῖναι σοὶ διὰ παντός τοὺς φιλοῦντάς σε
καὶ τοῦθ' ὑπὲρ ἅπαντα βουλομένους. τὸ σὲ θαυμάζειν —, δι'
αὐτὸν δὲ πράξαις ἐπανελεῖν. δίκαιος γὰρ τοῦ πρὸς σὲ φίλ-
τρον ἔνεκεν τοῦ γε τοσοῦτου τυχεῖν καὶ γινῶναι κἀντεῦθεν,
ὡς οὐδεὶς ἄν σε γνησίως φιλῶν ἑαυτὸν ποτε μέμψαιτο : — 60

θ'

ΤΩΙ ΑΔΡΙΑΝΩΤΠΟΛΕΩΣ

Ὅσῳ πολὺ παρ' ἐμοὶ τὸ βούλεσθαι τῆς ὑμῶν ἀριότητος
ἦκειν εἰς ὀμιλίαν, τοσοῦτῳ πολὺ καὶ ἀλγεινὸν τὸ μὴ δύνασθαι.
καὶ πᾶς γὰρ οὐκ ἀλγεινόν, ὅτε τῆς χρηστότητος τῶν σαυτοῦ 5
τρόπων γενέσας ἡμᾶς καὶ τοῦ περὶ τὰ καλὰ φίλτρον καὶ τῆς κατὰ
τὴν ἐντυχίαν ἡδονῆς τε καὶ χάριτος, ἦν οἱ τε θύραθεν καὶ οἱ ἱεροὶ
λόγοι κοσμοῦσι, καὶ πλείονων ἄλλων ἀγαθῶν καὶ μειζόνων πρὶν ἢ
κορέσθαι ἀφῆκας ἀποφοιτήσας καὶ πόθον σαυτοῦ καὶ μετὰ μελον
ἡμῖν ἐγκατέλιπες, ὅτι μὴ πόρωθεν τοῦ χρόνου τῶν σῶν καλῶν 10
πεῖραν εἰλήφειμεν; καὶ γὰρ εἰ χρὴ μὴδὲν δεῖσαντα τὴν τῶν ἄλλων
ἀγανάκτησιν φάναι, σὲ μόνον τῶν τῆς αὐτῆς σοὶ μετεχόντων
ἀξίας καὶ καλοῦ παντός ἐραστὴν βλέπω καὶ οὐδὲ σαυτῷ ζῶντα
μόνῳ, ἀλλὰ πᾶσιν, εἰ οἴοντε· κἀπειδὴν ἐν συλλόγοις ἐμοῦ παρ-
όντος ἱεραρχῶν προτεθῆ μνήμη — θαμὰ δὲ γίνεσθαι φιλεῖ τὰ 15
τοιαῦτα —, εὐθύς ἐγὼ τοὺς ἄλλους ἐγκόψας τὸν περὶ σοῦ
δίκαιον ἔπαινον, εἰ μὴ μοι δυσχεραίνοις, εἰσφέρω· καὶ νικῶ
λέγων· καὶ καθ' ὁμολογίαν πάντων κρατῶ καὶ στεφανίτης ἐκείθεν
ἄπειμι διὰ σέ, σοὶ προτέρῳ τὸν τῶν ἐγκωμίων στέφανον περι-
θεῖς. ἐγὼ μὲν οὖν ἠϋχόμεν καὶ μάλα προθύμως, καὶ ἐπὶ τοῦ 20
ὑμετέρου θρόνου τὴν σὴν ἀσπάσασθαι ἱερότητα, καὶ σε κἀκεῖ
θαυμάσαι τὸ Χριστοῦ ποιμνιον, ὡς ὁ ἐκείνου βούλεται νόμος,
διακοσμοῦντα, πάντως δὲ δήπου διὰ σὲ καὶ μέγα τι κερδᾶναι
τὸ τὸ ἐκεῖ τιμώμενον ὄνομα καὶ εἰκόνημα τῆς μακαρίας παρ-
θένου καὶ θεοτόκου προσκυνῆσαι, ἔτι δὲ καὶ πολυμαθέστερος 25
ἕμαντοῦ γενέσθαι πόλιν τοιαύτην ἱστορήσας καὶ τηλικαύτην,
ἧς πολιστῆς μὲν αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἐγκαταλιπὼν αὐτῇ καὶ
τὸ ὄνομα, σὺ δὲ ποιμὴν ἄξιος καὶ τῇ ἐκείνου γνώμῃ, ἦν περὶ
τὸ εὖ ποιεῖν μεμαρτύρηται, οὐκ ἀγεννῶς ἀμιλλώμενος. ἐπεὶ δὲ

⁶⁰ τοὺς om V ⁶¹ τοῦτο V IX ¹¹ χρῆμαι V ¹⁹ ἐγκωμίων V ²² τὸ
τοῦ χρ. LF ²⁹ ἀγεννῶς V

30 καὶ μῆκος ὁδοῦ μοι προσίσταται καὶ τῶν ἐφοδίῳ ἀπορία συ-
 στέλλει, οὐκ οὖν ἔκρινα δεῖν μηδὲ γράμμασί γε προσεπιεῖν σοι
 τὴν ἀριότητα; διὸ δὴ καὶ πέπομφα τὸν ἔμαντοῦ τουτονὶ παῖδα,
 ἅμα μὲν σοι κομίσοντα τὴν ἐπιστολήν, ἅμα δὲ καὶ ὡς ἔχει τὰ
 καθ' ὑμᾶς — ἔχει δ' ἄμεινον σὺν θεῷ — ἀπαγγελοῦντα καὶ
 35 τῶν ὑμετέρων εὐχῶν ἐμοὶ τι διαπορθμεύοντα, τρίτον δ' ἔτι,
 καὶ κατάσκοπον τῆς ὡς ὑμᾶς φερούσης ἐσόμενον, εἴ πως εὐ-
 μαρὲς κάμοι ποτε γένοιτο τὴν αὐτὴν ὁδὸν στείλασθαι καὶ πέρας
 ἐπιθεῖναι τῇ ἐπαγγελίᾳ, ἣν ἐξελαύνοντι τῆς βασιλίδος μέμνημαί
 σοι ἐπαγγελάμενος. σὲ δὲ, θειότατε δέσποτα, μὴ τοῦθ', ὅτι νῦν
 40 ἐπιστέλλω, πρὸς ἐκπληξιν κομιζέτω, ἀλλ' ὅτι μὴ πάλα ἐπιστέλ-
 λειν ἠρξάμην, μηδ' ὅτι πρῶγμα οὐκ εἰδισμένον ἐμοὶ πρὸς σὲ
 πράττω, τῶν ἀτόπων ἠγήσῃ, ἀλλ', ὅτι καλῆς συνηθείας ἄρχω
 καὶ τῆς ἔμαντοῦ ψυχῆς ἐκφαίνω τὸν ἔρωτα, χάριεν οἶον καὶ
 μειδιῶντι προσώπῳ τὰ γεγραμμένα ἐπιθι: —

ι

ΤΩΙ ΒΑΡΔΑΛΗΙ

Εἰ δὲ βούλει γελᾶν καὶ διατριβὴν, ὅσην ἂν ἐθέλῃς, ποιῆσθαι,
 καθότι πίστιν νείμας ταῖς σαῖς ὑποσχέσεσσι νῦν ἤκω πρὸς τὴν
 5 ἀπαίτησιν καὶ με δεῖ τῶν καταστρατηγηθέντων τοῖς σοῖς λόγοις
 ἓνα γεγράφθαι, γέλα· μὴ μέντοι πάνυ θαρρῶν μηδ' ὡς οὐκ ἀντι-
 πεισόμενος· βουλήσομαι γὰρ γελᾶν καὶ αὐτὸς καὶ τοῦτ' ἐπὶ πολλὴν
 ἐξάγειν διατριβὴν, ὅτι πρόθυμος ἂν ἀπατᾶν οὐ μεμάθηκας. εἴη
 μὲν γὰρ ἂν ἀπατῶντος ἀρετὴ τὸ ψευδόμενον, τὰ τῶν ἄλλων
 10 κερδαίνειν, ἀλλ' οὐ προισχόμενον μόνον τὰ οἰκεῖα, εἶτα μηδὲν
 πλέον ἂν εἶχεν ἔχειν. τοῦτο γὰρ καὶ τὰ βρέφη ποιεῖ πολλάκις,
 ἂν τὸ ἀπλοῦν οὐχ ὄσον λόγῳ φάναι καὶ τὸ πρὸς ἀπάτην μὴ
 πεφυκός· σοὶ δ' εἴπερ εὖ ἔδοξεν ἔχειν φενακίσαι με λόγοις καὶ
 τοῦτ' οἶμι με πεπονθέναι, σκόπει, μὴ μᾶλλον αὐτὸς ἢς ὑπ'
 15 ἐμοῦ πεφανακισμένος. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ μῆχανῆ παρε-
 κρούσθην, οὐδὲν γὰρ ἀποβεβληκῶς οἶδα τῶν ἔμαντοῦ, σὺ δὲ
 καὶ μάλα· ἐξημίωκα γὰρ σε τῇ ἔμαντοῦ τέχνῃ τὸ πάντων κρά-
 τιστον, τὴν ἀλήθειαν, ψεύσασθαι σε μεθόδῳ περιελθῶν ἀκείναι
 ἐπαγγεῖλασθαι οἷς ἐπιθήσειν ἔργον οὐκ ἔμελλες. καὶ τίς ἂν γένοιο

³¹ σου τὴν σὴν VM ³⁴ ἡμᾶς LF ⁴⁰ πάλιν V X ⁴ τὴν om. V
⁷ πολὴν VM ⁹ ἂν om. LF ¹⁵ πεφανακισμένος L

τῆς ἀληθείας ἐκπεπωκώς; πῶς δ' οὐ τὰ πάντων ἔσχατα κενω- 20
 δύνευκας; τίμη προσερεῖς ἐντεῦθεν γλώττη τῶν ἀνθρώπων τινά;
 πῶς οὐχ ὁ προσαγορευθεὶς τούναντιον μᾶλλον ἢ εὐλογίαν
 ἀκούειν δόξει; ἂν φιλεῖν λέγῃς, ὡς μισοῦντά σε πάντες ὑπό-
 ψονται· ἂν δωρεῖσθαι βούλεσθαι, ὡς ἀρπάζοντα· ἂν ἐπαινήσῃς,
 ὡς βλασφημοῦντα· ἂν συμβουλεύῃς, ὡς μηδὲν τῶν συνοισόντων 25
 διανοούμενον· ἂν δικάζῃ, συκοφαντεῖν μᾶλλον δόξεις. ταῦτά
 σε τὰ δεινὰ δέδρακα βουληθέντ' ἂν ἀπάτη περιγενέσθαι μου.

ἐγὼ μὲν οὖν καὶ οἱ συμμοιῶντες — μὴ πάνυ σκίροτα —
 ζεύγος βοῶν οὐκ ἀπολωλέκαμεν. πῶς γάρ, ὃ μὴδ' ἀρχὴν
 ἐκτησάμεθα; σὺ δὲ μὴ τολμήσας ἂν ἐνὶ ζεύγῳ πενέστερος 30
 φανῆναι σαυτοῦ ὄρα, πηλίκου κτήματος τῆς ἀληθείας πένης
 ἀποφανήσῃ· εἰ δὲ τοῦτο μὲν μεταβαλλόμενος οὐκ ἂν ἐπὶ νοῦν
 σοι φαίης ἔλθειν, ἔτοιμος δ' εἶναι πᾶν ὅπερ ἐπηγγείλω τελεῖν,
 ἤδη τὰ κάλλιστα βουλεύῃ σαυτῷ καὶ οἷς αὐτὸς εὐδαιμονῶν τοὺς
 σαυτοῦ φίλους εὐφράνῃς· ἐμοὶ γὰρ βουλομένῳ οὐτ' ἂν ἔτερόν 35
 τι τῶν ἀτόπων πάθοις ποτέ, οὔτε τὸ ψεύδους ἀλαῶναι, εὐτρεπῆ
 μέντοι σὺ σαυτὸν ὡς καὶ χάριτας εἰδέναι μοι πάρασχε· ἀνδ'
 ᾧ τὸ βαρὺ φορτίον τοῦ ψεύδεσθαι δοκεῖν ἂν ἀποθέσθαι σε
 πείθω καὶ τί σε παρεσκεύασα ἐπαγγείλασθαι, ὅπερ ἀποδοὺς
 σπεύσας πολὺ παρὰ πᾶσιν ὡς ἀληθεύειν οἶδας ὄνομα λήψῃ: —

ια

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΩΝ ΑΓΕΛΩΝ

Οὐ τῷ βούλεσθαι πρότερος γράμματα σὰ λαβεῖν ἐσιώπων,
 ἀλλὰ τῷ βούλεσθαι θᾶττον ὑμᾶς ἐπανήκειν ἢ τοσόνδε τι παρα-
 ταθῆναι τὴν ἀποδημίαν, ὡς δεῖν εἶναι, γράμματα πέμπειν καθ' 5
 ἡμέραν ἐπεῖχον ἑμαυτὸν ,νῦν ἤκουσιν· ἢ ,μετ' οὐ πάνυ
 μακρὸν ἤξουσιν· λέγων. καὶ τί δεῖ γράφειν, ἐνὸν αὐτίκα συνεῖναι
 τοὺς φιλουμένους ἔξω τοῦ τῶν γραμμάτων παραπετάσματος;
 παρῆγον οὖν ἑμαυτόν, ὅσαι ᾧραι οὐ τι ἐκῶν γε καὶ ἐκῶν ἐν
 τῷ μέρει, τὰ πλείω δ' εὐθυμεῖν παρείχον οἱ ψευδόμενοι τὰ τῆς 10
 ὑποστροφῆς εὐαγγέλια· πολλὰ γὰρ ἐκ ψεύδους ἤσθημεν. καὶ
 δὴ καὶ ἐς δευρο ψυχαραγορούμεθα, οὐκ οἶδ' εἴτ' ἐν ὑποστάσειν,

²³ μισοῦντας VM ³² ἀναφανήσῃ V μεταβαλλόμενος LF XI² καὶ —
 ἀγελαῶν om. V ὅντι ante τῶν M τῷ αὐτῷ (scil. τῷ φακρασῆ) T¹ συνεῖναι
 τοῖς βουλομένοις ἐκτός τοῦ LF⁹ γοῦν V

- εἴτε σκιαίς, καὶ εἴτε ἀποτέξονται τοῦ προσελαύνοντος χειμῶνος ἄπερ ἐγκυμονοῦσιν αἱ φῆμαι, εἴτ' ἐξαμβλώσουσιν. ἀλλ' εἰ μὲν
 15 ἦν ἄπερ ἀκούει τις ἔργα ποιεῖν ἐπειδὴν βούληται, ᾧδ' ἂν ἐποίουν καὶ πάλαι ἂν εἶχεν ὑμᾶς ἢ τῶν πόλεων βασιλῆς, πάλαι γὰρ ὑμῶν ἐποθήσαμεν τὴν παρουσίαν· ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν γινόμενα τὴν αὐτῶν εἶσιν ὁδὸν καὶ κινεῖται ἥπερ ἂν αὐτὰ φύσις ἢ τύχη ἢ τι τῶν ἄλλων ἄγῃ, τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῶν λόγους ἔστι
 20 φωρᾶσαι τῇ καὶ τῇ φερομένους καὶ σπανίως μὲν τοῦ προσόντος τοῖς πράγμασιν ἀπτομένους, τὰ δὲ πλεῖστα ψευδομαρτύρων ἀπεικίοντες οὐδέν, ἀλγεῖν μὲν ἄρχομαι πολλάκις οὕτως ἀπ' ἐλπίδος ἠδέϊας πεσῶν καὶ ἤδη ἐπιστέλλειν. φέρω δὲ ὅμως, καὶ πρὸς τὰς προτέρας ἐλπίδας αὐθις ἐμαυτὸν ἀνεγείρω, καὶ
 25 φαντάζομαι συναντῶσαν ὑμῖν ἐν ὁδοῦ τὴν ἐπιστολήν, καὶ τῆς Θράκης ὑμᾶς ἐπιβαίνοντας ὅσον οὐκ ἤδη, καὶ σὺν γε τῷ κρατίστῳ καὶ λαμπροτάτῳ τὰ πάντα ἡμῶν αὐτοκράτορι ἠδέϊως ἐπανήκοντας οἴκαδε. ποθῶ μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους ὑμᾶς, μάλιστα δὲ πάντων — δεῖ γὰρ τοι πρὸς σὲ τὰπὸ καρδίας εἰ-
 30 πεῖν — τὴν θεσπεσίαν ἐκελευν καὶ φιλιτάτην κορυφὴν πῶς ἂν εἴποις, ἦν πᾶσαι μὲν περιστέφουσιν ἀρεταί, πᾶσαι δὲ περι-ίπτανται χάριτες, ᾧν περὶ μιᾶς τῆς ἐς κοινωνίαν λόγων, ἥς μάλιστα πασῶν μεμνημένος οὐ φέρω, ἐπίσχες· μηδὲν ἔρη, οὐ γὰρ ἐκφράσαι δυνήσομαι πλὴν ὅσον θείας ἐφωδᾶς τοὺς τηρι-
 35 καῦτα λόγους εἰπεῖν· οὕτω κηλοῦσιν ἐκτόπως. οὐ γὰρ βασιλικὰ μόνον ἅπαντα τῷ θειοτάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, πολλῶν δὲ πλεον ὑπερφυᾶ. ἀρκεῖτω δὴ, καὶ εἰ τολμηρόν, ὑποθέσθαι τὸν ἥλιον ἐπὶ τῶν ἐσπερίων τῆς ἀρχῆς διατετριφέναι τοσοῦτον. ἀναξενγνύτω τὸ ἄρμα πρὸς τὰ μᾶλλον τῆς ἐφᾶς ἐχόμενα· ἔνθα δὴ καλλίαν
 40 ἑαυτοῦ φαίνεται καὶ ποθεινότερος ὁσημέραι τοῖς ἀνθρώποις ἀνίσχει ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ, ἔγνω καὶ ὁ τῶν Ῥωμαίων ἡμέτερος ἥλιος, ἱστορήσας τὴν δύσιν αὐτοῦ. ἀλλ' ἀπόρη τὸ γνῶναι, πάλιν δὲ τῆς ἔω μεμνήσθω. αὕτη μὲν γὰρ ἔργον ἥλιφ τὸ προηγούμενον, δυσμαὶ δὲ κινδυνεύουσιν ἢ πάρεργον, ἢ ἐπι-
 45 σύμβαμα, ἢ ὅτι ποτ' ἂν τοσοῦτον ἀξιοῖ τις καλεῖν εἶναι, τοῦτο μόνον ἡμῖν χαριζόμεναι· καλῶς ποιουῖσαι, ὅτι ποθεινότερος ἡμῖν μετὰ ταύτας ὁ ἥλιος — καίτοι τί λέγω; οὐδὲ χαρίζεσθαι

¹⁶ ὑμᾶς εἶχεν VMT ¹⁸ εἶσι LF ὁδὸν om. LF εἴπερ LF ²² πολλάκις καὶ οὕτως LF ²³ ὁ ὅμως V ²⁴ ἐλπίδας om. V ²⁵ καὶ τὰς θρ. V ²⁶ γὰρ τι V ³¹ περιστενται LF ³⁶ ἂ πάντα V ⁴³ γὰρ om. LM

τοῦτ' ἔστιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀδικεῖν τε καὶ βλάπτειν, εἴγε οὐ
 στεροῦσι, τούτῳ πρὸς ἡμῶν ποθεινοτέρῳ συμβαίνει γίνεσθαι.
 ἐπανίτω τὸ ζωτικὸν πνεῦμα τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν καρδίαν, 50
 ἐπὶ τὸ τῆς ἀρχῆς μέσον πρυτανεῖον ὁ βασιλεύς. ἡ γὰρ ἂν
 οὐκ εὖ διαγίγνοιτο τὸ ζῆον — οὐ γὰρ λέγω τι πλεον —
 τούτου τοῦ πνεύματος ἐπὶ χεῖρα ἢ πόδα μεταστάντος κἀκεῖ
 στηρίζαντος; καλῶς καὶ ἐκ τῶν ἴσων ἀπὸ τῆς καρδίας ἐπὶ
 πάντα τὰ πέρατα τὴν ἑαυτοῦ πέμψει ἐνέργειαν ὡς ἀπὸ κέντρου 55
 γραμμῆς ἐπὶ πᾶν τῆς περιφερείας τὸ μέρος ἴσας. εἰ γὰρ τι τοῦ
 μέσου παρενεχθῆι τὸ κέντρον, πολλὴ χώρα τῇ ἀνισότητι τῶν
 γραμμῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ λόγον πηλικότητος αὐτῶν εἰ ζητοίης,
 τάχα οὐκ ἂν εὖροις· εἰ δὲ καὶ τὸ μέγα τοῦτο στοιχεῖον, ἡ
 μήτηρ καὶ τροφὸς πάντων, γῆ, μὴ τὸ τοῦ παντός μέσον 60
 ἐπέιχεν, ἀλλὰ παρήλλαττεν, οὐκ ἂν οὕτω καλοῦ τοῦ κόσμου ἦν
 ἀπολαύειν καὶ πολλὰ ἂν ἠκολούθει τὰ ἄτοπα παρὰ τὴν νῦν
 ἐπικρατοῦσαν ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν. ἀναβιῶναι τοίνυν ἡμᾶς
 ἤδη δεῖ καὶ τοῦ φωτὸς ἐγγυτέρω γενέσθαι καὶ τὸν οἰκειὸν κό- 65
 σμον ἀναλαβεῖν.

κἀγὼ μὲν ταῦθ' οὕτω διὰ τάχους ἐλπίζω γενήσεσθαι καὶ
 ταῦτ' εὐχόμαι· σὺ δὲ μὴ μέχρι τούτων, ἐλπιδῶν λέγω καὶ
 εὐχῶν, ἐστάναι δοκίμαζε — ἀλλὰ τί πλεον; καὶ τῷ σώματι
 παρῶν πρᾶττε· εἴη δ' ἂν πλεον, ἂν ἐρώτησις περὶ ἐπανόδου
 βασανίζουσα γνώμην προβάληται, ἀμφοτέραις αὐτίκα δρᾶττε- 70
 σθαι καὶ ναὶ λέγειν· οὐ γὰρ δεῖσω τὸ μὴ οὐ μεγάλην ῥοπήν
 προσεῖναι τοῖς μίθ' ὑποβαρβαρίζουσι, μήτε σολοικίζουσι τῶν
 λόγων, ἀλλ' ἐκ πίστεως ἀδόλου καὶ εἰλικρινοῦς ὀρωμένους
 εὐνοίας: —

ιβ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

⁵ Αθ' εἴ τις Εὐροπίδην οἶεται ποιητὴν γνώμας ἀγαθὸν ἀπο-
 φαίνεσθαι, ἡττόν τι τῶν ἀλλαχοῦ θαυμάζειν δικαιώσει τὸν
 ἄνδρα, ἐν οἷς περὶ κρίσεως χρηστῶν τε καὶ φαύλων ἀνδρῶν 5
 διέξεισι; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. τί οὖν φησιν;

⁴⁸ ἀδικεῖνται καὶ V ⁵⁰ τοῦ σώματος om. V ⁵⁵ ἑαυτῶν πέμψειν LF
⁵⁶ γὰρ τοι V ⁵⁷ πολλὴν V ⁵⁸ τηλικότητος LF τηλικότατος M ⁵⁹ εὖροις
 ἡ δὲ V ⁶⁰ μήτηρ repet. post πάντων V ⁶⁶ οὕτως LF XII ² τῷ φακροσῆ Τρ

ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὅς κίβδηλος ἢ
 τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὅπασας σαφῆ,
 ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρῆ τὸν κακὸν διειδέναι,
 οὐδείς χαρακτήρ' ἐμπέφυκε σώματι;

10

ᾧφειλε καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐνεῖναι τι ἐπίσημον εὐθύς ὁρωμένῳ
 τῷ κακοῦθι. οὐ γὰρ ἂν τοῖς τοιούτοις τῶν ἀνθρώπων ὡς
 ὑφάλοις σπιλάσι προσφερόμενοι, οὐδὲν ἀμείνω ναυαγίων ἐπά-
 σχομεν. νυνὶ δὲ χρῶμα περικείμενοι χρηστότητος οἱ πολλοὶ
 15 λαυθάνουσι τὰ ἐντὸς ὄντες, οἷους ἂν τις ἰδὼν οἰωνίσειτο· οἷ
 καὶ πιστευθέντες τὰ μέγιστα, καιροῦ λαβόμενοι, βλάπτουσιν.

ἴσως με κελεύεις λέγειν ἀνύσαντα, ὅτι ποτε λέγοιμι, καὶ
 μὴ διατρέβειν περιόντα. καὶ δὴ φράσω, τοσοῦτο προεπιών,
 ὡς ἐμοὶ πρὸ πολλοῦ γράφειν ἦν βουλομένῳ περὶ ὧν ὄρημαι
 20 λέγειν, ἀλλ' ἐπεῖχον αἰ τῆς ὑμῶν θάττονος ἢ προυχώρησεν
 ἐπανόδου ἐλπίδες γλώττη μᾶλλον ἢ καλάμῳ σκοποῦντα περὶ
 τούτων ἀναδιδάσκειν. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοῦ προσδοκηθέντος μα-
 κρότερον ἀφεστήκατε, καὶ πρὸς τούτοις ὥσπερ τὸ πολλὰ μάτην
 βοᾶν, οὕτω καὶ τὸ πᾶν σιγᾶν ἔνθα μὴ δεῖ, βάρος φέρει, καὶ
 25 ἐπιστέλλειν ἀνάγκη καὶ τὸ πᾶν διηγείσθαι τῷ δυναμένῳ, εἴ τί
 που παρεκρούσθημεν καὶ πεφρακίσαμεθα, πρὸς διόρθωσιν ἀνα-
 στῆναι.

τῷ τὴν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει τελωνεῖαν ἐπιτετραμμένῳ
 Σύρῳ υἱὸς ἔστιν ἰατρός, ὡς οἶσθα, μᾶλλον δ' εἶναι δοκεῖ. οὗτος
 30 νοσήσαντί μοι μετὰ τὴν ἐκ Βενετίας ὑποστροφὴν προσῆλθεν
 οὐτ' εἰσκληθεῖς, οὔτε παρακληθεῖς, ἀλλὰ διὰ τινος τῶν ἐμοὶ
 φίλων τοῦτο παραξάμενος ἐαντῷ, ἐπιμεληθῆναι μου δεόμενος.
 μισθὸν δ' αὐτῷ προὔθετο ὃν ἤλπιζε καὶ οὐπερ οὐχ ἡμαρτε, τὸ
 δι' ἐμὲ καὶ δι' ἐμοῦ καὶ ἄρχουσι συσταθῆναι καὶ βασιλευσι. τί
 35 γὰρ χρῆ καταλέγειν τοὺς ἄλλους; ἐπεὶ δὲ καθ' ἐκάστην φοιτῶν
 οἰκείωσιν εἶπέω τις ἐκτέσσατο παρ' ἐμοί, συνιστᾷ μοι τὸ ἐντεῦθεν
 καὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα. ἐγὼ δ' ὁ μάταιος πολιὰς ὄρω, αἰ καὶ
 ἄκοντας πολλάκις τοὺς πονηροὺς σωφρονίζουσιν, ἐπειθόμην
 χρηστῷ ἀνδρὶ ἐντετυχημέναι, κἄν τι δέη λέγειν ἢ πράττειν ὑπὲρ
 40 αὐτοῦ, ὡς ὑπὲρ ἀξίου, πάντως εἰπεῖν ἂν καὶ δρᾶσαι. οὐδὲ
 γὰρ εἶχεν ὅπερ Εὐριπίδης ἀπαιτεῖ γνώρισμα.

⁷ Eurip. Med. 488 ss ¹¹ γὰρ om. V ¹⁶ τὰ om. V ¹⁸ περιόντα corr. ead. manu ex περιόντα L ²⁰ θάττον LF ²⁸ τῇ om. LF ἐπι-
 τετραμμένῳ LF ²⁹ δε εἶναι VMT ³³ αὐτῷ codd. ³⁴ δι' ἐμοῦ καὶ δι' ἐμοῦ V

τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τοῦ ἱατροῦ πρὸς ἅπαντας οἷς ἐκάστοτε
 συννεγνόμενῃ μετὰ σπουδῆς εἰρηγμένα μοι, καὶ ὅσα ὑπὲρ ἀμφο-
 τέρων ἀκροαμένου διεξῆλθον τοῦ αὐτοκράτορος, σιγῶ, μέτρον
 ἐπιστολῆς ὑπερβαίνοντα· ἃ δὲ πρὸς σέ, σὲ τούτων εἰσφέρω μάρ- 45
 τυρα, ὡς σοι πολλάκις — ὡς μὴ ὄφελον — κατέστην δι' ὄχλου,
 ἢ ὅπερ ἔστι νῦν ὁ γέρον, διὰ σοῦ πρὸς τοῦ κρατοῦντος τοῦτ'
 αὐτῷ γένοιτο. καίτοι κάκεινος τὸ πρῶτον ἀντέβαινε ἐν ποιῶν
 αἰσχύνῃν λέγων τόδε Ῥωμαίοις φέρειν, εἰ πάντας αὐτοὺς παρω-
 σάμενοι τῷδε πιστεύομεν. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν οὐτὸν ἐγλίχτο 50
 καὶ ἤδη ἐν ἀσφαλεῖ καθειστήκει αὐτῷ τὰ παρόντα, ὑμῶν ἀπο-
 δημησάντων, οὐδενὸς τῶν τῆδε ἀπέσχετο· κλέπτας δὲ τῶν δημο-
 σίων ἀναποδείκτως καὶ κατ' ἐξουσίαν ἅπαντας, οἷς ἐκ μακρῶν
 οὐ μεμπτῶς ἢ πόλις ἐκέχρητο, καὶ νῦν εἰσέτι καλεῖ, ὥσπερ ἂν
 εἰ Ἀριστείδης αὐτὸς ἐτύγγανε ὦν, ἀλλ' οὐχ ὅτι πολλοὶ πάρεσι 55
 μάρτυρες, διὰ τί μὲν ἐκ Συρίας, διὰ τί δ' ἐκ Κιλικίας φεύγων
 ἐς Ταυροσκύθας ἐσώζετο. καὶ δὴ καὶ τοῖς ταλαιπώροις ἐμπόροις
 ἔσχατος κίνδυνος μετὰ χειμῶνας καὶ σκοπέλους καὶ καταιγίδας,
 εἰ βούλει δὲ καὶ Χαρύβδεις καὶ Σύρταις, ἐξεροάγη· καὶ γὰρ ἂν
 ἅπαντα φύρωσιν, ἀλλὰ τὴν τούτου ἐπήρειαν οὐκ ἐν διαφυγῇν. 60
 ἀντι γὰρ ἀπλῆς ἧς εἰσώθεσαν διπλῆν ἢ ὅτι ἐγγύτατα τὴν τῶν φόρων
 καταβολὴν ποιῆσθαι βιάζονται, ὡς καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν
 μακρὰ σῶζεσθαι τῇ θαλάττῃ φάναι, αὐτοῖς δ' ἄμεινον εἶναι τὰς
 ναῦς εἰς τὸ ξηρὸν ἀνελευσάντας, ὡς μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν
 ζητοῦντες ὄψον θοιμάτιον ἀπολέσωσι, τῇ φίλῃ προσέχειν γῆ. 65
 ταῦτα τούτους ποιῶ καὶ τὸν ἀδελφὸν δι' αὐτοὺς τὸν ἐμὸν
 ἐπέπερ οὐκ εἶχεν ὑπερορῆσαι τῆς πόλεως καθ' ὅσον οἶόςτ' ἦν
 ἐπιθέσθαι καὶ κακῶσαι κατ' οὐδὲν ἀμελῆς ἂν ἐφωράθη, ἐγκλημα
 μὲν οὐδ' ὅτιοῦν τούτῳ ἔχων ἀληθὲς ἐπιφέρειν — μὴ γὰρ αὐτῷ
 γένοιτο — ἀλλ' ἐξ ὑπονοίας αἰτιασάμενος, ὃ καὶ λέγειν ἀνόητον, 70
 ὡς διδάξας εἴη τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πλεονεκτομένους ἐμπόρους εἶς
 τε πατριάρχην καταφυγῆν, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐνταῦθα δύναται,
 καὶ δεῖσθαι μὴ παρὰ τὸ τεταγμένον καὶ εἰωθὸς τὴν τῶν φόρων
 εἰσπραξίν σφίσι νεωτερίζεσθαι. οὕτως εὐήθεις τοὺς Ἕλληνας
 ὁ βάρβαρος οἰεταί, ὡς μὴδ' ἂν τοῦτό γε ἐννοῆσαι τοὺς ὑπ' αὐ- 75
 τοῦ πιεζομένους, ἂν μὴ τινα τὸν εἰσηγούμενον εὐτυχήσωσιν,

⁴³ συννεγνόμενῃ LFr ⁴⁴ ἐξῆλθον V ⁴⁵ τοῦτον VF μάρτυρα ὅς σοι V
⁵¹ καθηστήκει V ⁵⁶ δὲ ἐν LF ⁵⁷ εἰς V ἐμπόροις om. V ⁵¹ ἐγγυτάτω T in
 marg. F man. sec. M ⁶² πλείους LFr ⁶⁶ τούτοις LF

ὅτι δεῖ προσελθεῖν τινι τῶν δυνατῶν καὶ προσανακλαύσασθαι.
καίτοι τίς ὁ νουθετήσων, αὐθις ἐπανελθόντος τοῦ αὐτοκράτορος,
τῶν ἐκείνου ποδῶν αὐτοὺς προκαλινθηθῆναι καὶ ὀλοφύρασθαι;
80 τοῦτο γὰρ αὐτοῖς τελευταία λείπεται ἄγνωρα, ἐπεὶ τὰς ἄλλας
πάσας οὗτος ἀφείλεν ἐνεχυράσας, μὴ δυναμένων κατατιθέναι
ὅσον εἰσπραττεται.

τοιαύτας ἡμῖν ἀπέδωκε χάριτας καὶ οὕτως ἐχρήσατο, ὥς
εἴ τις ἀπ' ἄρτου κοιλάνας δοίδυκα καὶ προτεθεῖσαν ἀδάραν,
85 εἰ τύχοι, δι' ἐκείνου φαγῶν, εἶτα τελευτῶν συγκαταβρώξειε καὶ
τὸν δοίδυκα. καὶ οὐκ ἐν τούτοις μὲν τοιοῦτος, μετριοτέρως
δ' ἐν τοῖς ἄλλοις· ἀλλὰ κατοφρυᾶται μὲν τῶν ὑπερεχόντων,
παροικεῖ δ' εἰς τοὺς ἴσους, ὕβρεσι δὲ τοὺς ἐλάττονας πλύνει.
τί δ' ἄν σοι τοὺς πατριάρχας λέγοιμι; οὓς οὐτ' ἐμπόρους ὄντας,
90 οὔτε τὰ τέλη κλέπτουτας ἀμφοτέραις καθ' αὐτοῦ ἐπεσπάσατο,
καὶ ταῦτα προυπαρχούσης αὐτοῖς οὐ μικρᾶς εἰς αὐτὸν χάριτος.
εἶτά φησιν ἕνα τινά, σὲ λέγων, δύνασθαι φίλον κεκτηῖσθαι.
σέ; πόθεν; ὁ τοὺς προλαβόντας οὕτω τιμήσας; ὁ καλὰς οὕτως
εἰδῶς ἀποδιδόναι τὰς χάριτας; ὁ τύχην μαθῶν προσκινεῖν,
95 ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπων φιλεῖν; τούτῳ φίλῳ τις οἰήσεται χρῆσθαι
θεῖν ὅς πᾶσιν ἐχθρὸς ἐστὶ καὶ πάντες αὐτῷ; οὗτος ἔξει τὸν
αὐτὸν ἐπαινεῖν ἐφ' ὀσονοῦν φίλον, ὁ μήτε γῆν τὴν αὐτὴν
οἰκεῖν ἀεὶ δυναθῆναι, μήτε τὴν αὐτὴν ἑαυτῷ προσηγορίαν ἐπι-
φημίξων, ἀλλὰ συμμεταλαμβάνων τοῖς τόποις καὶ στολῆν καὶ
100 ὀνόματα; καὶ γὰρ Σύρος ἦν, καὶ Κίλιξ ἐγένετο, καὶ μικρὸν
ὑστερον τῷ κοινῷ Γενοιτῶν ἐνεγράφη· εἶτα κάκεινους ἀπο-
λακτίσας Ῥωμαῖος ἡμῖν σχέδιος ἀνεδόθη, καὶ τέρας εἶναι δοκεῖ
μετὰ τοῦ πῖλου τοῦ χρυσοῦ βαρβαρίζων. καὶ μὴν ταῦτα πολυ-
πόδων τε καὶ χαμαιλέοντων, ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπων. προσδεχέσθω
105 τις αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ καὶ Τατάρους αὐτομολήσειν, ἐπειδὴ
κατ' Αἰγυπτίων εὐδοκιμοῦντας αὐτοὺς ἀκούει, καὶ πτεροφορή-
σειν, ὥσπερ ἐκεῖνοι, πολλὰ χαιρέων εἰπόντα τοῖς ἡμετέροις πῖλοις·
κἂν μὴ φθάσας ὁ θάνατος τοῖς ἐν Αἴδου πολίταις αὐτὸν ἐν-
τάξῃ, τάχα πλείους ἔτι φυλάς ἀμείψειν, πανταχόθεν ἐραυίζόμε-
110 νον οὐκ εἴ τι χρηστὸν ἐκάστω τῶν ἐθνῶν πρόσεστιν, ἀλλ' εἴ
τι τῶν ὀλεθρίων, ὥς συμφόρημα κακῶν ἑαυτὸν ἐκπονήσαι.
εἶθ' ὃν οὐκ ἐστὶν ἦτις ἐπὶ πολὺ κατασχεῖν ἠνέσχετο γῆ, ἀλλ'

⁸⁴ ἀτάραν p ⁹⁵ τούτῳ τις οἰήσεται φίλῳ Tr ¹⁰¹ γενοιτῶν addita
supra litt. vo litt. v ead. manu L ¹¹⁰ ἀλλ' ὅτι V ¹¹² ἔστιν εἰ τις L

ὡς ἄχθος ἀπετρίβετο ἐκάστη λυποῦν, τοῦτον ἡμεῖς τῶν ἰθαγενῶν προτιμήσομεν; οὐκ ἄρα τινὲς δόξομεν εἶναι. ἐγὼ, νῆ τὴν ἀλήθειαν, καὶ πάντες ὅσοις νοῦ καὶ ὀλίγου μέτεστιν, ἐγκαλυ- 115
πτόμεθα βάρβαρον βλέποντες καὶ πλανήτην, πάντας συλλήβδην
τοὺς τῆδε Ῥωμαίους καὶ ἐντίμους παρὰ φαῦλον τιθέμενον, τῷ
δὲ ὑμῶν δύνασθαι, ἀλλ' οὐχ ἑτέρῳ δικαίῳ λόγῳ, εἰ καὶ μὴ
οὕτως ὑμεῖς αὐτὸν ἠβούλεσθε δύνασθαι. ἐγὼ δὲ ἄμην δι'
ἑαυτοὺς ζῆν Ῥωμαίους, ἀλλ' οὐ δι' ἓνα ἢ Σύρον, ἢ Κίλικα, 120
ἢ ὅτι ποτ' ἂν τις τὸν παντοδαπὸν τοῦτον ἐθέλοι καλεῖν. τοὺς
σὺν ἡμῖν λέγω καὶ τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων καὶ ζησομένους καὶ
ἄλλο πᾶν πειδομένους, ἂν τι συμβαίνειν βούληται, διὰ τὸν
αὔριον πρὸς τὸν εὐ̄ πράττοντα τοῖχον, ἂν οὕτω τύχη, μετα-
στησάμενοι δι' ὃν ἄπλους τοῖς πλείοσι τῶν ἐμπόρων ἢ θάλαττα, 125
θεμένους ὑπὲρ καπνοῦ τὰ πηδάλια; ὅτι δὴ πάντῃ Ῥωμαίους
ἐφίλησεν ὁ καὶ πρὸς τῶν ὁμοφύλων — πολλοὶ δὲ τούτων ἐν-
ταῦθα νῦν — ἴσα καὶ δαίμων ἀλάστῳ ἀποτροπιαζόμενος; δι'
ὃν οἱ πειραταὶ κουφότεροι τοῖς ναυτιλλομένοις· τοὺς μὲν γὰρ
ἔστι καὶ λαθεῖν, ἔστι δὲ οὐ καὶ διαδραῖναι, τοῦ δὲ τὴν ἀπαν- 130
θροπλίαν ἄφυκτον οὔσαν ἅπαντες ὑπερεστυγήμασι.

φῆσει τις ὡς πλέονι τῶν ἄλλων τὸ βασιλικὸν οὗτος ἠὔξησε
ταμιεῖον; ἀλλὰ πάντων ἀκούῳ λεγόντων οὐχ οὕτως ἔχειν. καὶ
μὴν ἐγὼ πάντων μάλιστα τοῦτ' ἐν θαύματι τίθεμαι, ὅπως οὐ
κείρων τὰ πρόβατα, ὡς ὑμεῖς ἐντολὴν τούτῳ δεδώκατε, ἀλλ' 135
ἀποξυρῶν, ὡς ὁ βάρβαρος τούτου βούλεται νόμος, ἔστιν ὧν
ἐτησίῳν εἰσφορῶν ἔλαττον εἰσενήνοχε. καίτοι καὶ εἰ πλέον
εἰσεκεκομῖκει, διὰ μέντοι τὴν καὶ θεῶν καὶ ὑμῖν καὶ πᾶσιν ἀν-
θρώποις ἀπόπτυστον ἦν στέργει ὁμότητα καὶ θρασύτητα, καὶ
μισεῖσθαι καὶ ἀποσκορακίζεσθαι δίκαιος ἦν. κέρδος γὰρ αἰσχρὸν 140
ὡς δαπάνην φευκτέον. ὡς ἐγὼ δέδοικα, μὴ προιούσης αὐτῷ
τῆς ἀδείας καὶ σφάξειν ἐπιχειρήσῃ τὰ θρέμματα καὶ χάριτας
ὑμᾶς προσοφείλειν αὐτῷ τῆς τῶν δεσμάτων ἀφθουίας κελεύη.

ταῦτά σοι ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ὧν πεύσῃ παρὰ πάντων
σὺν θεῶν ἐπανήκων — οὐ γὰρ ἔστι ταῦτα σιγῇ παρελθεῖν, οὐχ 145
οὕτω μανδραγόραν πεπώκασις ἅπαντες — ὀλίγα καὶ μέτρια,

¹¹⁶ ὅσοις μου καὶ p ¹²⁸ add. supra δαίμων ὡσπερ V ὡσπερ καὶ
δαίμ. M. T (?) ¹³² πλέον p ¹³⁵ ἡμεῖς V τοῦτο V ¹³⁸ ἡμῖν LF ¹⁴⁰ γνώμη
in marg. LV ὄραία γνώμη in marg. T ὄρα γνώμην ante κέρδος M ¹⁴² ἐπι-
χειρήσει LF ¹⁴³ ἡμᾶς VM ἡμῖν T (?) κελεύει LF

καὶ οἷον πρόγευμα τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀηδίας, ὡς μὴ ξενίξῃ τη-
 καῦτα πρὸς τὸν ὄγκον τῶν λεγομένων. ἀλλὰ γάρ, ο μελλήσει
 τις ἴσως ἐρεῖν, οὐδ' ἐμὲ λέληθεν. ἐρεῖ γάρ, ὡς διὰ τὸν ἀδελφὸν
 150 τὸν ἑαυτοῦ καταφέρομαι τοῦ ἀνδρὸς· ἐρεῖ δὲ οὐδέν. μὴ γὰρ
 οὕτω μανείην, ὡς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ δι' ὄντινα δὴ τῶν ἔμοι
 γνησιωτάτων κατηγορεῖν· μηδεὶς οἰέσθω προτιθέναι με τὸ γένος
 τῆς ἀρετῆς. φημί δὲ περὶ ἀνδρὸς, εἴ μοι δοίης εἰπεῖν —
 δίδωσι μὲν γὰρ ἡ ἀλήθεια, ἔμοι δὲ λέγειν οὐκ ἦν ἠδομένω —
 155 δημοκαταράτου· καὶ εἰ πολλοὺς εἶχες ἐνταῦθα τοὺς ὡς ἐγὼ
 γνησίως φιλοῦντάς σε, καὶ μακρότερα τῆσδ' ἂν τῆς ἐπιστολῆς
 καὶ σφοδρότερα παρ' ἐκείνων ἐδέξω, εἰ μὴ που καὶ δέδεξαι.
 ἐγὼ δ' εἰ μὲν διὰ τὸν ἀδελφὸν μόνον ἐπιστέλλειν ἤξιουν,
 ῥᾶστον ἂν ἦν ἐπιστολῇ λακωνικῇ πρὸς σὲ χρησάμενον οὕτω γρά-
 160 φειν· ὁ Σύρος ἐμὲ λυπεῖ τὸν ἀδελφὸν οὐδὲν ἀδικοῦντα μετα-
 στήσας τοῦ λειτουργήματος· γνώτω μὴ βουλόμενόν σε λυπεῖσθαι
 με, καὶ οὐκέτι λυπήσει. τοσοῦτον ἂν ἔγραφον — οὐ γὰρ
 οἶμαι σοι δεῖν ἐν τοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ λόγων μακρῶν — καὶ σὺ
 δ' ἂν ἔποιεις· οὐ γὰρ ἀμαθῆς εἶ τὰ τοὺς φίλους ἀνιῶντα
 165 μετακινεῖν.

νυνὶ δὲ καὶ τοδε τὸ ἐπιστόλιον ἰδίᾳ γεγραμμένον εἶναι
 μοι πρὸς σὲ διὰ τὸν ἀδελφὸν βούλομαι, καὶ γεγράφηται δι'
 ἐκείνον καὶ ἔστω. καὶ κοινῇ τὸ λοιπὸν τῆς ἐπιστολῆς ὑπὲρ τε
 σοῦ καὶ τῶν ἄλλων πεποιήμαι, καὶ οὐχ ἡμίστε τῶν ἀπορω-
 170 τέρων σοῦ μὲν, οἷς τῶν βελτίστων παρ' ἡμῶν ἀνδρῶν καὶ
 τιμίων ἐπὶ σὲ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ Σύρου παραπληξίας ἀνα-
 φερόντων ἀκούω, καὶ ὡς εἰ μὴ σὺ τὴν τοσαύτην αὐτῶ
 παρεῖχες ῥοπήν, οὐκ ἂν οὕτως ἐξύβριζε καὶ διεκνυρίτετο πᾶσιν
 οἷς ἂν ἐντύχοι. ἐγὼ δὲ βούλομαι σε καὶ εὐχομαι χρηστοῦ
 175 μᾶλλον ἀπολαύειν ὀνόματος ἢ μεγάλων θησαυρῶν, ἃν τὸ
 πλεῖστον ἀνόνητον· ἄλλοι δὲ τινες ἔστωσαν οἱ βουλόμενοι
 μόνον οὐκ ἐμπτύεσθαι, ἂν καὶ ὀθνεοῦν χρηματίζωνται. πρὸς
 δὲ τούτοις οἶδα καὶ τὸ θεῖον αἰεὶ ταῖς ἀνθρωπίναις ὑπερβολαῖς
 ἀχθόμενον, ὡς τοὺς τὸν ἐν Βαβυλῶνι πύργον τολμῶντας
 180 συνέχεε καὶ διέσπειρεν· ὡς τοὺς Αἰγυπτίους τοῖς Ἰσραηλίταις
 βαρεῖς ἐπικειμένους ἄλλαις τε πολλαῖς μάστιξι καὶ πανωλεθρία
 τελευτῶν κατειργάσατο· ὡς τὸν Ἀσσύριον βασιλεῖα πλεόν ἢ

155 εἶχεν V 159 ἂν addidi 163 οἶμαι σε δεῖν LF 174 ἐντύχη VMT
 180 Ἰσραηλίταις V 182 Ἀσσύριον V

κατ' ἀνθρώπου πεφρονηκότα οὐδ' ἐν ἀνθρωπίνῃ μένειν συνε-
 χώρησε καταστάσει. καὶ τοῦτο εἰδώς, οὔτ' αὐτός, οὔτε τὸν
 ὅστις ἐμοὶ φίλος, τοῖς τὰς τοιαύτας ὑπερβολὰς σπουδάξουσι 185
 συσπουδάξω ἐθέλω, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ κολούειν ὡς οἶόντε.
 καὶ ὑπὲρ σοῦ μὲν οὕτως· τῶν δὲ λοιπῶν ἔνεκεν, οἷς ὁμοφύλους
 ὑπ' ἄλλοφύλου τοὺς κακουμένους οἶδα, καὶ ὧν προκινδυνεύειν
 ἐχρῆν, οὐκ οἴομαι τούτους δεῖν εἶναι περιορᾶν ὡς μηδὲ λόγῳ
 συνηγορεῖν. πάσχουσι κακῶς οἱ ἀνθρώποι, πάσχουσι· δεῖ δὲ 190
 τούτους, ἀνθρώπους γε ὄντας καὶ ἡμετέρους, ἀναπνεῦσαι ποτε.
 πόθεν δ' ἂν ἄλλοθεν ὡς ἐκ τοῦ προσεχοῦς ἐλπίζω ἔστι; τοῦτ'
 αὐτοῖς γένοιτο, ἂν μὴ σὺ δείξης, ὡς ἄχθῃ τοῖς γινομένοις· δι'
 οὗ γὰρ λαθῶν εἰσεφθάρῃ τοῖς καθ' ἡμᾶς πράγμασιν ὁ τῶν
 συμφορῶν καινοτόμος, διὰ τούτου δεῖ πάλιν αὐτὸν ἐκκρου- 195
 σθῆναι. οὐ γὰρ δὴ ὁ μὲν ἐκπλήσει τὴν ἑαυτοῦ μανίαν, ἕτεροι
 δὲ τῆς αἰτίας κληρονομήσουσιν.

ἤδη μὲν οὖν ἐγὼ καὶ θεῶ καὶ ἀνθρώποις ἀπολελόγημαι,
 εἴ τι κατασοφισθεῖς τούμῳ μέρῳ αὐτῷ συνέπραξα, καὶ σὲ
 δ' οὐδὲν ἤττον, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον, πρὸς τοῦτ' οἶμαι πρόθυμον 200
 ἔσεσθαι. χρηστός γὰρ εἶ, καὶ χαίροισ ἂν σὺ σαυτὸν διορθού-
 μενος. τοὺς δ' ἐμοὺς τούσδε λόγους, ὡς εἶπθας, καὶ ἰλαρῶ
 καὶ χαρίεντι δέξαι προσώπῳ τὰ πρὸς ἐμέ, καὶ μηδὲν πρὸς ἀνίαν.
 πολλοὺς γὰρ ἔτι σοι πρὸς χάριν, ἢ γε ἀνεπίφθονος, καὶ τῆς
 φαιδροτέρας φθῆς ταμιεύομαι· εἰ δ' ὅπερ οὐκ οἶμαι οὐδ' ἂν 205
 γένοιτο, ἀλλ' ἐγὼ τῷ σφόδρα φιλεῖν αἰροῦμαι μᾶλλον τάλῃθ' ἢ σοι
 λέγων προσκρούειν, ἢ κολακεύων ἀρέσκειν. δεῖ γὰρ τοῖς φίλοις,
 καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ἀξίαις, λέγειν οὐχ ὅπερ ἀκοῦσαι θέλουσιν,
 ἀλλ' ὅπερ εἰσαεὶ ἀκηκόοτες εἶναι θελήσουσιν: —

γ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἄνδρα δυνάμενον πενίαν ἐνεγκεῖν καὶ λιμὸν — ἀλλ' ὑπὲρ
 ἀδελφοῦ μὴ τούτοις πολιορκηθεῖς καταπέση — καὶ πρὸς χειμῶνα
 παραβαλλόμενον καὶ μακρᾶς ὁδοῦ πόνον μὴ δυσχεράναντα ἠδί- 5
 κουν ἂν — τῶν γὰρ ὀρθῶς φιλοῦντων οὗτός τε καὶ ὁ ἀδελφός
 ἔστιν —, εἰ μὴ τὴν παρ' ἑμαυτοῦ βοήθειαν ὅση δυνατὴ συνεισ-

¹⁸³ πεφρ. οὐδὲν ἀνθρ. V ¹⁸⁴ οὔτε τῶν ὅστις LF ¹⁸⁶ σπουδάξω p κολύειν
 corr. ex κολούειν V κολύειν p ¹⁸⁸ ἐπ' ἄλλ. LF ²⁰⁰ πρὸς τουτί με πρ. LF
²⁰⁵ ταμιεύομεν VM οὐδ' ὅπερ LF ²⁰⁶ ἐγὼ τὸ σφ. VM ²⁰⁹ θελήσουσι VMT

ἔφερον καὶ συνεφεπτόμην αὐτῷ τῆς σπουδῆς. εἶχον δὲ τουτι
μόνον χαρίζεσθαι, εἰ πρὸς σὲ γράψαιμι, ὃς μᾶλλον ἂν περιίδης
10 ἀμελούμενα τὰ σαυτοῦ, ἢ τὰ τῶν φίλων, οὐδὲ θαυμάζεις, ἂν
τις ὠφελεῖν πολλὰ δύνηται, ἀλλ' εἴ τις εὖ ποιεῖν ἔχων μὴ πατ-
τάλω τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἔχει κρεμάσας, ἀλλ' εἰς ὄσον οἶόντε
μέγεθος αὐτὴν ἐξάγει τῇ προθυμίᾳ.

ὁ μὲν οὖν, ὑπὲρ οὗ γράφω τε ἐγὼ καὶ οὐκ ὠκνησε τὴν
15 ὁδοιπορίαν ὁ ἀδελφός, καὶ φιλία σῆ τῇ ἐκ παιδῶν καὶ κοινω-
νία μαθημάτων ἀγαλλόμενος φαίνεται. καὶ ταῦτα κατέχων
ἐνέχυρα καὶ ἐπὶ τούτων τῶν ἐλπίδων ὀχοῦμενος τὴν ὡς ὑμᾶς
στελέεται, δεδιώς μὲν οὐδέν, ὡς ἂν μάτην εἰς σὲ δραμούμενος,
ἐν παντὶ δὲ θάρρους γινόμενος· καὶ γὰρ ἐφόδιον αὐτῷ — πρὸς
20 τοῖς ἄλλοις προστίθῃμι γὰρ — καὶ ὑποσχέσεις ὑμέτεραι προ-
λαβοῦσαι χρησταί. ἐγὼ δὲ βουλοίμην μὲν ἂν τῷ ἀνδρὶ καλόν
τι γενέσθαι, πάντων δὲ μάλιστα διὰ σοῦ, ἵν' ὅτι μάλιστα πλείους
ἔχῃς τοῦς ὀφείλοντας εἰδέναι σοὶ χάριτας. οὗτος δὲ καὶ τᾶλλα
μὲν γενναῖος, τῷ δὲ φίλον ἢ προστάτην εἰδέναι ἐπαινεῖν καὶ
25 χαρίτων μεμνησθαι ὑπερῆρε καὶ ἑαυτόν. ἄγε οὖν, εἴ τις φιλίας
δύναμις, εἴ τις χάρις μαθημάτων κοινῶν, εἴ τις ὀνόματος ἐπι-
θυμία χρηστοῦ — μίμησαί μοι τὸν Σαμαρείτην· οἶκτον λάβε
τοῦ δεινοῖς ὁδοστάταις, λιμῷ καὶ πενίᾳ, περὶ πεσόντος. ἔχεις
δύο δηνάκια, τὴν τε σύντροφον ἐκ βρέφους περὶ τὸ ποιεῖν εὖ
30 ὁρμὴν καὶ τὴν ἄρτι προσοῦσαν δύναμιν· ἐγγυθεν ὁ πανδοκεύς
— τίνα λέγω; τὸν κραταῖον αὐτοκράτορα, τὸν πάντων ἡμῶν
καὶ δεσπότην καὶ κηδεμόνα. ἐκείνῳ τοῖς σαυτοῦ δηναρίοις τὸν
ἄνδρα σύστησον. ἐπιχεῖ ἔλαιον· ἐπιχεῖ οἶνον, τὸ μὲν, ἵν' ἀνι-
ωμένην ψυχὴν λεάνῃ, τὸν δέ, ἵν' ὑπὸ τῆς ἀπορίας παρεμμένην
35 συσφιγξῇ. πάντως δὲ τοῦτ' αὐτὸ καὶ μεταφορᾶς ἐκτός, καὶ
οἶνον καὶ ἔλαιον· πρὸ δὲ τούτων καὶ σὺν τούτοις ἄρτον ὡς
πατῆρ ἀγαθὸς αἰτοῦντι παρέξει τέκνω.

ἀλλ' εἰ μὲν ἔδει πλείω πρὸς σὲ γράφειν, πλείω ἂν ἔγραψον·
νυνὶ δ' ἂν μὴ τὴν ἐπιστολὴν ἐνταυθοῖ στήσω, τάχα τισὶν ὑπό-
40 νοιαν δώσω τοῦ πολλῆς δεῖσθαι προτροπῆς ἐπὶ τὰ βελτίω τὴν
σὴν φύσιν, ἣν ἐγὼ Ἀνδὸν εἰς τὸ πεδίον γινώσκω προκαλου-
μένην ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ· ἵν' οὖν ἐκείνων ἀπαλλαγῶμεν, ἐγὼ τε
τὴν ἐπιστολὴν ἴστημι καὶ σὺ στήσον τὸν πεσεῖν κινδυνεύοντα: —

XIII ⁹ περιίδεις LF ¹¹ πολλὰ om. V ¹⁴ τὴν πορείαν ὁ LF ²⁰ ἡμέτεραι
VM ²¹ μὲν om. LF ²² πλείους ἔχῃς μάλιστα LF ²⁴ ἐπαινεῖν om. V. ²⁷ Ev.
Luc. X 30 ss ²⁸ λιμῷ pro γάμῳ scripsi ³¹ αὐτ. τῶν πάντων V. ⁴² τε om. V

ιδ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐπιτροχάδην εἰ οἶόντ' εἰπεῖν διεξεληθῶν ὁ Πανάρετος, ὡς
 μόλις τὰ τῶν Βλάχων διαδράσειε ξίφῃ, εὐθὺς Θεσσαλονίκης —
 οὐ γὰρ ἄλλοσε βλέπειν ἐχοῖν — ὡς τὸν αὐτοκράτορα δεῖν ἔγνω 5
 ἐπείγεσθαι. πῶς γὰρ ἂν ἔτι βλέπειν γε παρεβάλετο τοὺς τῶ
 κοινωνῶ τῆς ἀπογραφῆς, τῶ Βαρδαλῆ λέγω, χεῖρας οἴνω στρα-
 τηγουμένας ἐπενεγκόντας, ὅποτε μὴδὲ τοὺς κατ' αὐτοῦ πίθους
 ἐπιλιπόντας ἠπίστατο; ποιεῖ δὲ τοὺς γε φρονεῖν εἰδόντας τὰ
 παραδείγματα σπεύδειν ἑαυτοὺς τῶν κινδύνων ἐκκλέπτειν καὶ 10
 ἐκτὸς ὀλεθρίου πηλοῦ τιθέναι τὸν πόδα. ἔγωγ' οὖν τὸν μὲν
 πεσόντα πενθῶ, φίλος γὰρ ἦν καὶ δι' ἑαυτόν, πάντων δὲ μάλιστα
 καὶ διὰ τὸν ἀδελφόν ὃν εἶπερ τινα καὶ ἄλλον στάθμην φιλίας
 ἔγωγε τίθεμαι. ἠβουλόμην δ' ἂν καὶ πλείοσιν ἔτι καὶ μείζοσι
 κινδύνους περιπεσεῖν τὸν Πανάρετον, ὥστε μέντοι μὴδὲ ἀνήκε- 15
 στόν τι παθεῖν, εἰ μόνον ἐκείνον γυνή τε καὶ τέκνα σῶν ἔμελλον
 ὑποδέξεσθαι. νυνὶ δ' ὁ μὲν ἐλεεινῶς κεῖται, πολὺ πρὸς οἶκτον
 ἐπισπώμενος τὸ μὴδ' ἂν αἰσθάνεσθαι δύνασθαι, εἴ τις αὐτῶ
 τιμωρεῖν τὰ πάντων παθόντι χεῖριστα βουλευθείη· ὁ δὲ τὸν περὶ
 ψυχῆς δραμῶν πρότερον νῦν ἐφ' ὑμᾶς τρέχει τοὺς ἐτοιμοὺς 20
 ἐκείνους τὰς χεῖρας καὶ ἐς τοσόνδε μύσος ἄστροις, ὃ δὴ λέγεται,
 τεκμαίρεσθαι γνώμην ἔχων. σὸν δ' ἂν εἴη καὶ τῆς σῆς χρηστό-
 τητος καὶ τοῦτον εὐμενῶς ἰδεῖν, ὥσπερ εἴωθας, καὶ δοῦναι
 μαθεῖν, ὡς ἀσφαλείας ἐπιλήπται καταφυγῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ
 τοῦ πικρῶς οὔτω καὶ ὠμῶς σφαγέντος οἴκτον λαβεῖν καὶ ἦν 25
 ἐκείνῳ περιόντι κηδεμονίαν νέμειν ἐχοῖν, ταύτην εἰς τὴν αὐτοῦ
 μηκέτ' ὄντος οἰκίαν μετενεγκεῖν. χοῖναι γὰρ καὶ αὐτὸς φήσεις,
 ὥσπερ τὸ πρὸς τοὺς ζῶντας δίκαιον, οὔτω καὶ τὸ πρὸς τοὺς
 οἰχομένους ὅσιον εἰς τὴν ἐνδεχομένην φροντίδα τίθεσθαι. ταῦτα
 δ' οὔτω ποιεῖν καὶ οἶσθα καὶ βούλει καὶ δύνη καὶ οὐδ' ὅτι οὖν 30
 ἄπεστιν, ὧν προσεῖναι δεῖ.

ἐπὶ τούτοις ἐρῶ τι καὶ τῶν κατ' ἑμαυτόν. ὡς ἐγὼ νῦν
 ἠδεῖαν ἀκοὴν ἀκούσας ἀληθῶς ἐπανήκειν τὸν αὐτοκράτορα, οὐκ
 ἔστιν ὅπῃς ἐνταῦθα καταλειφθῆναι βούλομαι, ὥσπερ ἀνάγκη

XIV ¹¹ ἀλέθρου V ¹⁴ πλείοσι V ¹⁵ μὴδὲν VM ¹⁷ ὑποδέξασθαι VF
²⁸ τὸ post καὶ om. VM ³⁴ καταληφθῆναι V καταληφθῆναι M

- 35 πᾶσα, καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ στήλας — δεῖ δέ με σύμβολον
 ἐξευεργεῖν τι — τοῦ ψυχὴν ἔχειν καὶ κίνησιν. ὁ γὰρ ἐντετηκῶς
 μοι πόθος οὐκέτι με ἀτρεμεῖν ἔῤ, ἀλλ' ἐκτραγείς ὄλη ῥύμη πρὸς
 τὴν τοῦ κράτους ὑπάντησιν ὁμοῦ καὶ προσκύνησιν ἴεσθαι κατ-
 επείγει. ἡδονῆς μέντοι προσθήκη, καὶ ταύτην οὐχ ὄσην εἰπεῖν,
 40 ἐπαγγέλλεται καὶ ὑμᾶς. φροντίζω γοῦν καὶ ὅπως τὰδ' ἔσται
 περιαθροῶ. κἄν μὲν οὔπερ εὐχομαι τύχω, ἐμοὶ καὶ τῇ ἐμῇ
 προθυμίᾳ τὴν χάριν — εἰ τί σοι τοῦτο πρὸς χάριν — εἰδείης
 ἄν· εἰ δ' ἄλλο τι παθεῖν χροῖ, δεῦρο καὶ σὺν ἐμοὶ στάς τὴν
 ἀπορίαν προπηλακίσωμεν καὶ τὰ κακὰ τῶν κακῶν τὴν πολ-
 45 λῶν ἀγαθῶν ἡμᾶς εἰργουσαν δεινὴν θεὸν εἴπωμεν: —

ιέ

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

- Ἐγὼ δεδοικῶς, μὴ τις ἐξ ἡμῶν ὡς ὑμᾶς ἀφίκηται τῶν
 σῶν χαρίτων οὐ μεμνημένος, οὐδὲ τοὺς ἐκ τῆσδε τῆς μονῆς,
 5 ἧς παροικοῦμεν, ἀδελφούς ἐφ' ὑμᾶς στελλομένους ἀπείρους μείναι
 παρῆκα τῆς σῆς χρηστότητος· οἶδα γὰρ ὅτι διὰ τῶνδε συστα-
 θέντες σοι τῶν γραμμάτων αὐτοῦ τε οὐδενὸς ὦν δέονται —
 δέονται δὲ μετρίων — ἀτυχήσουσι, καὶ δεῦρο πάλιν ἐπανελ-
 θόντες κολοφῶνά σε τῶν εἰς αὐτοὺς εὐεργετημάτων, εἴ τινων
 10 καὶ ἄλλοθεν τύχοιεν, ἐξυμνήσουσι. κἀγὼ ταῦτ' ἀκούων ἠσθή-
 σομαί τε καὶ μᾶλλον σεμννοῦμαι, ἢ οἱ Πελοπίδαι ἐπὶ τῶ
 γνωρίσματι τοῦ ἐλέφαντος. πέποιθα μὲν οὖν, ὡς καὶ δι' ἐμὲ
 τῆς σαντοῦ κηδεμονίας τοὺς μοναχοὺς ἀξιώσεις· πέποιθα δ', ὅτι
 καὶ διὰ σαντόν, ὃς αὐτόθεν τε αὐτὸς εἶπέ τις ἄλλος τὸ σχῆμα
 15 τιμῶν πέφυκας, καὶ πρὸς τῆς σεμνῆς τε καὶ θεοφιλοῦς μητρὸς
 ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων οὕτω πεπαίδευσαι καὶ τὴν παιδείαν οὐ
 τηρεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ προσεπιτιθεῖς οὐκ ἀνίης. καὶ εἴης
 20 μοι διὰ παντὸς οὕτως ἐπιδιδούς ἐν τοῖς κρείττοσι καὶ σῶζοιο
 πρὸς ἡμετέραν καὶ πολλῶν ἄλλων παραμυθίαν. ὦ ἡμέρας
 ἐκείνης, καθ' ἣν ἐπανιόντα σε περιπτύξομαι: —

³⁷ ἐκτραγείς VM in marg. rec. manu ἐκτραγείς M ³⁸ ὑπάντησιν V κατε-
 πείγειν V ⁴⁰ ἐπαγγέλλεται VM XV ³ ὑμῶν ὡς ἡμᾶς VM ⁶ οἶδα καὶ
 γὰρ LF ¹ αὐτοὶ VM

εξ'

ΤΩΙ ΑΡΤΩΙ

Ἄλλ' οὐδὲ τοῦ Παναρέτου γράφοντος ὑμῖν εὖ ἔχειν ἐνό-
 μισα τὸ μὴ καὶ αὐτὸς ἐπιστεῖλαι. ἐγὼ τε γὰρ προφάσεις αἰεὶ
 τοῦ σοὶ γράμματα πέμπειν θηρεύω, ἐπεὶ σοὶ μὴ παρόντι δύνα- 5
 μαι ἀτενίσαι, καὶ ἅμα φίλος ὁ ἀνὴρ καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν
 ἀδελφὸν καὶ κεφάλαιον διὰ σέ. ὁ μὲν γὰρ τά τε ἦδη χρηστός,
 καὶ οἷος τῷ συγγενομένῳ ἀγαθῆς προαιρέσεως ἔλεγχον δοῦναι·
 ὁ δὲ ἀδελφὰ τούτῳ ζῶν· ἀμφοτέρω δὲ — τὸ δὴ τρίτον τοῦτο
 τὸ διὰ σέ — ἐν σπουδῆς λόγῳ τιθέντες τὸ σέ θαυμάζειν καὶ 10
 πολλῶν προτιθέντες καὶ χάριτας οὐ μικρὰς ὁμολογοῦντες εἰ-
 δέναι σοι. δηλώσει τοίνυν οὗτος γράφων, ὑπὲρ ὧν ἄξιοι· οὐ
 γὰρ ἔμοιγε ἦν σχολή, τίνος ἂν δέοιτο βασανίσαι· ὥσως δ' ἂν
 ἔμελλον καὶ οὐδ' εὐχερῶς συνήσειν, ὅτι βούλεται, φράζοντος.
 δι' ἃ δὴ καὶ σὺ μὲν ἐπὶ τούτῳ ποιήσεις, ὅπερ ἄμεινον ἔσται 15
 καὶ δόξει· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς δέομαι τὸν ἀπό-
 στολον αὐτῷ θᾶττον ἐπαυλεῖν. μεγάλην γὰρ καὶ ἡμῖν αὐτῷ
 τούτῳ καταθήσεις τὴν χάριν τῷ μὴ πλείους ἡμέρας ἢ κατὰ τὰ
 ἐνδεχόμενα παρασκευάσαι τὸν Παναρέτον ἀριθμεῖν ἐκδεχόμενον
 τὴν γε τοῦ ἀποσταλέντος ἐπάνοδον: — 20

εξ'

Τί βούλει σοὶ ἐπιστεῖλω τῷ πάνυ πολλὰ φιλουμένῳ καὶ
 ὅσα γράφειν οὐχ οἶόντε; ὅτι τὴν ὑμῶν ποθοῦμεν ἐπάνοδον;
 καὶ μὴν τοῦτό γε πολὺς ὁ προλαβῶν οἶδε χρόνος. ἀλλ' ὅτι 5
 μὴ φέρειν ἔτι δυνάμεθα; τί δαί; ἀλλ' ὑμεῖς φέρετε. ἢ μικρο-
 ψυχίας ἡμεῖς ἀλωσόμεθα τοσοῦδε καλοῦ τῆς ὑμῶν παρουσίας
 ἐπὶ τοσόνδε στερούμενοι; ἀλλ' ὡς ἂν ὑμεῖς μὴδὲ τοῦ νῦν τρέ-
 χοντος μετωπῶρου τῆς δεῦρο φερούσης μνησθῆτε, ἐμὲ πρὸς
 ὑμᾶς τρέχειν ἀνάγκη καὶ χειμαζόμενον; καὶ τοῦτό γε ἦδη τῆς 10
 ἀπορίας ἢ λύσεως καὶ τῶν ὁδῶν τῆς ἐμῆς καρτερίας τὸ γέννημα
 καὶ ἡ τῆς τοῦ φίλτρου θέουης ἀνάψυξις. ἡμεῖς γὰρ τοὶ πάλα

XVI ² τῷ αὐτῷ om. L etiam F, nam nihil erasum est ¹⁵ διὰ δὴ V
²⁰ ἐπάνοδον L XVII ² τῷ αὐτῷ VT ⁸ ἂν ἂν V

- καὶ τοῖς ψευδομένοις ἰκανῶς πιστεύοντες ὡς ἐπάνιτε τῷ σφόδρα
 τουτὶ βούλεσθαι, νυνὶ καὶ τοῖς ἴσως ἀληθεύουσιν ἰσχυρῶς
 15 ἀπιστοῦμεν τῷ πολλὰς ἐξηπατήσθαι. ἐξηπατήμεθα δὲ πᾶσαν
 καθ' ἡμέραν, ἅπαντα μῆνα, καὶ νῦν ἂν καὶ τόνδε τὸν μῆνα
 ψευδέσι βουκοληθέντες ἐλπίσι παρέλθωμεν, οὐκ οἶδ' ὅτι χρῆ
 λέγειν οὐδ' ὅπως οὐ παντάπασι ἀναπεσεῖν καὶ ἀπογνῶναι
 ἡμᾶς ποιήσετε.
- 20 ἀλλὰ τὰ μὲν ἔσται, ὡς ἂν ὁ θεὸς δῶ, δοίη δ' ἄμεινον καὶ
 λυσιτελέστερον· νυνὶ δὲ τοῦ Δισυπάτου πρὸς ὑμᾶς ἐρχομένου οὐκ
 εὖ ἔχειν ἐνόμισα τὸ μὴ καὶ δι' αὐτοῦ ἐπιστεῖλαι σοι. ἐγὼ τε
 γὰρ προφάσεις αἰετῶ σοι γράμματα πέμπειν θρησέω, ἐπεὶ σοι
 μὴ παρόντι δύναμαι ἀτενίξαι, καὶ ἅμα ὑπὲρ οἰκείου σοι καὶ
 25 τῷ γένει προσήκοντος γράφων σοὶ μᾶλλον ἢ παντὶ ἐτέρῳ νο-
 μίξω χαρίζεσθαι. δεῖται μὲν οὖν οὗτος τοῦ προστησομένου·
 σὺ δὲ μετὰ τοῦ συγγενοῦς καὶ προστάτης ἀποχωρῶν ὁ αὐτὸς
 ἔση καὶ συστανάξεις αὐτῷ τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον καὶ μειώσεις
 τὴν ἐπ' ἐκείνῳ λύπην μὴ συγχωρῶν ταύτην ἀξάνεσθαι· καὶ
 30 οἶδα μὲν, ὡς πολλῶν καὶ ἀγαθῶν οἰκείων θανάτους καὶ ὄσους
 παρ' ἑνᾶ τὴν Νιόβην φασὶ θρηνηῖσαι τοὺς μὲν ἰδῶν, τοὺς δὲ
 ἀκούσας ἐπὶ τῆσδε τῆς ἀποδημίας πενθήσας ἔχεις, ἐφ' οἷς καὶ
 τὸν Δισύπατον ἀριδιμήσεις ἤδη. οὐκ ἀγνωσθὲ καὶ ὡς ἐπὶ
 τοσοῦτῳ συμφορῶν στίφει ἄλις ἔχουσαν σοὶ πέμψαι παραμυθίαν
 35 οὐκ ἂν δυναίμην, ἄλις μέντοι συναλαγῆν καὶ οἶδα καὶ δύναμαι.
 εἰ δ' ἔστι κεφάλαιον ἀληθινῆς φιλίας παραμυθία καὶ διὰ ταύ-
 την καὶ φιλία τιμᾶται, ἐρωῶ μὲν, οὐκ ἐπὶ πολλοῖς δὲ πολλὰ· οὐ
 γὰρ ἂν ἐξαρκέσαιμι· ἀλλ' ὅσον δεῖξαι, τίνα χρῆ διάνοιαν ἐκ τῶν
 προχείρων ἐφ' ἐκάστῳ λαμβάνειν τῶν οἰχομένων· πρῶτα μὲν,
 40 ὡς θεία προνοία τούτων ἕκαστος ἐνθένδε ἀπαλλάττεται καὶ οὐκ
 ἀλόγῳ ὀνύμῃ, ἵνα τις καὶ ἀσχάλλειν ἔχοι τῇ ἀταξίᾳ, παιδαρχεῖν
 δὲ θεοῦ διοικήσει πάντων ἂν ἂν εἴποις τὸ κράτιστον. οὐ γὰρ
 οὐρανὸς μὲν καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, ἃ διὰ τὸν ἀνθρώπου
 ὑπέστη, σαφῆ μαρτυρήσει τῇ ἑαυτῶν κινήσει τὴν τοῦ θεοῦ
 45 πρόνοιαν; ὁ δὲ, δι' ὃν ταῦτα, μάτην πεσεῖται; καὶ ὡς ἂν ἔτυχεν
 οὐκ ἔστιν ἧς οἰκονομίας ἐπ' αὐτῷ βελτίονος τελουμένης· ἔπειτα
 δ' ὅτι καὶ πρὸς βίον ἀμείνω μετασκευάζεται, ὅς ἐνθένδε μεταίρει.
 ἐξ ἐπωδύνου πρὸς ἄπονον, ἐκ θνητοῦ πρὸς ἀθάνατον, ἐκ τῆς

15 ἐξαπατήσθαι LMT 22 καὶ om. V καὶ μὴ M 26 μὲν om. V 29 λύπην
 καὶ μὴ V 40 βελτίονος V 47 παρασκευάζεται LF

γῆς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἤδη δὲ καὶ ἐκ πελάγους καὶ κινδύνων
χαλεπῶν πρὸς ἄκλυστον λιμένα νομιστέον αὐτοὺς καταίρειν καὶ 50
ἐκ χειμῶνος παρῆναι πρὸς ἕαο, καὶ πρὸς εἰρήνην ἐκ μάχης·
καὶ εἰ χρούσειά τις χαλκείων ἀλλαττόμενος μακαρίζεται, τί τὸν
μεθιστάμενον ἐροῦμεν ἐκ τῆς ὕλης πρὸς τὸν θεόν; ἄρ' οὖν
διὰ τὸν οὕτω μακάριον οὕτως ἀνιᾶσθαι χρὴ μηδὲν τέραμα τῆ
λύπη διδόντας; οὐκ ἄρα κατὰ νόμους δραμούμεθα, ἀλλὰ πεν- 55
θητέον μὲν καὶ σκυθρωπαστέον δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, οἷς τῶν πρὸς
τὰ κάλλιστα συνεργῶν ὠφρανίσμεθα· σκιρτητέον δὲ πάλιν, οἷς
ἐκείνους εἰς ἄπερ ἐπόθουν ἀφίχθαι πιστεύομεν, μέγα τὸ τῆς
ἐνθάδε ζωῆς γεύσασθαι καὶ εἰ διὰ γυμνασίαν μᾶλλον ἐπιχωριάσει
παρ' αὐτῇ τὰ τοῦ χείρονος πίθου. πῶς γὰρ οὐ μέγα θεοῦ δῶρον 60
ᾧ, ὅποτε ταῦτόν τῳ εἰς ὑπαρξιν παρηχθῆται καὶ εἶναι, μείζον
δὲ τὸ πρὸς ἐκείνην τὴν ζωὴν καταντήσαι ἢς πέρας οὐδέν; ἦν
τὸ λυποῦν οὐδαμῶθεν, ἢς ποθεινότερον οὐδ' ἂν εἰς τις ἐπινο-
ήσσει; πῶς οὖν οὐ δεινόν, εἰ τοὺς ἐπιτηδείους ἡμῖν, ὅτι μὲν
τῆσδε τῆς ζωῆς ἐκπεπτώκασι, κλαύσομεν, ὅτι δ' ἐπελάβοντο τῆς 65
ἀμείνονος, οὐκ ἐκείνους τε μακαρίους ἠγησόμεθα καὶ ἡμεῖς
πρὸς παραμυθίαν ἀποβλέψομεν;

ταῦτα αὐτὸς τε ἐπὶ νοῦν στρέφοις ἂν ἔχων καὶ τὴν σαυ-
τοῦ φύσιν καὶ ἄλλα πολλῶ πλείω σοι τούτων ὑπαγορεύουσαν
καὶ τοὺς ὑμετέρους οὕτω φρονεῖν δίδασκε καὶ σφῆζου πανοικί 70
καὶ φυλάττου παρὰ θεοῦ καὶ ἐπισταίης ἡμῖν ὅσον τάχιστα, ὡς
ἐν χειμῶνι ἀκτῖς ἡλίου: —

η'

ΤΩΙ ΚΡΗΤΗΣ ΝΙΚΗΦΩΡΩΙ

Καὶ ἐδεξάμην σου τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνέγνων ἐν αὐτῇ σέ,
θειότατε δέσποτα, ὡς οἱ ἐν τοῖς τέκνοις τοὺς πατέρας χαρακτη-
ρίζοντες καὶ γὰρ διὰ πάσης αὐτῆς τὸ σὸν ὑπέφρανες ἀκομπον 5
καὶ τὸ τῆς μετριότητος πλεονέκτημα· ὃ με καὶ εἰς ἀμύχανον
ἀπορίαν συνέκλεισε σκοποῦντα, πῶς ἂν σοι γράφων προσενε-
χθείην, μηδεμίαν ὑπερβολὴν ταπεινώσεως πρὸς ἡμᾶς παρα-
λελοιπότι, ἤπερ ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς χρήσασθαι προσήκόν ἐστιν.

⁴⁹ πελάγους κινδύνων V ⁵² Hom. Z 236 ⁵³ ποθεινότερος V ἐπινοή-
σειεν V ⁷⁰ παροικεῖ L πανοικεῖ FM XlIX ² τῳ — νικηφόρῳ om. L neque
quicquam erasum in F ὑπέφραiven VM ⁵ πλεονέκτημα V

- 10 ἢ τὸ μὲν μάτην ἠπόρηται μοι, σὺ δέ, σοφος ἂν τὰ τε θεῖα
καὶ ὅσα ἀνθρώπινα, τύπον ἐμοὶ καὶ χαρακτῆρα ἐπιστέλλων
ἀνέγραφες; πρὸς ἅπερ ἑμαυτὸν κανονίζων εἰδείην ἂν, ὅπως
μὲν τοῖς οἷος σὺ θείοις ἀνδράσι, τάχα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
ἅπασι προσφέρεσθαι χρὴ. καὶ πολλὴν ὡς ἔοικεν εὐτυχίαν ἂν
15 εὐρόμην, εἰ προσαγορεύσει ἐλπίσας ἐντεύξεσθαι λεληθότως παραι-
νεσιν τοῦ μέτρια φρονεῖν ἐδεξάμην. καλῶς ὑμᾶς ἄρα ἐπὶ τὴν
τῆς ἐκκλησίας τεθῆναι λυχρίαν ἠύδοκῆσεν ὁ θεός, ὡς τῷ φωτὶ
τῆς ὑμῶν ἀτυφίας τοὺς ἄλλους ἡμᾶς καταλαμπομένους κατ'
ἴχνος ἵεναι σπεύδειν. ἐργάζη μὲν γὰρ αἰεὶ καὶ σταντῷ θησαυ-
20 ρίζεις τὸν ἐκ τῶν ἀρετῶν πλοῦτον, καλὴν δὲ πυλωρόν ἐπιστᾶς
αὐτῷ τὴν ταπεινώσιν, ὡς μὴ λαθόντες, οἷς ἔργον ὑφαιρεῖν τα-
τοιαῦτα, τὸν θησαυρόν ἐκφορήσωσιν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν
Φαρισαιοῖν ἐπαινεῖς ἐκείνου, ὃς τὸ τῆς ψυχῆς φρούριον μάτην
ταῖς ἀρεταῖς πανταχόθεν κατοχυρώσας εἰσοδὸν ἐκ μιᾶς πύλης
25 τῇ ἐπιβούλῃ ἀνεπέτασεν ὑψηλοφροσύνη, ὡς ἅπαν κατ' ἄκρας
ἀλῶναι τὸ ἔργμα, καί, ὃν πόνοις μακροῖς ἐξεπόνησε πύργον
προσβολῇ μηχανήματος καταρραγῆναι μιᾶ' ταῦτ' ἐγὼ σοῦ θαυ-
μάζω καὶ χάριν ἐπίσταμαί σοι τοῦ παραδείγματος. περὶ γὰρ
σαντοῦ μέτρια γράφων σύμβουλος ἡμῖν μετριότητος γίνη. καὶ
30 γίνου καὶ κατευθύνου καὶ τὸν θεὸν ἡμῖν ἴλεων ποιεῖ ταῖς
σαῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιμόνοις ἐντεύξεσιν.

ὁ σοὶ ἀνεψιὸς φοιτᾷ μὲν προθύμως, διδάσκει δὲ προθυ-
μότερον· διδοὺς γὰρ τὴν αὐτοῦ τὴν ἐμὴν προθυμίαν ἀντι-
λαμβάνει. καὶ γένοιτ' ἂν αὐτῷ καὶ τοῦτ' ἐλπίξειν εἰκὸς τῆς
35 ἡμῶν ὀμιλλίας ὄφελος, οἷ γὰρ οὐ μᾶλλον ἐν μαθήμασιν ἐπιδιδόναι
τοὺς μαθητὰς εὐχόμεθα καὶ σπουδάζομεν, ἢ ἐν ἡθῶν κόσμῳ
καὶ τῇ ἄλλῃ τῶν ἀρετῶν κτήσει καὶ ἐπιμελείᾳ: —

ιβ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ

Οὐκ ἴσον, οὐκ ἴσον ὑπὲρ ἄλλων τέ σοι τὰ πρότερα πέμ-
πειν ἐπιστολάς, καὶ νῦν ὑπὲρ σοῦ πρὸς σὲ γράφειν ἀνάγκη
5 ἔχειν· καὶ τότε μὲν ἀξιοῦν λύειν σε τὰ τῶν δεομένων ἀνακρά,
νυνὶ δὲ φάρμακα ζητεῖν συντιθέναι, ἅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιθῆς τῇ

¹⁰ τὰ θεῖα V ¹⁴ ἂν adieci ¹⁷ ὡς τὸ φωτὶ V ²³ cf. ev. Luc. XIII 11 ss.

σαυτοῦ ἀθυμία. διὸ δὴ καὶ τότε θαρρῶν ἅμα καὶ χαίρων
 ἐπέστελλον· θαρρῶν μὲν, ὡς οὐ παρὰ φαῦλου τοὺς ἐμοὺς
 θήσῃ λόγους, χαίρων δὲ τῷ πολλῶν εὐεργέτην ὄραν σε γνώ-
 μενον. νυνὶ δὲ τὸ μὲν θαρρεῖν αὐθις πρόσσεστιν ὡς ἀνύσομεν, 10
 τὸ δὲ χαίρειν οὐ πάρεστι. πῶς γὰρ ἂν χαίροιμι, ἢ πῶς οὐκ
 ἂν δακρύσαιμι συνοικίαν ὄλην ἀνθρώπων φιλάτων ἀκούων
 ἔξω τῆς σφῶν οἰκίας, ἐπὶ γῆς ἀλλοτριᾶς, ἐν ὁδοιπορίᾳ, ἐν ἄρᾳ
 χειμῶνος, ἐν λατρῶν σπάνει ποικίλοις ἀρρωστήμασι καταπονου-
 μένην; ἀλγῶ μὲν γὰρ καὶ ὅτι τῆς στάσεως ἐκείνης, καθ' ἣν 15
 εὖ ποιῶν ὁσημέραι πολλοὺς ἐφαίνου, παρὰ προσδοκίαν μετέστης
 ἄπασαν, ὡς μὴδ' ἐμὲ τοὺς πρὸς ἐμὲ καταφεύγοντας τῶν ἀν-
 θρώπων ἔχειν εἰς ὃν ἂν παραπέμποιμι· αἱ τῶν νοσημάτων δὲ
 προσβολαὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος μέσης μου τῆς ψυχῆς
 ἀψάμεναι οὐδαμῶς ἀνιάσιν, ἂν μὴ τις ἀγγελία χρηστὴ παρ' 20
 ὑμῶν ἀφίκηται, ὡς ἐξάντεις πάντες τῶν νόσων γενένησθε. εὖ
 γὰρ ἴσθι, ὡς ἐπὶ μὲν ταῖς νόσοις τῶν ὑμετέρων τῆς αὐτῆς
 κάμοι δεῖ παραμυθίας, ἥσπερ καὶ σοί, ὄραον τε δηλαδὴ, ὃ καὶ
 δοιή θάττον θεός, σχόντων καὶ τελέως ἀναστάντων τῆς νόσου
 — τοὺς γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκ τῶν ἴσων ἀλγοῦντας καὶ τὰ 25
 ἴσα κουφίζει φάρμακα —, ἐπὶ δὲ τῷ συμβάντι τῆς τύχης ἐναν-
 τιώματι, εἰ μὲν οὕτως αὐτὴν ἀπειλοῦσαν ἐώραν ὡς ἀπογινώ-
 σκειν τὴν εἰς τάναντία πάλιν αὐτῆς στροφὴν, εἶχον ἂν τοῖς ἐκ
 τῆς ἀσθηροτέρας φιλοσοφίας γενναίοις καὶ ἀνδρείοις λογισμοῖς
 πᾶν τὸ προσιὸν ὡς ἀνιῶν ἀποκρούεσθαι, οἷς ἴσως, ἐπειδὴν 30
 τοῦ συνεῖναι ἀλλήλοις τύχωμεν καὶ τῆς τύχης ἡμῖν προσγελώ-
 σης, οὐκ ἀπεικίτως τὸν νοῦν προγυμνάσασθαι πειρασόμεθα.
 ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐλπίδες χρησταὶ διαφαίνονται — οὔτε γὰρ αὐτὸς
 οὔτω προσκέρουκας ὡς δικαίας καταδίκης ἄξιός εἶναι· οὔτε
 τῷ αὐτοκράτορι τοσοῦτο τὸ ἥθος σύνισμεν, ὡς ἐπὶ μικροῖς 35
 μεγάλα ὀργίξεσθαι, μᾶλλον μὲν οὖν ἐπὶ μεγάλοις μικρὰ ἢ
 οὐδέν· καὶ γὰρ ἂν τὸν αὐτοκράτορα εἴπῃς, αὐτίκα συννοεῖν
 δίδως καὶ πᾶσαν χρηστότητα καὶ ἐπιείκειαν καὶ φιλανθρωπίαν
 καὶ μυρίων ἐσμὸν ἀγαθῶν, ὅσα πρὸς τοὺς ὑπηκόους τὴν ἀνα-
 φροσὴν ἔχει· ἐκ δὲ τοῦ οὔτω μὲν χρηστοῦ, οὔτω δὲ καὶ ἰδίᾳ 40
 σοὶ τὰ ἐκ παίδων χρησαμένου ὡς καὶ δεσπότου καὶ πατρὸς
 καὶ διδασκάλου καὶ εὐεργέτου καὶ παντὸς καλλίστου ὀνόματος

XIX ¹² ἀκούων ἐξ ὧν τῆς V ²⁵ γνώμη in marg. L ²⁹ ἀνδρείοις V
³⁰ ἀνιῶν LF

τῶν μὲν ἐπὶ σοὶ τόπον σχεῖν, τὰ δὲ αὐτὸ τοῦτο γενέσθαι οὐδὲν
 χρὴ τῶν ἀπεικτῶν προσδοκᾶν —, ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω συνορῶμεν
 45 τυγχάνοντα, εἰκὸς σε τοῖς ἐκ τῆς μέσης καὶ μετριοπαθοῦς φιλο-
 σοφίας λόγοις ψυχαγωγεῖν καὶ τοῖς ἐκείθεν αἰονήμασι κατα-
 τλοῦντα τὸ τῆς ψυχῆς οἰδαῖνον, ὡς εἰκὸς, καταστέλλειν καὶ
 παρεισάγειν μὲν Σοφοκλῆν λέγοντα

ἀνάληγτα γὰρ οὐδ' ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς
 50 ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας· ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ
 πᾶσι κνκλοῦσι, οἷον ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι·
 παρεισάγειν δ' Εὐριπίδην ἀποφαινόμενον, ὡς συμφορὰ
 πᾶσι βροτοῖσιν ἢ τότε ἦλθον ἢ τότε·

καὶ ἐκ μὲν τοῦ συλλογίζεσθαι πάντα τινὰ τῶν τοῦ βίου
 55 ἠδέων μὴ ἔξω τῆς ἀντικειμένης ἀηδίας ἀναλαμβάνειν, κἂν αὐ-
 τὸν εἴπῃς τὸν αὐτοκράτορα· ἐκ δὲ τοῦ τὸ μηδένα διὰ βίου
 κακῶν ἀπαθῆ διαγενέσθαι· εἰ γὰρ πον τοῦτον εὖρης, ἐξέστω
 σοι μηδένα προσίεσθαι τὸν παραμυθούμενον. χωρὶς δὲ τούτων
 καὶ ἐναντιώματι τι δεῖ τῷ ἀνθρώπῳ ποτὲ συμβῆναι τοῦ λογισμοῦ
 60 πείραν ληφόμενον, εἰ μὴ παντάπασι καταπίπτει, εἰ μὴ δέδιδε τὰς
 σκιᾶς, ὡς τοὺς ψόφους οἱ λαγωοί, εἰ, ὥσπερ ἀνὴρ ὀνομάζεται,
 τοῦτο κἂν τοῖς γινόμενοις εὐρίσκειται· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν ἐπί-
 δοξον μὲν αἰεὶ παλαίσειν, οὐδέποτε δ' εἰς ἀγῶνα καταβάντα
 παλαιστὴν ἄριστον εἶναι φήσομεν. δεῖ δ' ἐν ἅσασι τῆς πείρας
 65 αἰεὶ· καὶ ἰατροῖς μὲν οὐδεὶς συγκαταλεγήσεται, ὃς ἰατρῆειν μὲν
 ἐπαγγέλλεται, οὐκ ἔστι δ' ὃν ἐθεράπευσεν· ἄνδρα δὲ εἶναι νομί-
 σομεν, ὃν συμφορὰ μὴ διεκωδώνισεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. οὐ-
 κοῦν νόμιζε νῦν ὡς χρυσὸς ἐν πυρὶ δοκιμάζεσθαι καὶ ἴσθαι τοῖς
 γενναίοις ἐκείνοις συμπαραθέων ὡς παῖς πατρός, τῷ Ἀβραάμ
 70 λέγω, τῷ Ἰακώβ, τῷ Μωσῆ, τῷ Δαυίδ· οἷς πολλὰ μὲν νέφη
 πειρασμῶν ἐπεπρόσθησεν οὐ δικαίως, ἐν ὑστέροις δὲ καὶ ἥλιου
 λαμπρότερον ἐν τῷ κόσμῳ ἐξέλαμψαν.

ταῦτά σοι ἀπὸ κλίνης, ἐπειδὴ με τῶν ποδῶν ἢ περίοδος
 πῆξει, οὐκ ὀλίγα μᾶλλον ἢ γνήσια πέπομφα· ἀντὶ μέντοι τοῦ
 75 πλείω γράφειν εὐχομαι τῷ θεῷ σῶς τε καὶ ὑγιεῖς ἐπανελθεῖν
 ὑμᾶς οἴκαδε. καὶ σοι τηρικαῦτα οὐ γράμματα μόνα καὶ λόγους,
 ἀλλὰ καὶ ὄλον ἑμαυτὸν πρόθυμός εἰμι συνεισφέρειν ἀπανταχοῦ,
 καὶ εἰ πολλῶ πλείω σοι τῶν παρόντων ἢ τύχη ὀργίζοιτο: —

⁴¹ Soph. Trach. 127 ss. ⁵¹ ἄρκτου VM ⁵² παρεισάγειν V Eurip. Andr.
 852 s. ⁶³ βροτοῖσι V ⁷⁰ δ' αὖδ. codd. ⁷³ ὄλην V

κ

ΤΩΙ ΒΑΡΛΑΑΜΗ ΚΥΡΩΙ ΙΩΑΝΝΗΙ

Σὺ δὴ, φίλτατε, δοκῶν παίξειν ἐσπούδαζες, ἤνικα ἡμῖν ἠ-
 πείλεις σὺν γέλωτι, ὡς, ἂν ἀρχῆς ἐπιλάβῃ τινός, καθ' ἡμῶν
 πρώτων τὰς τῆς ἐξουσίας ἀφήσεις ἡνίας. καὶ γὰρ ἄνδρα του- 5
 τον τὸν ἐκ Νικομηδείας Κωνσταντῖνον, ἡμέτερόν τε ὄντα τὰ πάν-
 τα καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῖν κτημάτων ἐπιστατοῦντα, οὐ μόνον
 δημοσίοις, ἀλλὰ καὶ ὑπεροχοῖσι ἀνάγκαις πρώτον ἀπάντων φέρων
 ὑπέδηκας, ἵνα καὶ τῆς οἴκοι διατριβῆς ἐκπίπτοι, καὶ τῆς τῶν
 κτημάτων ἐπιμελείας εἴργοιτο, καὶ ἐπὶ ξένης ταλαιπωροῖτο, καὶ 10
 πού καὶ μικρόν τι σφαλῆις μεγάλην ἀποτίσειε τὴν ζημίαν. ταῦτα
 τὰ καθ' ἡμῶν γενναῖά σου στρατηγήματα· οὕτως ἀπειλῶν ἀλη-
 θῆς εἶ, κἂν ἐν οἷς ἀπειλεῖς οὐ βούλῃ πιστεύεσθαι. τὸ δ' ἐπι-
 σημώτατον τῶν σῶν τροπαίων καὶ ὅ σε οἱ θαυμαστοὶ λόγοι πολ-
 λοῖς ἔτεσι πεπαιδευάσιν, ὅτι ἄνδρα ἰδιώτην — μὴτ' εἰδότα 15
 μῆτε βουλόμενον τοῖς ὑμετέροις χροαίνεσθαι δημοσίοις, ἀλλ' ἀγνήν
 τούτων ἔχειν καὶ ψυχὴν καὶ χεῖρας ἐθέλοντα — ἐπὶ κεφαλῆς
 ὥσας τοῖς ἐκκηρύκτοις ἀπ' ἐργαστηρίων φιλοσοφίας ἔργοις ἐνέ-
 φυρας. καίτοι τί μαθῶν τοὺς μὲν ἄλλους παρέδραμες — πολ-
 λοὶ δ' εἰδὶ καὶ δεινότεροι τούτου καὶ προθυμότεροι τοῦ τῶν 20
 δημοσίων σπᾶν φορντοῦ —, τῷ δ' ἀπραγμονεστάτῳ τούτῳ
 εὐθύς ἐπέπεσες; δεήσει δὴ διὰ σὲ φιλοσοφίαν ἅπασαν πάσης
 ἐξελαθῆναι τῆς γῆς, εἴ γε τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν αὐτόθεν τοῖς
 δημοσίοις ἐπιπηδήσουσι, τοὺς δὲ πρὸς ταῦτα μὴ πεφυκότας
 αὐτὸς ἀναγκάσεις. 25

νῦν μὲν οὖν τάχα ποιήσει σοὶ τὴν ἀπολογίαν εὐσχήμονα
 παρ' ἐμοὶ γούν — ἐμοὶ γὰρ ἀποχρήσει καὶ τοῦτο — τὸ μὴ δεῖν
 ἀπειροτόν με μῆναι τῆς σῆς ἐξουσίας. δεῖ γὰρ οὐ δι' ἠδοῆς,
 ἀλλὰ συμφορᾶς μαθεῖν ἡμᾶς, ὡς δυναστείαν περιζεῖσαι. ὅπερ
 ἂν οὕτω καὶ πάντες οἱ ἄλλοι μάθωσι, φεῦ, οἷά σοι μέλλοντι 30
 δρᾶν ἀρχὴν τινα συνηγηόμεθα. τοῦ λοιποῦ δ' ἂν μὴ στῆς καθ'
 ἡμῶν οὕτω φιλοτιμούμενος, τοῦτό σοι ἡμᾶς ἴσθι προλέγοντας·
 ὡς ἢ παῦσαι ἀληθεύων ὅπερ ἠπέλησας, ἢ ἀνταπειλήσω κἀγὼ καὶ
 ῥήμασι μὲν τάχα ψεύσομαι, πράγμασι δὲ ἀληθεύσω. καὶ τηρι-

XX³ Σὺ δὲ LF⁶ τὰ om. V¹⁰ ξένους V¹³ βούλει V corr. alia man.
 ex βούλη L ἐπισημώτατον V²⁰ μάθωσιν VM

35 καὺτα γελάσεις μὲν, ὡσπερ ἐγὼ νῦν, τῶν δὲ περὶ ἡμῶς τινες
διὰ τὴν ἡμῶν ἀλήθειαν κλαύσονται, ὡσπερ που καὶ τούτω, δι'
ὄν ἡ ἐπιστολή, νῦν ἱκανῶς κέκλαυται. ἔρωσο καὶ εὐθύμει
καὶ μὴ ἀδίκει: —

καί

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἔοικε τὰ πρόην ἐπισταλέντα σοι παρ' ἐμοῦ συνάψαι σοι
μᾶλλον τὸν Κωνσταντῖνον, ἢ τὸ καθ' αὐτὸν ἐν ἡρεμίᾳ βιοῦν
5 ἀνύσαι. ἐγὼ μὲν γὰρ σε ὄμην ἅτε πέρυσιν οὐπω τῶν δημο-
σίων γευσάμενον μήτε πᾶν τι δεινὸν τὰ τοιαῦτα εἶναι καὶ
δράδιον μεταπείδεσθαι, πρὸς ὅτι ἂν τις φιλοσοφίας ἐχόμενον
εἰσηγήται. σὺ δὲ ὡς που δίδως εἰκάξειν, οὕτω καὶ τοὺς διὰ
βίου τούτοις ἐνηθληκότας ὑπερβαλὼν ἔχεις, ὡς καὶ τόνδε τὸν
10 ἄνδρα, τὸν τηρικαῦτα καὶ μόνον τὸ τοῦ Δουκὸς ὄνομα φρίτ-
τουτα — τὸ σοὶ περικείμενον λέγω δὴ — καὶ βουλόμενον ἂν
ἀσμένως, εἰ μὴδ' οὗτος σέ, μήτε σὺ τοῦτον ἦδεις, μηδενὸς ὀκη-
ρότερον τῶν ὑπηρετουμένων σοι ἀποφῆναι, καὶ ταῦτα προχει-
ρότερον τοῦ εἰκότος. καὶ νῦν οὕτω περὶ σέ πρόθυμός ἐστιν ὁ
15 ἀνὴρ, ὡς μικρὰν ἢ οὐδεμίαν ἀσχύνην ὑπὲρ τῶν φθασάντων
γραμματίων ὄφλειν ἐμὲ τοῦτο βλέποντα, ἐν οἷς περὶ αὐτοῦ διεξ-
ῆεν, ὅτι τε φιλοσοφεῖν βούλεται καὶ τὰ καθ' αὐτὸν πράττειν
καὶ ἄγος αὐτῷ τὸ δημοσίων τινὸς προσάψασθαι. σοὶ γὰρ δι-
δασκάλῳ φοιτήσας τὰ σεμνὰ πάντα ἐκεῖνα μηδὲν μελλήσας ἐξ-
20 ἔπτυσεν. ἀλλὰ γὰρ οὗτος μὲν ὑποκοριζόμενος φιλίαν εἶναι τὸ
χρημὰ φησι καὶ φιλεῖν σε καὶ διὰ τὸ σὸν φίλτρον πάντ' ἂν
ἔτοιμος εἶναι παθεῖν καὶ δρᾶσαι· ἐγὼ δὲ δέδοικα, μὴ ὡς ἀληθῶς
μεταβέβληται καὶ πρύμναν ἐκρούσατο, καὶ δεήσει ποτὲ τῇ φιλο-
σοφίᾳ σε δοῦναι λειποταξίου δίκας οὐχ ὑπὲρ σαυτοῦ μόνον,
25 ἀλλὰ καὶ ἄλλων οὓς ἐκείθεν ἀπεβουκόλησας. εἴη μὲν οὖν, ὡς
οὗτος λέγει, φιλία· καὶ γὰρ καὶ γὰρ τοῦτο βούλομαι, καὶ σὺ βού-
λου, καὶ γένοιτο τοῦτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὡς ὑπὸ
Σειρήνων τῶν σῶν χρηστῶν ἡθῶν τε καὶ λόγων θέλγεσθαι,
ἵνα καὶ γὰρ ξμαντόν τε καὶ οἷς ἂν συγγίνωμαι πείσω ὁ μᾶλλον

XXI² τῷ αὐτῷ Li neque plura verba rasura deletit F τῷ αὐτῷ βαρ-
δαλῆ κρηῶ ἰωάννη VM⁸ που om. LF¹⁵ ἢ addidi¹⁶ τοῦτον V¹⁸ αὐτῷ
τῶν δ. LF

ἑτοιμότερός εἰμι περὶ σοῦ πείθεσθαι, ὅτι κἀν τοῖς δημοσίοις 30
οὐδὲν ἤττον φιλοσοφεῖς καὶ τοῖς μὲν λόγοις κοσμεῖς τὰ κοινά,
τοῖς δὲ κοινοῖς περιφανεστέρους ποιεῖς τοὺς λόγους. τὸν δὲ
σὸν τοῦτον, εἴτε μαθητὴν εἴτε φίλον εἶδ' ὅτι ἂν βούλη καλεῖν,
καὶ προσίεσο εὐμενῶς. ἂν του δέηται, καὶ νῦν τῷ ἡγεμόνι
προθυμῆθητι δι' ἐμὲ συστήσαι, μᾶλλον δὲ δι' αὐτὸ τὸ δίκαιον, 35
ᾧ σὺ βοηθεῖν ἀνάγκη ἔχεις ἐκ τῆς ἀρχῆς. κινδυνεύει γὰρ παρὰ
τὰς ἀπάντων τῶν αὐτόθι ψήφους ἀποτίσαι ἂ μὴ ὀφείλει. ἐγὼ
δὲ οἶδα, ὡς ἂν μὴ σὺ τὴν σύνοδόν σοι θέμιν καὶ τὴν τῶν
λόγων περὶ τὸ σύμμαχον τῷ ἀνδρὶ παραδῶς, μικρὸν ἢ οὐδὲν αἰ
πάντων ἀνθρώπων ψῆφοι πρὸς ἡγεμόνος ἐνὸς ἐξουσίαν: — 40

κβ'

ΤΩΙ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩΙ ΚΥΡΩΙ ΑΝΔΡΟΝΙΚΩΙ

Ἄλλ' εἰ μὴ κατόπιν ἑορτῆς τὸ λεγόμενον ἤκομεν καὶ
τηνικαῦτα οἶνον αἰτοῦμεν, ἥνικα πρὸς ἄλλους ἐκφορηθέντος
αὐτοὶ κεναῖς χερσὶν ἐπανήξομεν, οὐκ ἂν ἐργῶδες εἴη μαθεῖν. 5
αὐτὸς γὰρ δηλώσεις, ἐπεὶ καὶ τιμᾶν οἶδας πρὸ πάντων ἀλή-
θειαν. ἀλλὰ νηστεῖαν τὰ παρόντα ἐρεῖς; ἀλλ' εἰσὶν αἱ τῶν
ἡμερῶν προπίνουσι τοῦτον ἡμῖν. ἀλλὰ δεῖσεις, μὴ που βακχεύη
καὶ κατορχήσῃται τῆς προσηκούσης ταῖς ἡμέραις ὁ Βάκχος
σεμνότητος; θάρρει τούτου γε ἔνεκα· νήφω καὶ σώφρων αἰεὶ 10
παρ' ἡμῖν καὶ Διόνυσος, ἀλλ' οὐχὶ μαινόλης οὐδὲ λυαῖος· σύμ-
μετρος γὰρ παρορσιάζεται πρὸς ἡμᾶς. προσέτι δὲ καὶ Νύμφαις
αὐτὸν ταῖς ἐκ φρεάτων συνάπτομεν καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπιει-
κῆς καὶ καθεστῆκως τοῖς ἐνταῦθα συνδιαιτᾶται. παρ' οἷς μὲν γὰρ
εἶργεται Νυμφῶν ὁ θεός, δεινὸς ἐκεῖ προσιδεῖν, καὶ πάντα 15
ποιῶν ἄνω καὶ κάτω, καὶ παραπλήξ καὶ οἰστροφόρητος ὡς
οὕτως εἰπεῖν· οὗ δὲ ταύταις συνείργονται, εἰρήνης πάντα
μεστὰ καὶ κόσμου, καὶ θανμαστὸν δὴ τινα τρόπον ἐκ δυεῖν
βλαπτόντων ἐν ὠφελούν συγκερᾶννται· Διόνυσος μὲν γὰρ
ἄκρωτος ἐγκεφάλῳ λυμαίνεται, Νύμφαι δὲ καθ' αὐτὰς κακῶς 20
στόμαχον καὶ σπλάγγνα διατιθέασιν, ἀλλ' εἰς ἐν συνελθοῦσιν
ὅ τε νοῦς ἔρρωται καὶ τὸ σῶμα πᾶν ὑγιῶς διαγίνεται. οὕτω

³³ βούλει LF ³⁶ συστήναι V ³⁷ τῶν om. L XXII ⁷ νηστεῖαν scripsi pro
νηστεία ⁸ τοῦτο V ¹⁵ προσειδεῖν VF ¹⁷ εἰπεῖν οὐδὲ ταύταις οὐδὲ ταύταις V

θεραπεύομεν τὸν Βάκχον ἡμεῖς, οὕτως ὑπ' ἐκείνου θεραπευόμεθα.

- 25 εἰ μὲν οὖν ταύτας μόνας προβαλῆ τὰς αἰτίας, καὶ δὴ λέλυνται· εἰ δὲ καὶ ἄλλας, καὶ πρὸς ἐκείνας παρατάξασθαι χρεῖα δῆπου. ἀλλ' οὐ ποιήσεις, ὥς μὴ πλείω περὶ Διονύσου γράφειν ἀναγκάζων τοῖς πολλοῖς μεθύειν με δόξαι ποιήσης: —

κγ'

ΤΩΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΩΙ ΓΑΥΚΕΙ

- Ἐγὼ πανταχόθεν τοὺς ἑαυτοῦ λογισμούς συναθροίσας καὶ πολλὰ βασανίσας οὐκ ἔστιν ἦν εὖρον ὁδὸν ἑαυτῶ, πῶς ἂν
 5 ῥαδίως ἐν τῷ παρόντι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀποδυσάιμην, ὥς μὲν αὐτὸς εἶποις ἂν, αἴτησιν, ὥς δὲ ἐγὼ φημι, δικαίαν ἐπιταγήν. καὶ γὰρ σύννοια πολλῆς σοὶ καὶ καλῆς φιλίας ὧν ὀφειλέτης, καὶ βουλοίμην ἂν αἰεὶ τε καὶ νῦν τὴν μερίστην σοὶ πασῶν καταθέσθαι χαρίτων· ἀλλ' ὁ καιρὸς συγχωρεῖν τό γε νῦν ἔχον οὐ βούλεται. ἴν'
 10 οὖν μὴ ἐφ' ἡμᾶς ἐλπίζων ὁ φίλτατος ἡμῶν εἰργηται τῆς ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐπιδόσεως, αὐτὸς μὲν τὰ νῦν παρ' ἕτερον φοιτάτω· ἐγὼ δὲ καὶ εἰσέπειτα φροντιῶ περὶ τούτου· κἂν ὁ θεὸς ἐθέλῃ καὶ καιροῦ λάβωμαι, οὐκ ἂν ἀμελῆς γενοίμην τῷ νέῳ διδάσκαλος, καὶ πάντως ἐλπίζω γενήσεσθαι. νυνὶ μέντοι συγγνώμην εἴπερ
 15 τις ἔχειν αἰτουῦμαι σε καὶ μὴ μέμφεσθαι τὸν βουλούμενον ἐμέ, μὴ δυνάμενον δὲ μέμφεσθαι δὲ σὺν ἐμοὶ τὸν μὴ βουλούμενον δύνασθαι με καιρόν: —

κδ'

ΤΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ ΠΑΠΙΑΙ

- Καὶ ἔξορμώμενόν σε πρὸς τὴν ἡγεμονίαν σὺν εὐχαῖς προὔπεμψα, καὶ νῦν ἐπ' αὐτῆς ὄντι τὰ κάλλιστα πάντων
 5 εὐχομαι· καὶ γὰρ οἶδά σε τὸ τῶν εὐχῶν χρῆμα πολλοῦ, μᾶλλον δὲ τοῦ παντός, τιμώμενον. ποιῶ τοίνυν ὅπερ σοὶ μὲν καταθύμιον, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἀποθύμιον· καὶ ὅπερ σὺ μὲν θερμοῦς ἀπαιτήσαιο, ἐγὼ δ' ἄσμενος ἂν ἀποδοίην. ἀλλὰ τῷ διακομιστῇ τῶν γραμμάτων εἰδὼς χάριτας, ὅτι δι' αὐτοῦ μοι προσαγορευ-

σαί σε, τὴν φίλην κεφαλὴν, ἐξεγένετο, τοῦτο μόνον ἀντευποιῆσαι 10
τὸν ἀνθρώπου δύναμαι — τὸ τὰ πρὸς τὴν σὴν εὐγένειαν
παραδοῦναι γράμματα τούτῳ καὶ τὴν σὴν ὑποσχέσθαι αὐτῷ
χρηστότητα.

καίτοι ταλαντεύομαι μὲν τὴν γνώμην ἄρτι τῶν πρὸς σε
δεήσεων πρώτως ἀπτόμενος, οὐχ ὅτι μὴ πρόθυμος εὐεργετῆν 15
σύ, ἀλλ' ὅτι μὴ ἄξιός ἀκούεσθαι ἴσως ἐγώ· περιγίνεται δὲ
πάλιν θαρρεῖν, ὅτι ὥσπερ τοῖς ἀνεαίοις τῶν ποταμῶν οὐκ
ἐπιλείπουσιν ὕδατα ῥεῖν, οὕτως οὐδὲ ταῖς μεγάλαις φύσεσιν
οἷος σύ σπάνις ἀφορμῆς ἔσται, δι' ἧς ἂν εὖ ποιήσαιεν τοὺς
φιλοῦντας αὐτὰς καὶ θαυμάζοντας. καὶ γὰρ τοι δοκοῦντα 20
ὑπὲρ ἄλλου γράφειν, εἴ τις τὸ ἀληθὲς ἐξετάζειν ἐθέλοι, ὑπὲρ
ἑμαυτοῦ με ἀξιοῦντα εὐρήσει.

τῷ γὰρ ἀνθρώπῳ τούτῳ, δι' οὗ σοι τὰμὰ ἦκε γράμματα,
ἔστι πατήρ, ἀνὴρ ἀγαθὸς μὲν τὸν τρόπον, προβεβηκῶς δ' ἐν
ἡμέραις αὐτοῦ, τῷ τῶν μοναχῶν κοσμούμενος σχήματι. τοῦτον 25
εὗρον ἐνοικοῦντα τῷ φροντιστηρίῳ, ὃ τῶν ἀγίων ἐπικέκληται
πέντε· κεῖται δ' ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν τοῦ βουνοῦ, ὃς τοῦ ἀγίου
Αὐξεντίου ὠνόμασται, ἐν ᾧ φροντιστηρίῳ κἀγὼ νυνὶ ποιοῦμαι
τὴν δίαίταν· καὶ γὰρ δεσπόζειν αὐτοῦ διὰ βίου μοι παντὸς ὁ
Χαλκηδόνος ἐξέδoto· τὸν τοῦ γέροντος οὖν τοῦτον υἱὸν δέομαι 30
σοῦ κελεύοντος ἔργον ἔργον ἀλλάξασθαι, τοῦ παρ' ὑμῖν αὐτόθι
λίθους ὀλίγους ἢ μὴδ' ἐκείνους συναγαγεῖν, τὸ παρ' ἡμῖν
ἐνταῦθα χρησιμώτατον ἐν τοῖς καιριωτάτοις γενέσθαι· καὶ γὰρ
δεῖται πολλῆς ἐπιμελείας τὸ φροντιστήριον, ἅτε ἀφρόντιστον
ἐκ μακροῦ μείναν καὶ μικροῦ κινδυνεύσαν εἰς τέλος πεσεῖν. 35
ἀλλ' ἀναγκαιότερον εἶναι φήσει τις τὸ παρ' ὑμῖν ἔργον τοῦ
παρ' ἡμῖν; οἶδα κἀγώ· ἀλλὰ παρ' ὑμῖν μυριάδες ἂν εἴεν
ἐργαζομένων, παρ' ἡμῖν δὲ οὐδεὶς, καὶ δύναται εἶναι, παρ' οἷς
μὲν μυριάδες, ὁ εἷς οὐδεὶς· παρ' οἷς δὲ οὐδεὶς, ὁ εἷς μύριοι.
ταῦτα καὶ οἱ ἄγιοι πέντε πρεσβεύουσι σὺν ἐμοί· φιλοῦσι γὰρ 40
τὸ τέμενος ἑαυτῶν καὶ βούλονται ἂν οὐκ ἐν τούτῳ σε μόνον
αὐτοῖς συνάρασθαι, ἀλλὰ καὶ εἰσαεὶ βοηθείας τῷ σημῷ τούτων
ὀρέγειν. ὑπισχνοῦνται γὰρ καὶ αὐτοὶ πολλαπλασίως ἀντι-
μετρεῖν σοι τὰς ἀμοιβάς, ἐγὼ δ' εὐχῆς ἔργον τίθεμαι καὶ θεατῆρ

XXIV ¹⁷ ἀνεναίοις LF ¹⁹ ποιῆσαι V ποιήσαι ἐν M ³⁰ ἐξέδoto V
²⁵ μείναν LM κινδυνεύσαι L ³⁸ καὶ δύναται — παρ' οἷς δὲ οὐδεὶς om. V
⁴³ πολλαπλασίους VM ⁴⁴ σοι τὰς χάριτας ἐγὼ V σοι τὰς χάριτας, τὰς
ἀμοιβὰς ἐγὼ M

45 σέ ποτε τοῦ φροντιστηρίου γενέσθαι ἢ πρὸς τὴν πόλιν εἰσελαύ-
νοντα ἢ τῆς πόλεως ἐξιόντα — οὐδὲ γὰρ ἔστι πόρρω πάνυ
ἐκτραπῆναι τῆς λεωφόρου — καὶ πείδομαι πάντως, ὅτι τῶν
καλῶν ἔραστήν φήσεις ἐμὲ καὶ ἐπαινέσεις τῆς προαιρέσεως, οὐ
λέγω, διὰ τοὺς μάρτυρας — τοῦτο γὰρ οἶσθα καὶ πρὶν ἐπι-
50 στήναι —, ἀλλὰ τῆς τοῦ τόπου θέσεως ἔνεκεν ἐκτόπως εὐφροῦς
οὔσης, καὶ τῶν ὑδάτων οἷσπερ ἀφθόνοις καταρρεῖται, καὶ τῆς
ἡσυχίας ἧς ἀπολαύμεν, καὶ τοῦ ναοῦ καλλίστου μὲν τὴν
οἰκοδομήν — τὸν γὰρ ἐντὸς ἅπαντα κόσμον πλὴν τῶν κίονων
ἀπώλεσε —, τὸ δὲ μέγεθος οὔτε μελίζονος, οὔτ' ἐλάττονος, ἢ
55 κατὰ τὸ προσῆκον μέγεθος τοῖς φροντιστηρίοις, ἀλλὰ τοιούτου,
οἷον ἂν τις ἰδὼν τῆς συμμετρίας εὐθύς ἐπαινέσειε.

τοῦτο μὲν οὖν οὕτω γενέσθαι εὐχομαι· εἰ δὲ δεῖ καὶ τινα
τῶν σὺν ὑμῖν συμπερσεβυτην προσλαβεῖν, τὸν ἐμὸν προσλαμ-
βάνω θεῖον· ὃ πόσον τὸ περὶ σὲ φίλτρον καὶ θαῦμα πρόσεστιν,
60 οὐκ ἐμὲ δεῖν οἶμαι μαρτυρεῖν ἐπὶ τῆς σῆς εὐγενείας, ἀλλ'
ἐπὶ τῶν ἄλλων τὴν σὴν εὐγένειαν: —

κ'ε

ΓΡΗΓΟΡΙΩΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΙ ΜΟΝΑΖΟΝΤΙ ΤΩΙ
ΑΥΤΟΤ ΟΜΙΛΗΤΗΙ

Ἐπεὶ μακροῦ μακρὰ γράφειν οὐ δεῖ· τὸ γὰρ τούτου μήκος
5 ἀρκεῖ. οὗτος τοίνυν ὡς ἐμοὶ καὶ τῷ Ῥόδου γνησίως συν-
ῆπται καὶ ὡς ἐκείνος ἦν τὰ πάντα τῷ ἀνδρὶ — τὰ τ' ἄλλα
καὶ τὰ εἰς τὸν δεσπότην τὸν πατριάρχην ἀναφερόμενα —, ἐπι-
μελῶς οἶσθα. δεῖ δὲ σε τῆς μὲν ἐκείνου πρὸς τὸν ἄνδρα κηδε-
μουσίας γενέσθαι διάδοχον, τὴν δ' ἐμὴν πρὸς τοῦτον μιμεῖσθαι
10 φιλίαν. κἂν τοῦ σοῦ φίλτρον καὶ τῆς ἐπιμελείας ἀπολαύῃ κατὰ
ταυτόν, οὐκ οἶμαι πλειονος ἐπικουρίας δεήσειν αὐτῷ, ἀποχρήσειν
δὲ μόνην τὴν σὴν, εἰ καὶ τοῦ νυνὶ προσόντος αὐτῷ μήκους
μακροῦ μακρότερος ἦν: —

κς

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Πολλὰ καὶ περὶ πολλῶν λέγω ἔχων σοι, ἐπειδὴν ὡς ὑμᾶς
ἔλθω — καὶ γὰρ ἤξω —, βούλομαι νῦν ταῦτα ἐλάττω θεῖναι

⁶⁰ τοῦ om. VM XXV ⁹ τοῦτο V

καὶ μὴ πάντα τηρικαῦτα προσδεῖσθαι λέγειν· ἀλλ' ἔστιν ἂ καὶ 5
 γραμμασι φθάσας παραδηλοῦν. ἐμοὶ τε γὰρ εὐχερέστερον
 ἅπαντα ἐπὶ μνήμην ἐλεύσεται τὰ μὲν ἐντεῦθεν γράφοντι, τὰ
 δὲ αὐτόθι συννεσομένῳ· καὶ σὺ δὲ ὄσον ὄσεις καὶ ἀνύσεις τῷ
 χρόνῳ, εἴ σέ τιμι βοηθεῖν ἀξιοῦμεν τὰ μὲν ἀναγινώσκων, τῶν
 δ' ἀκροώμενος. 10

εἰ τοίνυν σοι δύναμις ἐστὶν οὐκ ἀπὸ τοῦ τοῖς εὐτυχεῖν
 εἰωθόσι συναίρεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τῶν τῆς ἐναντίας πεπειρα-
 μένων τύχης ἀντιλαμβάνεσθαι, πάρεστιν ὁ τῆς μεγάλης ἐκ-
 κλησίας ὅδε λαοσυνάκτης, ἀρχῆθεν μὲν ἐμοὶ τὰ ἐς φιλίαν
 προσήκων. μόνος δὲ τῶν τοῦ τάγματος ἐν ᾧ δὴ κατείλεται 15
 ἐπιεικέστερόν τε τὸν αἰεὶ χρόνον διαβιούς, καὶ τὸ πολλά πρῶ-
 τειν ζημίαν ἠγγούμενος, καὶ κολακείας ἀνελευθέρου πάσης οὕτω
 πόρρωθεν τοῖς λόγοις ἀφεστηκώς, ὥς, καὶ εἴ τις δέοιτο τοῦ
 δυναμένου τοῦτον εὖ δρᾶσαι, δέος πολὺ προσεῖναι, μὴ καὶ
 μᾶλλον παροξύνει τοῖς ἰκετηρίοις. δεῖται μὲν οὖν τῆς πατρι- 20
 αρχικῆς μεγαλειότητος ἂ παρὰ τοῦδε μαθήσῃ. εὐποιία τὸ πᾶν
 ἐστὶ. τί γὰρ δεῖ κύκλους ἐλίττειν; δεῖται δὲ σοῦ μὲν δι' ἐμοῦ,
 διὰ σοῦ δὲ τοῦ θειοτάτου πατριάρχου. κἂν ὀπόσον ἐγὼ τοῦ-
 τον εὖ παθεῖν βούλωμαι βουλήσῃ καὶ σὺ, — βουλήθητι δέ —,
 εὖ οἶδ', ὅτι καὶ ὁ δοῦναι τὴν χάριν δυνάμενος καὶ βουλήσεται· 25
 καὶ γὰρ καὶ φθάσας δάσειν ὑπέσχετο, πάντως δ' ἂν καὶ μὴ
 ἐπαγγελιάμενος ἐχαρίσατο σοῦγε ἀντιβολοῦντος. ἄξιός δ' εὖ
 παθεῖν ὁ ἀνὴρ ὑπὲρ οὗ γράφομεν τῶν τε ἄλλων ἔνεκεν, καὶ
 ὅτι παῖδες εἰσιν αὐτῷ πρὸς μαθημάτων ἐκδοθέντες ἀνάληψιν,
 οἷς ἂν μὴ τὰ πρὸς τὸν βίον ἐπιτήδεια αὐτάρκη προσῆ, κίνδυνος 30
 αὐτοὺς ἐν τοῖς ὑστάτοις μάτην εὐρεθῆναι πεπονηκότας· καὶ ὅτι
 τῶν τῆς αὐτῆς αὐτῷ τάξεως πάντων πολλαχόθεν εὖ πεπονθότων
 καὶ πασχόντων μόνος οὗτος, ὥς ἂν μηδὲν μηδέποτε πονήσας
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐδενὸς ἂν ἐκεῖνοι γερωῶν τυγχάνουσι ἠξιώθη·
 ὃ πόσης ὀδύνης αἴτιον νοῦν ἐχούσῃ ψυχῇ οὐδέις οὕτως ὥς 35
 μὴ εἰδέναι ἀνόητος. ταύτην αὐτῷ σὺ τὴν ὀδύνην στήσον·
 καὶ τὴν μὲν παρελθοῦσαν ἀφάνισον, τὴν δέ, εἴ τις ἔμελλε,
 μηδὲ φῦναι τὴν ἀρχὴν συγχωρήσης: —

κς'

ΤΩΙ ΑΓΓΩΙ

Μήτε πολλῶν πεμπομένων σοι γραμμάτων βαρέως φέρε, ἀλλ' ὅτι μὴ πλείω γράψω καὶ χάριν ἴσθι — πλείστοί με γὰρ
 5 ἐπὶ ταῦτα προτρέπονται —, μὴθ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐπιστείλω την-
 άλλως δυσωπούμενον ἐπιστέλλειν οἴου με, ὡς εἶναι διὰ ταῦτα
 καὶ περιορᾶν ἔστιν οὗ τὸν ἐμὴν ἐπιστολήν σοι κομίζοντα.
 ἀλλὰ πολλοὺς ὅσους ἴσθι με παρατρέχοντα πολλῶν εἴνεκα τοῦ
 τε μὴ ὄχλου αἴτιον ἐμαντῶ γενέσθαι πολλοῖς τὴν ἐπὶ τοῦτο
 10 θύραν ἀνοίξαντα, καὶ τοῦ σοὶ τὰ γε παρ' ἡμῶν κουφότερα
 καθεστάναι, ἐπειδὴ πρὸς τὰ πανταχόθεν συρρέοντα περιέλεγκη·
 καὶ ὅτι τὰς αὐτῶν αἰτήσεις οὐκ ἀναγκαίας ἢ μὴ δικαίας ἐν-
 τεῦθεν κρίνω.

ὑπὲρ οὗ δὲ νῦν γράφω τοῦ ἀδελφοῦ τοῦδε, ὥσπερ ἐμαν-
 15 τῶ προσήκοντος πράγματος γράφω· δι' ἐμοῦ γὰρ τῶ σχήματι
 καὶ τῇ βασιλικῇ τὰ πρῶτα προσηνέχθη μονῇ καὶ σοὶ δ' ἂν
 διὰ ταῦτα προσήκειν δεοί· καὶ δὴ καὶ δικαιοτάτων δεῖται. ἔστι
 μὲν οὖν καὶ οὗτος τῶν τὸν Συλκαιοῦν φηρόντων εἰς, ἡνίκα
 ἐκεῖνος ἐνστατικὸς ἦν ἀκόντων τούτων προίστασθαι· ὡς καὶ
 20 νῦν ἔτι καὶ λέγων βούλεσθαι σφῆξιν αὐτοὺς οὐδὲν οὐδαμῶς
 ἦννευ, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον πανταχόσε διέσπειρε· μισούντων καὶ
 γὰρ ἄρχειν ἐπειρᾶτο, ἐπειδὴ καὶ ἀκόντων. ἀλλὰ τῶν ἄλλων
 ὑπονοσθησάντων εἰς τὴν μονήν — ἴσως παρὰ τὸ μὴ τυχεῖν
 ἀρμοζούσης ἀλλαγῆς καταπαύσεως —, οὗτος παρ' ἀνδρῶν πνευ-
 25 ματικῶ τὸν τῆς ὑπακοῆς εἶλκεν ἐς τόδε ζυγόν. νυνὶ δὲ δεῖν
 ἐπανήκειν εἰς τὴν οἰκίαν γνοὺς μάνδραν, οὐχ εὐρίσκει προσ-
 ἰέμενον τὸν ἀρτίως ποιμένα, ἀλλὰ πρὸς τὸν κοινὸν ἀρχιποιμένα,
 τὸν πατριάρχην καὶ δεσπότην ἡμῶν, ἀποστέλλοντα, καὶ ἐκεῖνος
 κελεύσῃ ὁμολογοῦντα προσδέξεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν, ὅπως ἂν
 30 οὗτος λέγοι, οὐκ οἶδα — ἡγουμένων μέντοι ταῦτ' εἶναι σχήματα
 οὐδὲν θαυμαστόν —, πλὴν ἡκοντος ὡς ὑμᾶς προθυμητέον ἀντι-
 λαβέσθαι τοῦ ἀδελφοῦ, ἀνδρὸς οὔτε κολακεύειν εἰδότος, οὔτε
 τὰ πρὸς χάριν ὀμιλεῖν ἢ εὐτράπελα φθέργγεσθαι, ἀλλὰ μόνης
 τῆς αὐτοῦ σωτηρίας φροντίζοντος καὶ ὑπακούειν ἐν Κυρίῳ εἶ

XXVII ⁶ τηράως VM ⁷ οὗ τὴν ἐμὴν V ¹⁴ ὡς ὑπὲρ ἐμ. V ¹⁸ οὖν
 om. V ²⁷ ἀρχιπ. καὶ πατρ. τὸν δεσπ. VM

μάλα ἐπισταμένον. δεινὰ γὰρ ἂν γένοιτο, εἰ τὸν δεῖνα καὶ τὸν 35
 δεῖνα τῇ μονῇ προσηκάμεθα, τῷδε τὰς θύρας ἐπισυγώσομεν.
 καὶ μὴν τάναντία τούτων ἐχοῖν. σύγε μὴν, ὦ μακάριε, τοῖς
 δικαίοις ἀνάγκην ἔχων συναίρεσθαι καὶ νῦν — ὅτι μάλιστα
 πάντων ῥᾶστόν ἐστι τὸ αἰτούμενον —, μὴ ἀποκνήσης συλλαβαῖς
 ὀλίγαις χοῆσαι τὴν χεῖρα, αἷς τοῦ δεσπότου καὶ πατριάρχου 40
 κειλεύοντος εἰς τὴν μονὴν ἐπανελθεῖν ἐξέσται τῷ μοναχῷ, ἐν ᾗ
 καὶ τὴν ἀρχὴν τὸ σχῆμα ἀνέλαβε. δεῖ γὰρ τοι τοῦτον τὴν οἰ-
 κείαν μονὴν ἀπολαβεῖν τῷ τὴν σὴν εὐμένειαν προσλαβεῖν: —

κη

ΤΩΙ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΩΙ ΚΥΡΩΙ ΘΕΟΔΩΡΩΙ

Οὐκοῦν, ἐπειδὴ τὴν τῶν ἐπιγραμμάτων βίβλον αἰτήσαντί
 μοι τὸ παράπαν οὐκ ἔφης δώσειν ἂν μὴ γραμμάτων τύχης 5
 ἐμῶν, νῦν ἤδη κοσμηθεῖσαν ἐπιστολῇ κομίζου τὴν αἴτησιν. καί-
 τοι τί λέγω; τί δ' ἐπαγγέλλομαι; ὅπερ ἐνθάδε τοῦ λόγου γεγο-
 νῶς ἐκ προομιῶν εὐθύς πέπονθα, οὐτ' ἐγὼ κρύψω, καὶ σὺ
 δ' οὐκ ἂν ῥαθύμως ἀκούοις. γράφειν μὲν ἐνεστησάμην, ὅτι δ'
 ἂν γράφοιμι οὐκ εὖπορα καταφαίνεται, οὐδ' ἔστιν οὐπερ ἂν,
 ὡς ὕλης πῦρ, ὁ λόγος ἐπιλαβόμενος δράμοι καὶ ἀναλάμψει. 10
 τί γὰρ με δεῖ γράφειν; ὅτι πέμψον τὴν βίβλον; ἀλλ' εἴρηται.
 ἀλλ' ὅτι χοῆξοντι πέμψεις; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' οἶσθα. ἀλλ' ὅτι θάττον
 ἐτέρων ἀποδώσω; τί δαί; οὐκ αὐτὸς τούτου μοι μάρτυς; ἀλλ'
 ὅτι σώαν; καὶ τίς οὐκ ἂν εἴποι; τί οὖν γράψω; βούλει μέχρι
 τοῦδε τὴν ἐπιστολὴν στήσω; ἀλλ' οὐκ ἀνέξῃ. τί τοίνυν πάθω; 15
 ὁμολογῶ μηδὲν ἔχειν γράφειν, σὺ δ' ἐκβιάξῃ.

φημί τοιγαροῦν γνώμην κείσθαι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐπαινε-
 θεῖσαν καὶ παρ' ἐμοῦ δ' ἂν τεθεῖσαν, εἰ μηδεὶς ἔδογματίσει φθά-
 σας, δεῖν δανείζειν τοῖς χοῆξουσι. δεῖ γὰρ κοινωνεῖν ἡμᾶς
 ἀλλήλοις ὧν ἔχομεν, ἀνθρώπους γε ὄντας, ὡς ἐδήλωσαν οἱ τὰ 20
 πρῶτα τάς τε πόλεις καὶ κώμας συνοικισάμενοι. ταύτη τίθειμαι
 καὶ αὐτός, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον ὄσῳ καὶ τόκοις ὁ δανείζων
 ἀπαιτεῖ μᾶλλον, ἂν μὴ χορημάτων ὦσιν, ἀλλὰ φιλίας. ἐκεῖνο μὲν
 γὰρ τὸ δάνειον πῶς ἂν μὴ γραφαίμην ἀπανθρωπίας ἐν ὑπο-
 κρίσει φιλανθρωπίας, οὐδὲν ἐλαφρότερα τῶν πολεμίων διατιθὲν 25

XXIIIX ³ ἐπειδὴ om. V ⁴ ἔφης V ⁶ γενόμενος LF p ⁸ ἀνεστησάμην p
¹⁰ ἀναλάμψειν LFVM ¹⁵ τί τοίνυν — ἐκβιάξῃ om. V ¹⁸ ἔδογματίσειν V

- καὶ τοῖς ἰατρικοῖς παραπλήσια φαρμάκοις, συνεκκενοῦνθ' αὐτοῖς οὐκ εἴ τι περιττὸν καὶ ἄχρηστον, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ πολλὰ τῶν καιριωτάτων; τούτου δὲ καλὸν μὲν τὸ κέρδος, καλλίων δ' ἡ χάρις· οὐ γὰρ θάτερον εἰς ἔνδειαν συναλαῦνον πλουτίζει τὸν
- 30 ἕτερον, ἀλλ' ἀποφότεροις μέγαν πολλαχόθεν τὸν τῆς συμποίας ἐρανίζεται θησαυρόν. θαυμάσιον δὲ κάκεινό τις ἠγείσθω το τῶν δανειζόντων οὐκ ἐπὶ γλίσχοις, ὡς εὐεργέται γίνονται μηδὲν ἀποβάλλοντες, καὶ τρέφουσιν ἄλλους, ἐπιτε καὶ πολυτελεῶς, δαπανῶντες μηδὲν. εἰ δὲ δὴ ταῦτα φαίης ἠγείσθαι δεῖν καὶ
- 35 φιλάνθρωπα, φιλάνθρωπον δὲ καὶ τὸ ταυθ' οὕτως ἠγείσθαι, πηλίκον τι τῆς πρὸς τὸ γένος στοργῆς εἶναι νομίζειν χρηθ' δεῖγμα, καὶ πηλίκον τὸ θαῦμα, ὅποτε τὸν μηδενὸς ὄντα κύριον, αὐτίκα μάλα θελήσας, ἐκ πενιχροῦ πλούσιον ἀναδιδωσιν ὁ δανείζων; καὶ πλέον γέ τοι πρόσεστι τούτῳ σεμνότητος ἢ κατὰ
- 40 τὸ τῶν σπαρτῶν γιγάντων διήγημα, πρὸς τὸ μηδὲ μυθώδη δοκεῖν τὰ τῆδε ὡς ἀπιστεῖσθαι. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ συγχρῶν τῶν ὀφειλετῶν οὐκ ἐλάττους τοῖς δανεισταῖς ὁμολογοῦντας τὰς χάριτας, ἢ εἴ τις αὐτοῖς τοσοῦτον ἕτερον ὅσον τὸ δανεισθὲν ἔδωκετο· ὦν τὴν μαρτυρίαν, ἅτε αὐτῶν εὖ πεπονθότων καὶ τοῦ φι-
- 45 λανθρωποῦ πεπειραμένων, ὡς ἀξίαν πίστεως προσέεσθαι χρηθ', καὶ παρὰ τὸν δωροῦμενον ἰστῶν τὸν δανείζοντα. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἐκ τῶν ταπεινοτέρων παιδοτριβούμενος τάχα καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ φίλου θήσει κατὰ καιρόν· οὐ προδηλότερον τεκμήριον ἀγάπης οὐδὲν, ἀλλ' οὐδ' ὑψηλότερον.
- 50 ταῦτα μέτρια μὲν, ἀποχρῶντα δ' ὡς ἐν ἐπιστολῆς τύπῳ πείσαι δανείζειν. εἰ μὲν οὖν καὶ σὺ βουληθείης χρῆζοντί μοι μικρῶν — καὶ γὰρ κἀγὼ σοι τὴν ἐπιστολὴν τήνδε κεχάρισμαι —, ὡς γενναῖος ἀνὴρ εἴ καὶ φιλόκαλος, ταῦτόν δ' εἰπεῖν καὶ φιλότιμος καὶ φιλάνθρωπος, καὶ εἴ τι τοῦ τύπου τοῦδε, χαρίτων
- 55 μεστός, ἠδὺς εἰπεῖν, δεξιὸς ἀκοῦσαι, συνεῖναι χρηστός, προσιδεῖν εὐμενής, σεμνὸς τὸ ἦθος, σοφὸς τὸν λόγον, ἂν δίκην λέγῃς πυρίπνοος Χίμαιρα, ἂν ἐγκάμιον διεξίης Σειρήν. ἂν συμβουλεύῃς Πειθῶ, ἂν ἐπιστέλλῃς ἀνύων ἅπαντα, Ὀμηρος ἐπησυντιθεῖς, Ἡρόδοτος ἱστορίαν μετὰ χαρίτων συγγράφων, Θου-
- 60 κydίδης ἐντάξει βάρως τῇ ἱστορίᾳ εἰδώς· σὺ τοῖς ἠλίξιν ὑπόδειγμα πρόκεισαι, τοῖς νεωτέροις σκοπός, τοῖς ἀφηλικεστέροις

²⁶ συνεκκενοῦν codd. συνεκκενοῦντ' p ἑαυτοῖς codd. p ³⁵ τὸ om. p ⁴² ἔδωκε. ὡς τὴν V ⁵¹ χρῆζοντι V ⁵³ ἀνὴρ ἢ καὶ V καὶ φιλότιμος om. p ⁵⁶ λέγεις V

ἔλεγχος. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κοινωνικὸς εἶ, προσητικός, εὐμε-
 τάδοτος, καὶ ὥσπερ δῆτα Θεόδωρος, οὕτω δὴ καὶ φιλόδορος,
 μεγαλόδορος, ὀλβιόδορος, ἀγλαόδορος. εἰ δ' οὖν, ἀλλ' ἀγροῖκος
 ὁ αὐτός καὶ ἀδόκιμος, ἀνθρώπων πάντων ψυχρότατος, ἀναλ- 65
 φάβητος, μήτε νεῖν μήτε γράμματα ἐπιστάμενος, πολὺ φέρων
 τὸ βάνανσον, βαρὺς ἐντυχεῖν, ὁμιλῆσαι δυσπρόσοδος, τὸν
 τρόπον ἀνάμοστος, τὸν λόγον οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ φῶ, ἂν δικάζη
 ἔλκων ἐφ' ἑαυτὸν ὥστε Καικίας νέφη — λέγω δὴ κατὰ σαντοῦ
 τὰ ἐγκλήματα —, ἂν ἐπαινῆς βλασφημιῶν τὸν ἐπαινούμενον 70
 μᾶλλον, ἂν εἰσηγῆ τι μηδένα τὸν προσέχοντα τὸν νοῦν ἔχων,
 ἂν γράμματα πέμπης ἀγροικίων, ἀλλ' οὐ μαλάσσω, κυμινο-
 πρίστης, ματιολοχός, θρυμβεπίδειπνος. ἐγέλασας ἐξαπίνης τὸν
 λόγον μεταβαλόντι μοι; τάχα τοιούτοις ποτὲ καὶ παρὰ τῶν
 προσαιτούντων καὶ ταῖς φωναῖς κατακλυζόντων τοὺς παριόντας 75
 ἔθορουβήθης, λαβεῖν μὲν ἐλπιδάντων τὰ πρότερα, εἶτα δ' αὐτοῖς
 τῆς ἐλπίδος διαπεσοῦσης. σὺ δέ, ποιητικῶς εἰπεῖν, ὀχθήσας
 κατὰ σαντὸν ἂν ἔφης· ὡς ἄρ' οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ
 βέβαιον, οὐδ' ὁ λόγος αὐτός, καθ' ὃν εὐφημία καὶ δυσφημία,
 ἀλλ' ὅτι ἂν ἔδη τις, ἐγγύθεν καὶ ἡ παλινωδία. ἐγὼ δὲ φαίην 80
 ἂν· ὡς εἰ μὲν τὸν διδόντα ἢ μὴ διδόντα καὶ ἀμφοτέρως τις
 ἔλεγεν, εὖ δηλαδὴ καὶ κακῶς, δικαίως ἂν ἐνταῦθα ὁ λόγος
 ἀστασίας ἡλίσκετο. εἰ δ' ὥσπερ τὸ

δώτη μὲν τις ἔδωκεν, ἀδώτη δ' οὐ τις ἔδωκεν,

ἐπαινεῖται μὲν ὁ διδούς, τάναντία δὲ τούτων ὁ μὴ διδούς 85
 ἀκούει, ἐν τῷ πεπηγότι ἐστὶ τὰ τοῦ λόγου καὶ ἔστηκε.

σὺ μὲν οὖν εὖ οἶδ' ὅτι τῶν προτέρων ἀντιῆξ· καταράση
 δέ που σαντῷ εἴπερ ἔτι καὶ ἄλλην ἐπιστολήν αἰτήσεις. ἐγὼ
 δέ σοι τὸ φίλτρον οἶον ὡς παιδὶ μήτηρ τρέφων νῦν μὲν κατα-
 φιλωῖ, νῦν δὲ δάκνω, ἐκ τῆς αὐτῆς ἐμάτερα διαθέσεως: — 90

καθ'

ΤΩΙ ΣΓΟΥΡΟΠΟΥΛΩΙ ΚΥΡΩΙ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ

Ἡδέως ἐμοὶ καὶ κατ' εὐχὴν τῇ μητροπόλει Θεσσαλίας ἐπι-
 δεδήμηκας· δέδωκας γὰρ τοῖς ἐμοῖς γράμμασιν αὐτοῦ σε ῥᾶον

⁶² δὲ om. LF p ⁶⁹ αὐτὸν VM ⁷³ θρυμβεπίδειπνος p ⁸¹ ἀμφοτέρως p
⁸³ τὸ om. V ⁸⁴ Hes. op. et dies 353 ⁸⁹ ὡς om. p

- 5 ἢ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πατρίδος προσειπεῖν. ἦ γὰρ ἂν οὐδ' Ἑλλη-
νικὸν εἶη, οὐδ' ὅλως ἀνθρώπινον, εἴ τιμι λήθην ἢ χρόνος ἢ
τι τῶν ἄλλων ἐμποιήσειεν, ὧν καθάπαξ ἐπειράθη καλῶν καὶ
γενναίων ἀνδρῶν, ὡς δὴ κἀγὼ σου πεπείραμαι· μέμνημαι δὴ
καὶ διὰ βίου μεμνήσομαι καὶ τῆς ἄλλης μὲν σου τὰ πρότερα
10 φιλίας, μάλιστα δὲ τῆς κατὰ τὸν Ἀύλωνά μερίστης περὶ ἡμᾶς
σπουδῆς τε καὶ κηδεμονίας, ἡνίκα, ἐμοῦ καὶ τῶν ἄλλων τοῦ
αὐτοκράτορος πρέσβειον ἐκ Βενετίας ὑποστρέψαντων καὶ τὴν
περὶ τοὺς ἵππους πᾶσαν ἀποσκευὴν τοῖς πειραταῖς εὐρόντων
διηρπασμένην, αὐτὸς ἡμῖν — δεῖ γὰρ τιμᾶν τὴν ἀλήθειαν —
15 ἐγένου τὰ πάντα, τῶν σαυτοῦ οὐκ ἔσθ' ὅτι μὴ συνεισφέρων,
σαυτὸν πρὸ τῶν ἄλλων ἐν βουλαῖς εὖνουν καὶ δεξιόν, ἐν πρά-
ξεσι πρόθυμον συνεργόν, ἐν ἀπορίαις εὐμήχανον ποριστήν,
ἡγεμόνα πάσης ὁδοῦ, μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ ξενίαν εἰσάγοντα, προ-
πέμποντα καὶ τῶν τῆς ἐνεγκαμένης ὄρων ἐπέκεινα· ὧν ὄσπερ
20 ἂν πλείω λέγοιμι, τοσοῦτω μοι πλείω παραλείπειν δοκῶ — οἷς
ἅπασι τὴν τε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸ κοινὸν ἡμῖν τῶν
Ῥωμαίων γένος στοργὴν ἐπέφανες καὶ ἰδίᾳ τὴν πρὸς ἡμᾶς,
ποιῶν σαυτὸν μὲν συνήθη· ἡμῖν μέντοι οὐδαμῶθεν οὕτω παρ'
ὄλην τὴν πρεσβείαν ἐκείνην εὐτυχηθέντα. κενώρηκε δὴ δι' ἡμῶν
25 ἐς πολλοὺς λόγους, ὡς τοιοῦτος εἴης οἶψ' ἂν τις ἐντυχεῖν εὖ-
ξαιτο· κἂν ἀπαιτῇ τις καὶ μάρτυρας, τοὺς συμπρεσβευτάς εὐθὺς
ἐχομεν.

ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως ἔχω πρὸς σὲ καὶ αἰεὶ τῶν τὰ κάλλιστα
περὶ σοῦ μοι ἀπαγγελλόντων ἀκούειν ποθῶ, κἂν ἀκούσω σκιρτῶ·
30 σὺ δὲ μὴ ἄλλως οἴου μηδ' ἀλλόκοτόν τινα συμπεράνης συλλογι-
σμόν, εἰ μήπω τὰς ἐς τὸν μάρτυρα Δημήτριον φθᾶς σοι συν-
έπλεξα. νόσῳ γὰρ χρονίᾳ καὶ οὐ πόρρω θανάτου κακῶθεις
καὶ τῶν ἄλλων εἰ δὴ τινας ἐνόσησα χαλεπωτέρα πολλῶ. καὶ
μετὰ ταύτην, πάντως δὲ διὰ ταύτην ποικίλαις ἀσχολίαις περι-
35 πεσὼν τῆς αἰεὶ προλαμβανούσης ἀναδιδούσης τὴν μετ' αὐτὴν
οὐτ' ἄσμασιν, οὐτέ τι ἀλλή λόγου ἰδέα οἷόςτ' ἐγενόμην ἐπι-
βαλεῖν· τοῖς γὰρ τοιούτοις ὡς οἶσθα νοῦ δεῖ πρὸς μηδὲν περι-
ελκομένου τῶν ἔξω. μὴ τοίνυν τῶν φθῶν ἕνεκεν ἄλλο τι
λογίζου· γερόνασι μὲν γὰρ οὐδέπω, οὐ μὴν ἴσως γε καὶ οὐδέ-
40 ποτε, μόνον ἂν ὁ θεὸς ἐθέλῃ.

XXIX ⁶ χρόνον V ²⁰ παραλείπειν V ²³ σαυτῶ VM ²⁴ ἐκείνην τὴν
πρεσβείαν LF ²⁵ λόγος L εὐτυχεῖν V ³⁰ ἄλλος V